

Grupa Kapitałowa UNIMOT
**SKONSOLIDOWANY RAPORT
ROZNY ZA 2017 R.**

21 marca 2017 r.

SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY

1. PISMO PREZESA ZARZĄDU
2. WYBRANE DANE FINANSOWE
3. ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
4. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY UNIMOT
  - 4.1 Opis Grupy Kapitałowej
    - 4.1.1. Informacje podstawowe o Emitencie
    - 4.1.2. Struktura Akcjonariatu Emitenta
    - 4.1.3. Opis organizacji Grupy Kapitałowej ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji oraz opis zmian w organizacji Grupy Kapitałowej wraz z podaniem ich przyczyn
    - 4.1.4. Przedmiot działalności Grupy Kapitałowej
    - 4.1.5. Historia Grupy Kapitałowej
    - 4.1.6. Organy Emitenta
  - 4.2 Otoczenie rynkowe
  - 4.3 Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych Grupy Kapitałowej
  - 4.4 Ocena wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom
  - 4.5 Informacje o podstawowych produktach, towarach lub usługach wraz z ich określeniem wartościowym i ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Grupy ogółem, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym
  - 4.6 Informacje o rynkach zbytu, z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne oraz informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi, z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców i dostawców, a w przypadku gdy udział jednego odbiorcy lub dostawcy osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem - nazwy (firmy) dostawcy lub odbiorcy, jego udział w sprzedaży lub zaopatrzeniu oraz jego formalne powiązania z Emitentem
  - 4.7 Najważniejsze czynniki i zdarzenia, w tym o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na działalność Grupy Kapitałowej i sprawozdanie finansowe, w tym na osiągnięte przez nią zyski lub poniesione straty w roku obrotowym
  - 4.8 Omówienie rozwoju działalności Grupy Kapitałowej w latach następnych
  - 4.9 Informacje o zawartych umowach znaczących dla działalności Grupy Kapitałowej, w tym znanych Grupie umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami), umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji
  - 4.10 Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania
  - 4.11 Informacje o transakcjach zawartych przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji
  - 4.12 Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności
  - 4.13 Informacje o udzielonych w danym roku obrotowym pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym Emitenta, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności
  - 4.14 Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach, ze szczególnym uwzględnieniem poręczeń i gwarancji udzielonych podmiotom powiązanym Emitenta

- 4.15 W przypadku emisji papierów wartościowych w okresie objętym raportem - opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności
- 4.16 Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok
- 4.17 Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności
- 4.18 Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik
- 4.19 Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej oraz opis perspektyw rozwoju działalności Grupy Kapitałowej co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej
- 4.20 Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta i jego Grupą Kapitałową
- 4.21 Wszelkie umowy zawarte między spółkami Grupy Kapitałowej a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie
- 4.22 Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiowych opartych na kapitale spółek Grupy Kapitałowej, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających, nadzorujących albo członków organów administrujących emitenta w przedsiębiorstwie emitenta, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku gdy Emitentem jest jednostka dominująca, znaczący inwestor, wspólnik jednostki współzależnej lub odpowiednio jednostka będąca stroną wspólnego ustalenia umownego – oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych;
- 4.23 Informacje o wszelkich zobowiązaniach wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz o zobowiązaniach zaciągniętych w związku z tymi emeryturami, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii organu; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym
- 4.24 Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji (udziałów) Emitenta oraz akcji i udziałów odpowiednio w podmiotach powiązanych Emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Emitenta (dla każdej osoby oddzielnie)
- 4.25 Informacje o znanych Emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy
- 4.26 Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych
- 4.27 Informacje o:
- a) dacie zawarcia przez Emitenta umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okresie, na jaki została zawarta ta umowa za 2017 i 2016 rok
  - b) wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy odrębnie za:
    - badanie rocznego sprawozdania finansowego,
    - inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego,
    - usługi doradztwa podatkowego,
    - pozostałe usługi
- 4.28 Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, z uwzględnieniem informacji w zakresie:
- a) postępowania dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności Emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych emitenta, z określeniem: przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania, stron wszczętego postępowania oraz stanowiska Emitenta,

b) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta, z określeniem łącznej wartości postępowań odrębnie w grupie zobowiązań oraz wierzytelności wraz ze stanowiskiem Emitenta w tej sprawie oraz, w odniesieniu do największych postępowań w grupie zobowiązań i grupie wierzytelności - ze wskazaniem ich przedmiotu, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania oraz stron wszczętego postępowania

4.29 Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem w jakim stopniu Grupa kapitałowa jest na nie narażona

4.30 Oświadczenie Zarządu o stosowaniu ładu korporacyjnego

4.30.1 Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

4.30.2 Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego wraz z wyjaśnieniem

4.30.3 Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie Emitenta i jego spółkach zależnych systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

4.30.4 Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu wg stanu na 31.12.2016 r. i na dzień sporządzenia sprawozdania

4.30.5 Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

4.30.6 Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

4.30.7 Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

4.30.8 Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

4.30.9 Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki Emitenta

4.30.10 Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

4.30.11 Informacja na temat składu osobowego i zmian, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego dotyczących organów zarządzających, nadzorujących oraz administrujących oraz ich komitetów

4.30.12 Opis polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta w odniesieniu do aspektów takich jak na przykład wiek, płeć lub wykształcenie i doświadczenie zawodowe, celów tej polityki różnorodności, sposobu jej realizacji oraz skutków w danym okresie sprawozdawczym

5. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

6. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Szanowni Państwo,

Rok 2017, mimo wymagającego otoczenia zewnętrznego, można uznać za udany dla Grupy Kapitałowej UNIMOT. Przede wszystkim Spółka UNIMOT S.A. dołączyła do grona spółek notowanych na głównym parkiecie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Był to efekt wytężonej pracy i wielkiego zaangażowania całego Zespołu UNIMOT S.A., pod kierownictwem Prezesa Zarządu - Roberta Brzozowskiego. Dlatego z satysfakcją przekazuję Państwu raport podsumowujący ubiegły rok w Grupie Kapitałowej UNIMOT.

W 2017 r. Grupa osiągnęła przychody ze sprzedaży na poziomie 3,01 mld zł, w porównaniu do 2,52 mld zł za 2016 r. Wzrost przychodów o ponad 19% r/r nastąpił głównie dzięki wzrostowi hurtowej sprzedaży oleju napędowego, biopaliw oraz LPG. Grupa wypracowała zysk EBITDA na poziomie 38,4 mln zł, czyli o 14% mniej niż w roku ubiegłym. Z kolei

wypracowany przez Grupę zysk netto wyniósł 22,4 mln zł, w porównaniu do 29,6 mln zł zysku netto za 2016 roku. Spadek zysku netto o 24% w porównaniu do roku ubiegłego był wywołany głównie niższymi marżami w hurtowej sprzedaży oleju napędowego, ale także wzrostem kosztów, głównie kosztów związanych z realizacją Narodowego Celu Wskaźnikowego od stanów magazynowych i zapasu obowiązkowego oleju napędowego. W związku z nieprecyzyjnymi przepisami, Spółka zdecydowała się bowiem na konserwatywną ich interpretację i poniesienie wyższych kosztów, które jednak miały charakter jednorazowy. Po skorygowaniu poziomu EBITDA o tę pozycję, wynosi ona 43,4 mln zł. Jest to co prawda wciąż wynik niższy niż rok wcześniej, ale biorąc pod uwagę bardzo wymagające otoczenie zewnętrzne, jesteśmy z niego zadowoleni. Tym bardziej, że wzrost skali działalności Grupy oraz przygotowanie do jej dalszego rozwoju w 2018 r. spowodowały zwiększenie zatrudnienia, a dynamiczny rozwój sieci paliw pod marką AVIA, wdrażanie aplikacji Tankuj24 i rozbudowa własnej sieci dystrybucji gazu ziemnego generują dodatkowe, stałe koszty.

Warto podkreślić, że w minionym roku Spółka UNIMOT zrealizowała przyjęte na ten okres inwestycyjne cele emisyjne. Uruchomiona w maju 2017 r. aplikacja Tankuj24, przeznaczona do zakupu paliw on-line, szybko zyskała popularność i na koniec roku usługa ta była oferowana na 100 stacjach paliw w Polsce. Jeszcze większą dynamikę osiągnął projekt wprowadzenia na rynek franczyzowej sieci stacji paliw AVIA. Do końca 2017 r. Spółka uruchomiła aż 15 stacji pod tym brandem, a tym samym uplasowała markę AVIA na 3. miejscu w kraju pod względem najdynamiczniej rozwijających sieci stacji paliw.

Pod koniec ubiegłego roku Rada Nadzorcza Spółki powierzyła mi zadanie objęcia z dniem 1 stycznia 2018 r. stanowiska Prezesa Zarządu UNIMOT S.A. To duże wyzwanie przewodzić tak dynamicznie rozwijającemu się przedsiębiorstwu, ale jednocześnie zobowiązanie, aby zapewnić mu wysoką i stabilną pozycję w branży paliwowo-energetycznej. Wspólnie z całym Zarządem postanowiłem rozpocząć kierowanie Grupą UNIMOT od opracowania strategii dalszego rozwoju na najbliższe 3 lata. Obecnie trwają intensywne prace nad określeniem najbardziej perspektywicznych kierunków rozwoju, analizą szans i możliwości rynkowych, które chcemy przełożyć na konkretne cele. Wśród najważniejszych punktów strategii na pewno znajdzie się rozwój sieci stacji paliw pod marką AVIA, jak również umacnianie pozycji wiodącego niezależnego importera produktów paliwowych, który dociera z ofertą do szerokiego grona odbiorców i uczestniczy w przetargach publicznych; wreszcie większe otwarcie się na obrót innymi produktami z oferty, tj. gazem ziemnym i energią elektryczną. Bierzemy też pod uwagę rozwój działalności międzynarodowej. Szczegóły tych planów i zamierzeń przybliżę Państwu podczas ogłoszenia strategii rozwoju, tj. w drugim kwartale bieżącego roku.

Serdecznie dziękuję naszym Akcjonariuszom oraz Kontrahentom za zaufanie, jakim nas obdarzają. Pragnę Państwa zapewnić, że Zarząd UNIMOT S.A. oraz Kadra Zarządzająca całej Grupy UNIMOT dołoży wszelkich starań, aby w bieżącym roku wypracować jak najlepsze wyniki finansowe i podzielić się z Państwem osiągniętym zyskiem.

Z wyrazami szacunku,

Maciej Szozda

Prezes Zarządu UNIMOT S.A.

2. WYBRANE DANE FINANSOWE
Wybrane dane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	w tys. zł		w tys. euro	
	31.12.2017	Dane porównawcze*	31.12.2017	Dane porównawcze*
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	3 009 249	2 518 950	708 943	575 668
II. Zysk na działalności operacyjnej	33 507	40 946	7 894	9 358
III. Zysk brutto	27 611	37 538	6 505	8 579
IV. Zysk netto przypadający na właścicieli jednostki dominującej	23 630	30 379	5 567	6 943
V. Zysk netto	22 440	29 643	5 287	6 774
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	20 117	(140 937)	4 739	(32 209)
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 014)	(9 894)	(710)	(2 261)
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	50 204	4 662	11 828	1 065
IX. Przepływy pieniężne netto, razem	67 307	(146 169)	15 857	(33 405)
X. Aktywa, razem	618 520	580 291	148 294	131 169
XI. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	417 101	484 371	100 003	109 487
XII. Zobowiązania długoterminowe	23 218	37 275	5 567	8 426
XIII. Zobowiązania krótkoterminowe	393 883	447 096	94 436	101 061
XIV. Kapitał własny	201 419	95 920	48 291	21 682
XV. Kapitał zakładowy	8 198	5 832	1 966	1 318
XVI. Liczba akcji (w tys. szt.)	8 198	5 832	-	-
XVII. Zysk na jedną akcję zwykłą przypadający na właścicieli jednostki dominującej (w zł/euro)**	3,06	5,21	0,72	1,19
XVIII. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą przypadający na właścicieli jednostki dominującej (w zł/euro)**	3,06	5,21	0,72	1,19
XIX. Wartość księgową na jedną akcję (w zł/euro)***	24,57	16,45	5,79	3,76
XX. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/euro)***	24,57	16,45	5,79	3,76
XX. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/euro)	1,20	0,68	0,28	0,24

*Dane dla pozycji dotyczących sprawozdania z sytuacji finansowej prezentowane są na dzień 31 grudnia 2016 r. natomiast dla pozycji dotyczących sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

** na 31.12.2017 r. liczba akcji użyta do wyliczenia zysku na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą wynosiła 7 731 tys. sztuk

** na 31.12.2016 r. liczba akcji użyta do wyliczenia zysku na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą wynosiła 5 832 tys. sztuk

*** na 31.12.2017 r. liczba akcji użyta do wyliczenia wartości księgowej oraz rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję wynosiła 8 198 tys. sztuk

*** na 31.12.2016 r. liczba akcji użyta do wyliczenia wartości księgowej oraz rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję wynosiła 5 832 tys. sztuk

Wybrane dane finansowe przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

Pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono na euro wg średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na 31.12.2017 r. 4,1709 zł/euro oraz dla danych porównawczych na 31.12.2016 r. 4,4240 zł/euro.

Poszczególne pozycje dotyczące rachunku zysków i strat i innych całkowitych dochodów oraz przepływów pieniężnych przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień kalendarzowy poszczególnych miesięcy, który wyniósł odpowiednio 4,2447 zł/euro (2017 r.), 4,3757 zł/euro (2016 r.).

3. ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.14	50 459	52 041
Wartości niematerialne	3.15	20 501	18 761
Pozostałe aktywa finansowe	3.16	391	62
Pozostałe należności długoterminowe	3.19	7 078	8 615
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.17	2 079	2 210
Pozostałe aktywa	3.20	-	189
Aktywa trwałe razem		80 508	81 878
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.18	233 187	233 523
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.19	245 948	210 688
Pozostałe aktywa finansowe	3.16	222	417
Pochodne instrumenty finansowe	3.25	14 842	4 594
Należności z tytułu podatku dochodowego	3.13	1 662	48
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.21	36 532	47 953
Pozostałe aktywa obrotowe	3.20	5 619	1 190
Aktywa obrotowe razem		538 012	498 413
AKTYWA RAZEM		618 520	580 291

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Maciej Szozda

Robert Brzozowski

Wiceprezes Zarządu

Członek Zarządu

Marcin Zawisza

Michał Parkitny

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (ciąg dalszy)

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	3.22	8 198	5 832
Kapitał z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	3.22	-	3 721
Pozostałe kapitały	3.22	163 100	46 430
Wynik z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego	3.22	21 102	29 605
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej		192 400	85 588
Udziały niekontrolujące	3.22	9 019	10 332
Kapitał własny ogółem		201 419	95 920
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	3.24	11 674	37 117
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3.28	184	131
Pochodne instrumenty finansowe	3.25	10 166	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.17	1 194	27
Zobowiązania długoterminowe razem		23 218	37 275
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty w rachunku bieżącym	3.24	140 575	204 492
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	3.24	4 097	9 604
Pochodne instrumenty finansowe	3.25	19 047	7 160
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3.28	535	381
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		106	1 181
Rezerwy	3.29	11 820	14 601
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	3.30	217 703	209 677
Zobowiązania krótkoterminowe razem		393 883	447 096
Zobowiązania razem		417 101	484 371
PASYWA RAZEM		618 520	580 291

Prezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Maciej Szozda
Robert Brzozowski
Wiceprezes Zarządu
Członek Zarządu
Marcin Zawisza
Michał Parkitny
Osoba sporządzająca sprawozdanie
Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży	3.6	3 005 002	2 531 575
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezp. sprzedaż		4 247	(12 625)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3.6	(2 860 234)	(2 394 308)
Zysk brutto ze sprzedaży		149 015	124 642
Pozostałe przychody operacyjne	3.9	2 201	1 158
Koszty sprzedaży	3.7	(95 629)	(71 891)
Koszty ogólnego zarządu	3.7	(19 849)	(10 995)
Pozostałe zyski/(straty) netto	3.10	(10)	(23)
Pozostałe koszty operacyjne	3.11	(2 221)	(1 945)
Zysk na działalności operacyjnej		33 507	40 946
Przychody finansowe	3.12	211	262
Koszty finansowe	3.12	(6 107)	(3 670)
Koszty finansowe netto		(5 896)	(3 408)
Udział w wyniku netto jednostek stowarzyszonych		-	-
Zysk przed opodatkowaniem		27 611	37 538
Podatek dochodowy	3.13	(5 171)	(7 895)
Zysk netto za rok obrotowy		22 440	29 643
w tym przypadający na:			
Właścicieli jednostki dominującej		23 630	30 379
Udziały niekontrolujące		(1 190)	(736)
Zysk netto za rok obrotowy		22 440	29 643

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
Inne całkowite dochody które zostaną reklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków

Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego		(3 721)	3 721
Inne całkowite dochody netto za rok obrotowy, po opodatkowaniu		(3 721)	3 721
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy		18 719	33 364
w tym przypadające na:			
Właścicieli jednostki dominującej		19 909	34 100
Udziały niekontrolujące		(1 190)	(736)
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy		18 719	33 364
Zysk przypadający na 1 akcję przypisaną właścicielom jednostki dominującej (w zł)		3,06	5,21
Rozwodniony zysk przypadający na 1 akcję przypisaną właścicielom jednostki dominującej (w zł)		3,06	5,21

Prezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Maciej Szozda
Robert Brzozowski
Wiceprezes Zarządu
Członek Zarządu
Marcin Zawisza
Michał Parkitny
Osoba sporządzająca sprawozdanie
Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		27 611	37 538
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	3.14	4 675	3 667
Amortyzacja wartości niematerialnych	3.15	198	48
Strata/(zysk) z tytułu różnic kursowych		13 586	(2 492)
Zysk ze sprzedaży pozostałych inwestycji		-	(112)
(Zysk)/strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		10	23
Odsetki, koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) i dywidendy, netto		4 955	3 586
Zmiana stanu należności	3.36	(38 573)	(108 835)
Zmiana stanu zapasów	3.36	336	(188 987)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	3.36	6 686	110 787
Zmiana stanu aktywów/(zobowiązań) z tytułu instrumentów pochodnych		7 211	6 351
Zmiana stanu rezerw	3.36	(1 614)	5 211
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		207	173
Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony		(5 171)	(7 895)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		20 117	(140 937)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		248	620
Odsetki otrzymane		197	84
Wpływy z tytułu pożyczek		14	1
Inne wpływy/(wyływy) z działalności inwestycyjnej		274	917
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(1 798)	(10 537)
Nabycie wartości niematerialnych		(1 778)	(310)
Udzielone pożyczki		(138)	(30)
Nabycie pozostałych inwestycji		(33)	(639)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(3 014)	(9 894)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej			
Wpływy netto z emisji akcji		99 000	-
Zaciągnięcie kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych		35 859	30 563
Nabycie udziałów w posiadanych jednostkach zależnych		-	(1 495)
Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych		(63 873)	(14 363)
Dywidendy wypłacone		(9 837)	(3 967)
Płatność zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(3 053)	(2 530)
Odsetki oraz koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) zapłacone		(5 510)	(3 546)
Pozostałe wydatki finansowe – koszty emisji akcji		(2 382)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		50 204	4 662

Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		67 307	(146 169)
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(14 811)	3 569
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		52 496	(142 600)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 1 stycznia	3.21	(156 539)	(13 939)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia	3.21	(104 043)	(156 539)

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Maciej Szozda

Robert Brzozowski

Wiceprezes Zarządu

Członek Zarządu

Marcin Zawisza

Michał Parkitny

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej

<i>w tysiącach złotych</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji instrumentów finansowych	Pozostałe kapitały (w tym akcje własne)	Zyski z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego	Suma	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2016	5 832	-	34 092	12 744	52 668	10 618	63 286
Całkowite dochody za rok obrotowy	-	3 721	-	30 379	34 100	(736)	33 364
- Zysk netto za okres	-	-	-	30 379	30 379	(736)	29 643
- Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	3 721	-	-	3 721	-	3 721
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym							
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli	-	-	-	(3 967)	(3 967)	-	(3 967)
Dywidenda	-	-	-	(3 967)	(3 967)	-	(3 967)
Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych	-	-	-	(450)	(450)	450	-
Pozostałe	-	-	3 237	-	3 237	-	3 237
Przeniesienie zysku	-	-	9 101	(9 101)	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2016	5 832	3 721	46 430	29 605	85 588	10 332	95 920
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017	5 832	3 721	46 430	29 605	85 588	10 332	95 920
Całkowite dochody za rok obrotowy	-	(3 721)	-	23 630	19 909	(1 190)	18 719
- Zysk netto za okres	-	-	-	23 630	23 630	(1 190)	22 440
- Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	(3 721)	-	-	(3 721)	-	(3 721)
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym							
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli	2 366	-	94 251	(9 837)	86 780	-	86 780
Dywidenda	-	-	-	(9 837)	(9 837)	-	(9 837)
Emisja akcji	2 366	-	(166)	-	2 200	-	2 200
Emisja akcji powyżej wartości nominalnej	-	-	94 417	-	94 417	-	94 417
Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych	-	-	-	123	123	(123)	-
Przeniesienie zysku	-	-	22 419	(22 419)	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017	8 198	-	163 100	21 102	192 400	9 019	201 419

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Maciej Szozda

Robert Brzozowski

Wiceprezes Zarządu

Członek Zarządu

Marcin Zawisza

Michał Parkitny

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

a) Informacje o Grupie

Unimot Spółka Akcyjna ("Unimot", "Spółka", "Jednostka Dominująca") z siedzibą w Zawadzkiem przy ul. Świerkłańskiej 2A jest Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej Unimot ("Grupa Kapitałowa", "Grupa"). Spółka została wpisana w dniu 29 marca 2011 r. do Rejestru Przedsiębiorców Sądu Rejonowego w Opolu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000382244.

Akcje Unimot S.A. od dnia 7 marca 2017 r. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest sprzedaż detaliczna i hurtowa paliw gazowych, płynnych, produktów ropopochodnych, energii oraz rozwój i budowa sieci dystrybucji gazu ziemnego.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, skład organów zarządczych i nadzorujących Jednostki Dominującej był następujący:

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 roku skład Zarządu Jednostki Dominującej był następujący:

Robert Brzozowski - Prezes Zarządu
 Marcin Zawisza - Wiceprezes Zarządu
 Michał Parkitny - Członek Zarządu

W dniu 11 grudnia 2017r. Rada Nadzorcza Spółki powołała Pana Macieja Szozdę od dnia 1 stycznia 2018 r. na stanowisko Prezesa Zarządu. Jednocześnie Rada Nadzorcza powierzyła dotychczasowemu Prezesowi Zarządu – Robertowi Brzozowskiemu od dnia 1 stycznia 2018 r. funkcję Wiceprezesa Zarządu

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu Jednostki Dominującej jest następujący:

Maciej Szozda – Prezes Zarządu
 Robert Brzozowski - Wiceprezes Zarządu
 Marcin Zawisza - Wiceprezes Zarządu
 Michał Parkitny - Członek Zarządu

Skład Rady Nadzorczej na dzień bilansowy oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego:

Adam Sikorski - Przewodniczący Rady Nadzorczej
 Piotr Cieślak - Członek Rady Nadzorczej
 Isaac Querub - Członek Rady Nadzorczej
 Bogusław Satława - Członek Rady Nadzorczej
 Piotr Prusakiewicz - Członek Rady Nadzorczej
 Ryszard Budzik - Członek Rady Nadzorczej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r. obejmuje sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych (zwanymi łącznie „Grupą”).

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Jednostka Dominująca Unimot S.A. posiadała bezpośrednio i pośrednio udziały w następujących spółkach zależnych:

Nazwa jednostki zależnej	Siedziba	Zakres podstawowej działalności jednostki	Posiadane udziały i prawa głosu	Data uzyskania kontroli
Unimot System Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	20.01.2014
Blue Cold Sp. z o.o.	Polska	wytwarzanie paliw gazowych	50,76%	29.04.2014
Polskie Przedsiębiorstwo Gazownicze Warszawa Sp. z o.o. (PPGW Sp. z o.o.)	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	26.03.2014
Blue LNG Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	04.07.2014
Tankuj24.pl Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	16.11.2015
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.*	Polska	dystrybucja energii elektrycznej i paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
EnergoGas Sp. z o.o. S.K.A.	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
Tradea Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja energii elektrycznej	100,00%	23.05.2016

* zmiana nazwy spółki z *Energogas Sp. z o.o.* na *Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.* w dniu 08.02.2018 r.

W 2017 r. wystąpiły następujące zmiany w Grupie Kapitałowej Unimot:

1. W dniu 31 stycznia 2017 roku Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot System Sp. z o.o. obejmując 6000 nowych udziałów po 500 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy Unimot System Sp. z o.o. wzrósł o 3 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot System Sp. z o.o. wzrósł z 51,00% do 58,74%.
2. W dniu 15 czerwca 2017 roku Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Tradea Sp. z o.o. obejmując 1300 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy Tradea Sp. z o.o. wzrósł o 1,3 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Tradea Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.
3. W dniu 26 lipca 2017 roku Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 600 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 0,6 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.
4. W dniu 9 listopada 2017 roku Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 600 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 0,6 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.

b) Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego**(i) Zasada kontynuacji działalności**

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień i za okres zakończony 31 grudnia 2017 r. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Unimot w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenia kontynuowania działalności przez Grupę Unimot.

(ii) Oświadczenie zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), obejmującymi Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) oraz Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji (SKI) i Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2017 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wycenianych w wartości godziwej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej do której należy Spółka, jako jednostka zależna, sporządza Unimot Express Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Ks. J. Poniatowskiego 1, 03-901 Warszawa.

MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi Interpretacje poza wymienionymi poniżej Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską, bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

Pewne nowe standardy, zmiany do standardów oraz interpretacji, które obowiązują lub będą obowiązywać dla okresów sprawozdawczych kończących się po 31 grudnia 2017 r., nie zostały uwzględnione do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Nowe standardy rachunkowości i interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF)**A. Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Grupy kapitałowej za 2017 r.**

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Grupy za 2017 r.:

- Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie). Zmieniony standard wymaga od jednostek ujawnienia informacji, które pozwolą użytkownikom sprawozdania finansowego ocenić zmiany zadłużenia jednostki (tj. zmiany zaciągniętych pożyczek i kredytów).

- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie). Zmiany do MSR 12 wyjaśniają sposób wykazywania aktywów z tytułu odroczonego podatku w związku z instrumentami dłużnymi wycenianymi w wartości godziwej. Zmiana standardu nie miała istotnego wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe,

B. Pewne nowe standardy, zmiany do standardów oraz interpretacji, które nie są jeszcze obowiązujące dla okresów sprawozdawczych kończących się 31 grudnia 2017 roku, nie zostały uwzględnione do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe - standard wprowadza: nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na koncepcji „straty oczekiwanej”, zmiany w zakresie zasad klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych (w szczególności aktywów finansowych) oraz wprowadza nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń. Grupa wdraża nowy standard, angażując aktywnie jednostki organizacyjne odpowiedzialne głównie za obszar rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz zarządzanie ryzykiem.

Grupa zakłada, że wprowadzenie nowego modelu utraty wartości opartego na koncepcji oczekiwanych strat kredytowych (ECL – expected credit losses), będzie miało wpływ na całkowitą wysokość odpisów.

Standard MSSF 9 w odróżnieniu od MSR 39 nie wymaga zidentyfikowania przesłanek utraty wartości w celu oszacowania strat. W zamian za to, jednostki są zobowiązane do stałego oszacowania wysokości strat kredytowych od momentu rozpoznania danego aktywa, do momentu usunięcia go z bilansu.

Na moment nabycia lub udzielenia składnika aktywów finansowych Grupa jest zobowiązana do utrzymywania odpisu w wysokości 12-miesięcznego ECL. W przypadku istotnego wzrostu ryzyka kredytowego do momentu początkowego ujęcia aktywa w bilansie, występuje konieczność liczenia strat w horyzoncie dożywotnim (tzw. koszyk 2). Takie podejście powoduje, że oczekiwane straty kredytowe zostaną wcześniej rozpoznane, co przełoży się ostatecznie na zwiększenie wysokości odpisów i tym samym docelowo wpłynie na wynik finansowy.

Wyjątkiem od powyższej zasady są należności handlowe oraz aktywa z tytułu umów wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSSF 15 (ang. contract assets). Dla tych kategorii składników aktywów Grupa może wybrać uproszczone podejście, w ramach którego odpisy są szacowane w horyzoncie dożywotnim już od momentu początkowego ujęcia ekspozycji w księgach.

Oczekiwany wpływ MSSF 9 w zakresie Utraty Wartości na sytuację finansową Grupy

Nowe wymagania w zakresie ustalania kwot odpisów będą odnosiły się przede wszystkim do następujących rodzajów aktywów finansowych w bilansie Grupy:

1. Należności handlowe,
2. Udzielone pożyczki i nabyte obligacje.

Grupa szacuje, że łączny wpływ MSSF 9 na poziom odpisów z tytułu utraty wartości nie wpłynie istotnie na wartość odpisów z tytułu utraty na dzień 1 stycznia 2018 r.

Należy podkreślić, że na moment wdrożenia standardu MSSF 9 jednorazowa zmiana wynikająca z przyjęcia nowych rozwiązań nie będzie uwzględniona w wyniku finansowym i zostanie ujęta w zyskach zatrzymanych.

Zarząd Jednostki Dominującej jest w trakcie oceny potencjalnego wpływu zastosowania MSSF 9 na sprawozdanie finansowe Grupy i w związku z tym powyższe wnioski mogą ulec zmianie.

- MSSF 15 Przychody z umów z klientami oraz Zmiany do MSSF 15 Przychody z umów z klientami (obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.)

Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF.

MSSF 15 zawiera nowe wymagania dotyczące ujawnień zarówno ilościowych, jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.

Zmiany do MSSF 15 wyjaśniają, w jaki sposób należy dokonywać identyfikacji zobowiązań umownych, określać czy Grupa działa we własnym imieniu dostarczając towary lub świadcząc usługi, czy działa jako agent oraz określać, czy przychód z udzielenia licencji powinien być ujęty jednorazowo czy rozłożony w czasie.

Ponadto, zmiany zawierają dwa dodatkowe uproszczenia związane z wdrożeniem standardu.

Zgodnie z nowym standardem, Grupa będzie stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostki przekazują klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w wysokości, do której jednostka będzie uprawniona z tytułu dostawy towarów bądź realizacji usług.

Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody będą:

- ujmowane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę lub
- ujmowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta.

Na podstawie przeprowadzonej dotychczas analizy zidentyfikowano poniższe obszary, które potencjalnie mogą mieć wpływ na wysokość ujmowanych przychodów.

- Pełnienie roli pośrednika dla usługi dystrybucji gazu. W przypadku usługi dystrybucji gazu oferowanej klientom w ramach umów kompleksowych, Grupa oceniła, że działa jako pośrednik w świadczeniu tych usług, ponieważ jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Potencjalna korekta prezentacyjna pomniejszająca zarówno przychody jak i koszty operacyjne (bez wpływu na wynik) została oszacowana na poziomie 5 635 tys. zł.
- Alokacja ceny transakcyjnej. Różnica w alokacji ceny wystąpi w przypadku umów, gdy kontrahent kupuje jednocześnie gaz LPG i energię elektryczną. Grupa posiada ofertę, w ramach której oferuje promocyjną cenę na drugi produkt – niższą o 10% względem standardowej ceny. Oznacza to, że należy dokonać alokacji wynagrodzenia z umowy na podstawie indywidualnych cen sprzedaży. Takie rozliczenie spowoduje alokowanie innej ceny do poszczególnych zobowiązań umownych (energia, gaz) niż wynika to z ceny transakcyjnej z umowy. Potencjalna korekta nie wpłynie istotnie na wysokość przychodów ujmowanych w stosunku do aktualnie obowiązujących zasad.
- Przedpłaty za gaz. Do momentu dostawy otrzymana przedpłata stanowić będzie zobowiązanie z tytułu umów z klientami. W związku z niewielką ilością klientów, którym oferowana jest usługa dostawy na bazie przedpłat, zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na wysokość przychodów ujmowanych przez Grupę.
- Prezentacja przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej nabywanej w transakcjach giełdowych na własny rachunek. Grupa przeprowadza transakcje nabycia i sprzedaży towarów giełdowych (energia elektryczna) na własny rachunek. Przychody z takiej sprzedaży prowadzonej w celu osiągnięcia wyniku w związku ze zmianami cen nie stanowią przychodów z umów z klientami w rozumieniu MSSF 15. Grupa będzie prezentować te przychody w pozycji Pozostałe przychody. Potencjalna korekta prezentacyjna (bez wpływu na wynik) została oszacowana na poziomie 57 434 tys. zł.

Zarząd Jednostki Dominującej jest w trakcie oceny potencjalnego wpływu zastosowania MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy i w związku z tym powyższe wnioski mogą ulec zmianie.

- MSSF 16 wskazuje, że leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny.

Grupa rozpoczęła analizę wpływu standardu MSSF 16 na sprawozdanie finansowe, i na dzień publikacji sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2017, z uwagi na duży zakres zmian, nie jest w stanie określić, w jaki sposób wpłynie on na kwoty i ujawnienia prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Grupa skatalogowała kontrakty, które w swej istocie będą objęte nowym standardem, oraz przygotowuje się do wdrożenia globalnego systemu, który będzie służył ich zarządzaniu oraz wycenie wpływu na sprawozdanie finansowe. Grupa przyjęła częściowo retrospektywne podejście z uproszczeniami do przejścia na nowy standard. Spodziewany wpływ przyjęcia nowego standardu dotyczy wzrostu aktywów trwałych oraz zobowiązań wynikających z tytułu rozpoznania praw do użytkowania, z jednoczesnym wpływem na wskaźniki finansowe zysku operacyjnego, kosztów finansowych i zadłużenia netto. Grupa zamierza wprowadzić nowy standard od dnia 1 stycznia 2019 roku.

- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy). Zmiana standardu nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, ze względu na to, że Grupa nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej.

C. Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w Unii Europejskiej.

- MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14;
- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności);
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie, a zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie);
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie);
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, wyżej wymienione nowe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacji nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane na dzień bilansowy.

c) Istotne oszacowania i osądy

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania profesjonalnych osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości księgowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Osądy, szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Zarząd Jednostki Dominującej na podstawie dokonanego osądu uważa, że Jednostka Dominująca jest pośrednikiem w handlu towarami, gdyż towary kupowane są głównie w celu dalszej odsprzedaży w krótkim okresie czasu oraz na sprzedaży których Jednostka Dominująca zamierza wygenerować marżę. Jednostka Dominująca zgodnie z Ustawą z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1210 z późn. zm.) ma obowiązek utrzymywania zapasów obowiązkowych. Jednostka Dominująca może zrealizować ten obowiązek albo poprzez utrzymywanie własnego towaru albo na podstawie umowy biletowej. Do decyzji Zarządu Jednostki Dominującej zależy forma realizacji tego obowiązku.

Zmiana sposobu utrzymywania zapasu obowiązkowego z towaru własnego na umowę biletową może być stosunkowo szybko przeprowadzona. Decyzja o formie wykonania tego obowiązku podyktowana jest względami ekonomicznymi i w każdej chwili może ulec zmianie. Jednostka Dominująca jest w stanie upłynnić posiadany zapas obowiązkowy w krótkim okresie czasu, a decyzja o tym uzależniona jest od warunków rynkowych i opłacalności transakcji, ponadto utrzymywany zapas obowiązkowy jest typowym towarem handlowym, na sprzedaży którego Jednostka Dominująca planuje wygenerować marżę. W związku z powyższym, Zarząd Jednostki Dominującej zdecydował począwszy od 2017 r. na zmianę polityki rachunkowości w zakresie wyceny zapasów w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Istotne osądy oraz szacunki dokonywane przez Zarząd przy zastosowaniu MSSF UE zostały przedstawione w notach:

- nota 1b – zasada kontynuacji działalności
- nota 3.15-test na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których została alokowana wartość firm
- nota 3.17– aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego oraz wykorzystanie strat podatkowych
- nota 3.28 – zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych
- nota 3.29 i 3.32 – rezerwy i zobowiązania warunkowe
- nota 3.31 – wycena instrumentów finansowych

d) Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN). Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zaprezentowano w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy, chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej.

3.2 Zmiana zasad rachunkowości dotycząca wyceny zapasów

Zarząd Jednostki Dominującej w 2017 r. zgodnie z przedstawionym osądem w nocy 1 pkt. c) zmienił zasady rachunkowości dotyczące sposobu wyceny zapasów. Jednostka Dominująca działając, jako pośrednik w handlu towarami mogła skorzystać zgodnie z MSR 2 par. 3b. z możliwości wyceny zapasów według wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży. Z uwagi na fakt, że zapasy są bardzo istotnym elementem bilansu Jednostki Dominującej, podlegającym dużym wahaniom cen, istnieje bezwzględna konieczność zawierania transakcji zabezpieczających. Jedynie zachowanie symetryczności wycen: transakcji rzeczywistych (zapas) oraz nierzeczywistych (zabezpieczających) pozwala na właściwe ustalenie wartości zapasu oraz wyniku finansowego Jednostki Dominującej. Jednostka Dominująca wyceniając zapas według wartości godziwej z jednej strony i pokazując transakcje zabezpieczające z drugiej strony może w prosty i transparentny sposób nie wymagający dodatkowych założeń czy warunków ustalić prawidłowy wynik finansowy. Każde niedopasowanie czy brak efektywności znajdzie też swoje odzwierciedlenie w wyniku finansowym Jedn. Dominującej we właściwym okresie.

W 2016 r. Jednostka Dominująca dla oleju napędowego stosowała rachunkowość zabezpieczeń jego wartości godziwej oraz przepływów pieniężnych przed ryzykiem zmian kursów walutowych i ryzykiem zmian cen towarów.

Zabezpieczanie, dla celów rachunkowości, polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej lub zmian przepływów pieniężnych, wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej. Jednostka Dominująca wykorzystywała możliwość naturalnych zabezpieczeń poprzez zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do kredytów denominowanych w USD, zobowiązań w USD a także pożyczek w USD, wyznaczając je jako instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem zmiany kursu walutowego związanego z przyszłymi przychodami Jednostki Dominującej ze sprzedaży oleju napędowego. Innymi instrumentami zabezpieczającymi stosowanymi przez Jednostkę Dominującą były terminowe transakcje walutowe forward oraz kontrakty terminowe futures zabezpieczające zmienność cen oleju napędowego na rynkach. Zawarcie transakcji zabezpieczających odbywało się wedle obowiązujących w Jednostce Dominującej procedur. Jednostka Dominująca wykorzystywała instrumenty pochodne wyłącznie w celu zabezpieczenia prowadzonej działalności operacyjnej.

Skuteczność (efektywność) zabezpieczenia oznacza stopień, w jakim zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczaną pozycją, są kompensowane zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych związanych z instrumentami zabezpieczającymi.

W rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych zyski i straty, wynikające ze zmian w wycenie instrumentu zabezpieczającego w zakresie, w którym stanowią one efektywne zabezpieczenie są odnoszone w kapitał z aktualizacji wyceny natomiast wynik na nieefektywnej części zabezpieczenia wliczany jest do wyniku bieżącego okresu.

W rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej, zyski i straty, wynikające ze zmian w wycenie pozycji zabezpieczanych w zakresie są wliczane do wyniku bieżącego okresu.

W związku ze zmianą sposobu wyceny zapasów według wartości godziwej w 2017 r. w celu zapewnienia porównywalności danych Grupa przeprowadziła wycenę według wartości godziwej zapasów zaprezentowanych na dzień 31.12.2016 r. Jednostka Dominująca korzystając z możliwości wyceny zapasów do wartości godziwej, uzyskała ten sam wynik finansowy, jak przy stosowaniu rachunkowości zabezpieczeń, ale doszła do tego angażując mniejsze zasoby oraz oszczędzając czas i środki.

3.3 Przekształcenie danych porównywalnych

Grupa dokonała poniższych zmian prezentacyjnych w danych porównywalnych za 2016 r. w związku ze zmianą wyceny zapasów według wartości godziwej oraz Grupa uznała, że zmieniona prezentacja danych dostarczy informacji, które będą bardziej przydatne użytkownikom sprawozdania finansowego.

Grupa w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyodrębniła w oddzielnej pozycji: wartość pochodnych instrumentów finansowych - aktywa finansowe w wysokości 4 594 tys. zł oraz zobowiązania finansowe w wysokości 7 160 tys. zł. Z pozycji "Rezerwy" przesunęła rezerwy na koszty w wysokości 71 tys. zł, do pozycji "Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe" oraz zaprezentowała należność z tytułu podatku dochodowego w wysokości 275 tys. zł w pozycji "Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego".

Grupa w sprawozdaniu z całkowitych dochodów dokonała zmian prezentacyjnych i tak: w koszcie sprzedanych towarów ujęła wycenę zapasów do wartości godziwej w wysokości 25 566 tys. zł, wycenę bilansową rozrachunków w wysokości 10 932 tys. zł (strata), zrealizowane różnice kursowe w wysokości 24 632 tys. zł (strata), które były prezentowane w pozycji "Pozostałe zyski/(straty) netto" oraz przesunęła z pozycji "Zyski/(straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż" wartość 999 tys. zł do pozycji "Pozostałe zyski/(straty) netto".

W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych ze względu na zmianę prezentacji pochodnych instrumentów finansowych, rezerw na koszty oraz należności z tytułu podatku dochodowego Grupa dokonała zmian w pozycjach "Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych" w wysokości 7 344 tys. zł, w pozycji "Zmiana stanu aktywów/(zobowiązań) z tytułu instrumentów pochodnych" w wysokości 6 351 tys. zł, w pozycji "Rezerwy" w wysokości 718 tys. zł, w pozycji "Zmiana należności" w wysokości 275 tys. zł oraz dodatkowo Grupa przesunęła z działalności inwestycyjnej do działalności finansowej nabycie udziałów w już posiadanych spółkach zależnych w wysokości 1 495 tys. zł.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej 2016

<i>w tysiącach złotych</i>	Dane opublikowane	Zmiany prezentacyjne	Dane po zmianach prezentacyjnych
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	52 041	-	52 041
Wartości niematerialne	18 761	-	18 761
Pozostałe aktywa finansowe	62	-	62
Pozostałe należności długoterminowe	8 615	-	8 615
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 210	-	2 210
Pozostałe aktywa	189	-	189
Aktywa trwałe razem	81 878	-	81 878
Aktywa obrotowe			
Zapasy	233 523	-	233 523
Należności handlowe oraz pozostałe należności	210 688	-	210 688
Pozostałe aktywa finansowe	5 011	(4 594)	417
Pochodne instrumenty finansowe	-	4 594	4 594
Należności z tytułu podatku dochodowego	323	(275)	48
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	47 953	-	47 953
Pozostałe aktywa obrotowe	1 190	-	1 190
Aktywa obrotowe razem	498 688	(275)	498 413
AKTYWA RAZEM	580 566	(275)	580 291

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej 2016 (ciąg dalszy)

<i>w tysiącach złotych</i>	Dane opublikowane	Zmiany prezentacyjne	Dane po zmianach prezentacyjnych
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	5 832	-	5 832
Kapitał z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	3 721	-	3 721
Pozostałe kapitały	46 430	-	46 430
Wynik z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego	29 605	-	29 605
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej	85 588	-	85 588
Udziały niekontrolujące	10 332	-	10 332
Kapitał własny ogółem	95 920	-	95 920
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	37 117	-	37 117
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	131	-	131
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	27	-	27
Zobowiązania długoterminowe razem	37 275	-	37 275
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty w rachunku bieżącym	204 492	-	204 492
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	16 764	(7 160)	9 604
Pochodne instrumenty finansowe	-	7 160	7 160
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	381	-	381
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 456	(275)	1 181
Rezerwy	14 672	(71)	14 601
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	209 606	71	209 677
Zobowiązania krótkoterminowe razem	447 371	(275)	447 096
Zobowiązania razem	484 646	(275)	484 371
PASYWA RAZEM	580 566	(275)	580 291

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów 2016

<i>w tysiącach złotych</i>	Dane opublikowane	Zmiany prezentacyjne	Dane po zmianach prezentacyjnych
Przychody ze sprzedaży	2 531 575	-	2 531 575
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezp. sprzedaży	(13 624)	999	(12 625)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(2 384 310)	(9 998)	(2 394 308)
Zysk brutto ze sprzedaży	133 641	(8 999)	124 642
Pozostałe przychody operacyjne	1 158	-	1 158
Koszty sprzedaży	(71 891)	-	(71 891)
Koszty ogólnego zarządu	(10 995)	-	(10 995)
Pozostałe zyski/(straty) netto	(9 022)	8 999	(23)
Pozostałe koszty operacyjne	(1 945)	-	(1 945)
Zysk na działalności operacyjnej	40 946	-	40 946
Przychody finansowe	262	-	262
Koszty finansowe	(3 670)	-	(3 670)
Koszty finansowe netto	(3 408)	-	(3 408)
Udział w wyniku netto jednostek stowarzyszonych	-	-	-
Zysk przed opodatkowaniem	37 538	-	37 538
Podatek dochodowy	(7 895)	-	(7 895)
Zysk netto za rok obrotowy	29 643	-	29 643
w tym przypadający na:			
Właścicieli jednostki dominującej	30 379	-	30 379
Udziały niekontrolujące	(736)	-	(736)
Zysk netto za rok obrotowy	29 643	-	29 643

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
Inne całkowite dochody które zostaną reklasyfik. na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków

Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego	3 721	-	3 721
Inne całkowite dochody netto za rok obrotowy, po opodatkowaniu	3 721	-	3 721
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy	33 364	-	33 364

w tym przypadające na:

Właścicieli jednostki dominującej	34 100	-	34 100
Udziały niekontrolujące	(736)	-	(736)
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy	33 364	-	33 364

Zysk przypadający na 1 akcję przypisaną właścicielom jednostki dominującej (w zł) **5,21** - **5,21**
Rozwodniony zysk przypadający na 1 akcję przypisaną właścicielom jednostki dominującej (w zł) **5,21** - **5,21**
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych 2016

<i>w tysiącach złotych</i>	Dane opublikowane	Zmiany prezentacyjne	Dane po zmianach prezentacyjnych
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem	37 538	-	37 538
Korekty o pozycje:			-
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	3 667	-	3 667
Amortyzacja wartości niematerialnych	48	-	48
Strata/(zysk) z tytułu różnic kursowych	(2 492)	-	(2 492)
Zysk ze sprzedaży pozostałych inwestycji	(112)	-	(112)
(Zysk)/strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	23	-	23
Odsetki, koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) i dywidendy, netto	3 586	-	3 586
Zmiana stanu należności	(109 110)	275	(108 835)
Zmiana stanu zapasów	(188 987)	-	(188 987)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	118 131	(7 344)	110 787
Zmiana stanu aktywów/(zobowiązań) z tytułu instrumentów pochodnych	-	6 351	6 351
Zmiana stanu rezerw	4 493	718	5 211
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	173	-	173
Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony	(7 895)	-	(7 895)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(140 937)	-	(140 937)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	620	-	620
Odsetki otrzymane	84	-	84
Wpływy z tytułu pożyczek	1	-	1
Inne wpływy/(wypływy) z działalności inwestycyjnej	917	-	917
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(10 537)	-	(10 537)
Nabycie wartości niematerialnych	(310)	-	(310)
Nabycie udziałów w posiadanych jednostkach zależnych	(1 495)	1 495	-
Udzielone pożyczki	(30)	-	(30)
Nabycie pozostałych inwestycji	(639)	-	(639)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(11 389)	1 495	(9 894)

Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej

Zaciągnięcie kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	30 563	-	30 563
Nabycie udziałów w posiadanych jednostkach zależnych	-	(1 495)	(1 495)
Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	(14 363)	-	(14 363)
Dywidendy wypłacone	(3 967)	-	(3 967)
Płatność zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(2 530)	-	(2 530)
Odsetki oraz koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) zapłacone	(3 546)	-	(3 546)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	6 157	(1 495)	4 662
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(146 169)	-	(146 169)
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	3 569	-	3 569
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(142 600)	-	(142 600)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 1 stycznia	(13 939)	-	(13 939)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia	(156 539)	-	(156 539)

3.4 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej zastosowano w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

a) Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje aktywa, zobowiązania, kapitał własny, przychody, koszty i przepływy środków pieniężnych Jednostki Dominującej i jej jednostek zależnych prezentowane w taki sposób, jakby należały one do pojedynczej jednostki i sporządzane były na ten sam dzień sprawozdawczy, co jednostkowe sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej przy zastosowaniu tych samych zasad rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

Spółki zależne konsolidowane są metodą pełną. Wspólne przedsięwzięcia oraz inwestycje w jednostki stowarzyszone wycenia się przy zastosowaniu metody praw własności.

W celu przeprowadzenia konsolidacji metodą pełną sumowane są wszystkie pozycje aktywów, pasywów, przychodów i kosztów sprawozdań Jednostki Dominującej i jej jednostek zależnych, a następnie przeprowadzane są odpowiednie zasady konsolidacyjne obejmujące przede wszystkim:

- określenie udziału niekontrolującego w zysku lub stracie netto jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- określenie i zaprezentowanie oddzielnie od kapitału własnego Jednostki Dominującej udziału niekontrolującego w aktywach netto jednostek zależnych,
- wyłączenie salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy,
- wyłączenie przychodów, kosztów oraz przepływów pieniężnych związanych z transakcjami wewnątrz Grupy, a także wszelkich zysków lub strat powstałych w ramach transakcji w Grupie.

Zgodnie z metodą praw własności w momencie początkowego ujęcia, inwestycja w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu jest ujmowana według kosztu, a wartość księgowa jest powiększana lub pomniejszana, w celu ujęcia udziałów Grupy w zyskach lub stratach jednostki, w której dokonano inwestycji, odnotowanych przez nią po dacie nabycia. Udział Grupy w zysku lub stracie jednostki, w której dokonano inwestycji ujmuje się w zysku lub stracie Grupy w pozostałej działalności operacyjnej.

Inwestycje w jednostkach zależnych

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, w przypadku, gdy z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień sprawozdawczy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji. Sprawozdania finansowe spółek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania kontroli nad spółką, aż do dnia jej efektywnego zbycia. Udziały niekontrolujące prezentuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jako

kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym, oddzielnie od kapitału własnego przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Jednostki stowarzyszone są to jednostki gospodarcze, na których politykę operacyjną i finansową Grupa wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje nad nimi kontroli ani współkontroli. Znaczący wpływ jest to władza pozwalająca na uczestniczenie w podejmowaniu decyzji na temat polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji, niepolegająca jednak na sprawowaniu kontroli lub współkontroli nad polityką tej jednostki. Grupa wywiera znaczący wpływ, gdy posiada bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez jednostki zależne) 20% lub więcej praw głosu w jednostce, w której dokonano inwestycji, chyba, że można w sposób oczywisty wykazać, że jest inaczej. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych wykazywanych metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu jego wygaśnięcia.

Połączenie jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą, w tym nabycie zorganizowanej części jednostki gospodarczej, ujmuje się poprzez sumowanie poszczególnych pozycji aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów łączonych spółek według stanu na dzień połączenia. Efekt połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą nie ma wpływu na skonsolidowane dane finansowe. Pozostałe połączenia jednostek gospodarczych rozliczane są metodą nabycia. Zastosowanie tej metody polega na wykonaniu następujących czynności:

- zidentyfikowaniu jednostki przejmującej,
- ustaleniu dnia przejęcia,
- ujęciu i wycenie możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz,
- ujęciu i wycenie wartości firmy lub zysku z okazynego nabycia.

b) Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w odpowiedniej walucie funkcjonalnej, przy zastosowaniu kursu wymiany walut z dnia zawarcia transakcji. Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na walutę funkcjonalną na dzień sprawozdawczy według kursu wymiany obowiązującego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w wyniku finansowym. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane na walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego w dniu dokonania transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane na walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w wyniku finansowym.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe, jak też środki trwałe w budowie. Wartość początkową rzeczowych aktywów trwałych ustala się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu składnika majątku (tj. kwotę należną sprzedającemu, pomniejszoną o podlegające odliczeniu podatki: od towarów i usług oraz akcyzowy), obciążenia o charakterze publicznoprawnym (w przypadku importu) oraz inne koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, a do którego Spółka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto tj. ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub wiarygodnie oszacowanego kosztu wytworzenia, pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości oraz dotacje do aktywów.

Koszty finansowania zewnętrznego dające się bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów wpływają na jego wartość początkową, jako część ceny nabycia lub kosztu

wytworzenia. Koszty te podlegają kapitalizacji, jeżeli wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny oraz kwota tych kosztów może być ustalona w sposób wiarygodny.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się, jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te powinny być traktowane, jako odrębne składniki aktywów.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wszystkie inne nakłady są ujmowane w wyniku finansowym jako koszty w chwili poniesienia.

Amortyzacja

Rzeczowe aktywa trwałe, względnie ich istotne i odrębne części składowe, amortyzowane są metodą liniową od chwili gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do jego funkcjonowania przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania z uwzględnieniem wartości końcowej. Grunty nie są amortyzowane. Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

- Budynki i budowle	od 10 do 40 lat
- Urządzenia techniczne i maszyny	od 2 do 40 lat
- Środki transportu	od 5 do 22 lat
- Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	od 1 do 30 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych jest przez Grupę corocznie weryfikowana. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych.

d) Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są, jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Po początkowym ujęciu do aktywów użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego stosuje się zasady rachunkowości odpowiednie dla danej grupy rzeczowych aktywów trwałych.

Umowy leasingu niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny, a aktywa użytkowane w ramach tych umów nie są rozpoznawane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Grupa ujmuje umowy dotyczące wieczystego użytkowania gruntów, jako umowy leasingu operacyjnego. Przedpłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujawnia się w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej. Przedpłaty te odpisuje się w wynik finansowy w okresie użytkowania gruntów.

e) Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wszelkie połączenia jednostek, z wyłączeniem jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, rozliczane są metodą nabycia. Wartość firmy wylicza się, jako nadwyżkę kosztów poniesionych w wyniku połączenia jednostek nad udziałem nabywcy w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto.

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość firmy jest alokowana do ośrodków generujących środki pieniężne i nie jest amortyzowana, ale podlega corocznym testom na utratę wartości. Straty z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnym okresie.

W przypadku przejęć, dla których ustalono nadwyżkę możliwych do zidentyfikowania aktywów netto nad ceną nabycia, kwota ta jest bezpośrednio odnoszona w wynik finansowy.

Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego

produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich bezpośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych.

Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Aktywowane koszty prac rozwojowych są ujmowane, jako aktywa niematerialne w oparciu o ich cenę nabycia pomniejszone o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Inne wartości niematerialne

Inne wartości niematerialne nabyte przez Grupę początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia i wykazuje się w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto tj. pomniejszonej o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową, począwszy od chwili, gdy są one gotowe do użycia, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania. Wartość firmy i wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania podlegają corocznie testom na utratę wartości. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartości niematerialne ujmuje się w pozostałej działalności operacyjnej.

Szacunkowy okres użytkowania wartości niematerialnych jest następujący:

- Koszty prac rozwojowych	od 5 do 15 lat
- Oprogramowanie komputerowe	od 2 do 5 lat
- Nabyte prawa majątkowe (koncesje, licencje, patenty)	od 2 do 30 lat
- Inne wartości niematerialne i prawne	2 lata

f) Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości posiadane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub do obydwu tych celów. Wartość początkowa nieruchomości inwestycyjnych ustalana jest w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Nieruchomości inwestycyjne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich użytkowania, uwzględniając ich wartość rezydualną. Grunty nie są umarzane. Szacowany okres użyteczności nieruchomości inwestycyjnych jest taki sam jak rzeczowych aktywów trwałych opisanych w punkcie c) powyżej.

g) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia) są klasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość księgowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, która jest wysoce prawdopodobna, są one dostępne do natychmiastowej sprzedaży, a Zarząd zobowiązuje się do wypełnienia planu sprzedaży składnika aktywów (grupy do zbycia). Aktywa trwałe lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia są ujmowane w kwocie niższej z ich wartości księgowej i wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, jeśli ich wartość księgowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie.

h) Aktywa finansowe

Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie powstania. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) są ujmowane w dniu dokonania transakcji, który jest dniem, gdy Grupa staje się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego.

Grupa zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego składnika aktywów lub do momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności. Każdy udział w przekazywanym składniku aktywów finansowych, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako składnik aktywów lub zobowiązanie.

Aktywa i zobowiązania kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie, jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych i zamierza rozliczyć daną transakcję w wartościach netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności i które nie spełniają definicji pożyczek i należności są to aktywa ze ściśle określoną wartością oraz terminem wykupu, które Grupa ma zamiar i możliwość utrzymywać do terminu wymagalności. Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa tej kategorii rozpoznaje się jako aktywa trwałe, pod warunkiem, że ich termin realizacji przekracza 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe nabywane przez Grupę w celu generowania zysku w krótkim okresie czasu klasyfikuje się, jako aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty te wycenia się w wartości godziwej bez kosztów transakcyjnych z uwzględnieniem wartości rynkowej instrumentu na dzień sprawozdawczy. Zmiany wartości godziwej odnosi się bezpośrednio w wynik finansowy w pozycji „pozostałe zyski/(straty) netto”. Aktywa tej kategorii rozpoznaje się jako aktywa obrotowe, pod warunkiem, że Zarząd Jednostki Dominującej ma stanowczy zamiar zrealizować je w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywo początkowo ujmuje się w wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych tworzy się w oparciu o indywidualne analizy z uwzględnieniem wartości posiadanego zabezpieczenia. Przesłankami wskazującymi, że należności handlowe utraciły wartość są m.in.: poważne problemy finansowe dłużnika, opóźnienia w spłatach, prawdopodobieństwo, że dłużnik ogłosi bankructwo. Kwotę odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością księgową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej.

Wartość księgową składnika aktywów ustala się za pomocą konta odpisów, a wysokość straty ujmuje się w wyniku finansowym w kosztach sprzedaży. W przypadku nieściągalności należności handlowych dokonuje się ich odpisu. Późniejsze spłaty uprzednio odpisanych należności uznaje się w pozycji kosztów sprzedaży w wyniku finansowym.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują inne niż pochodne aktywa finansowe wyznaczone, jako dostępne do sprzedaży lub niesklasyfikowane do żadnej z powyższych kategorii. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży ujmuje się początkowo w wartości godziwej powiększonej o bezpośrednie koszty transakcyjne.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe dotyczące instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych, skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub strat bieżącego okresu.

Wartość godziwa aktywów finansowych

Inwestycje w instrumenty dłużne i kapitałowe

Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik, inwestycji utrzymywanych do daty wymagalności oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest szacowana na podstawie wartości rynkowej na dzień sprawozdawczy (jeśli istnieje aktywny rynek). Wartość godziwa inwestycji utrzymywanych do daty wymagalności jest szacowana tylko na potrzeby ujawnień.

Pochodne instrumenty finansowe

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe celem zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym i ryzykiem zmiany

stóp procentowych. Pochodne instrumenty finansowe są ujmowane, jako instrumenty handlowe w wartości godziwej; przynależne koszty transakcji są ujmowane w wyniku finansowym w momencie poniesienia. Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia pochodne instrumenty finansowe w wartości godziwej, zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmuje się natychmiastowo w wyniku finansowym. Wartość godziwa kontraktów wymiany jest kwotowana, jako cena rynkowa na dzień sprawozdawczy, stanowiąca wartość bieżącą przyszłej ceny.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek obiektywne przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składnika aktywów finansowych lub odwrócenie odpisu aktualizującego któregoś ze składników aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu również stanowi obiektywną przesłankę utraty wartości.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową, a wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Należności krótkoterminowe nie są dyskontowane. Odpis z tytułu utraty wartości w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest wyliczany przez odniesienie do ich bieżącej wartości godziwej.

Wartość księgową poszczególnych aktywów finansowych o jednostkowo istotnej wartości poddawana jest ocenie na każdy dzień sprawozdawczy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Pozostałe aktywa finansowe są oceniane pod kątem utraty wartości zbiorczo, pogrupowane według podobnego poziomu ryzyka kredytowego

Odpisy z tytułu utraty wartości ujmowane są w wyniku finansowym. Jeżeli zmniejszenie wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży było ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym i istnieją obiektywne przesłanki utraty ich wartości, skumulowane straty, które były uprzednio ujęte w kapitale własnym, ujmuje się w wyniku finansowym nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Odpisy z tytułu utraty wartości są odwracane, jeśli późniejszy wzrost wartości odzyskiwalnej może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po dniu ujęcia straty z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do inwestycji w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowanych, jako dostępne do sprzedaży nie są odwracane przez wynik finansowy. Jeżeli wartość godziwa instrumentów dłużnych zakwalifikowanych, jako dostępne do sprzedaży wzrośnie a jej wzrost może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się z kwotą odwrócenia wykazaną w wyniku finansowym.

Ustalenie wartości godziwej

Przyjęte przez Grupę zasady rachunkowości i ujawnień wymagają określenia wartości godziwej finansowych aktywów i zobowiązań. Informacje na temat założeń i metod przyjętych do określenia wartości godziwej przedstawiono w notach objaśniających.

i) Zapasy

Zapasy, w tym zapasy obowiązkowe są to: produkty, półprodukty i produkty w toku, towary i materiały.

Grupa na moment początkowego ujęcia dokonuje wyceny zapasów według ceny nabycia. Natomiast na koniec okresu sprawozdawczego Grupa działając, jako pośrednik w handlu towarami dokonuje wyceny bilansowej zapasów według wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, zgodnie z zaprezentowanym osądem w nocie 1 pkt. c.

j) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i krótkoterminowe depozyty bankowe. Kredyty w rachunku bieżącym, które są płatne na żądanie i stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi Grupy są ujęte, jako składnik środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Wycenę i rozchód środków pieniężnych w walutach obcych ustala się przy zastosowaniu metody FIFO.

k) Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość księgową aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na każdy dzień sprawozdawczy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania jest szacowana na każdy dzień sprawozdawczy.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość księgową składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane

w wyniku finansowym. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana, jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków generujących środki pieniężne definiowana jest, jako większa z ich wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy. Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości księgowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

l) Kapitał własny

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy Jednostki Dominującej jest kapitałem zakładowym Grupy. Kapitał podstawowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Kapitał z aktualizacji instrumentów finansowych

Kapitał z aktualizacji instrumentów finansowych związany jest z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Pozostałe kapitały

Na pozostałe kapitały składają się kapitał zapasowy i kapitał rezerwowy, akcje własne. Kapitał zapasowy tworzy się z odpisów z zysku netto zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych. Kapitał rezerwowy tworzy się z zysku netto na wypłatę dywidendy.

Dywidendy

Dywidendy ujmuje się, jako zobowiązanie w okresie, w którym zostały uchwalone.

Zakup akcji własnych

W przypadku zakupu akcji własnych, kwota zapłaty z tego tytułu wraz z kosztami bezpośrednimi przeprowadzenia transakcji, skorygowana o wpływ podatków, wykazywana jest, jako pomniejszenie kapitału własnego. Zakupione akcje własne są wykazywane w ramach pozostałych kapitałów. W momencie sprzedaży lub powtórnej emisji, otrzymane kwoty ujmuje się, jako zwiększenie kapitału własnego, a nadwyżka lub deficyt z transakcji jest prezentowany w kapitale własnym.

m) Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się metodą efektywnej stopy procentowej w wyniku finansowym przez okres obowiązywania umów.

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawniania, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kapitału i odsetek, zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. W przypadku leasingu finansowego rynkową stopę procentową szacuje się w oparciu o stopę procentową dla podobnego rodzaju umów leasingowych.

n) Świadczenia pracownicze

Program określonych świadczeń – odprawy emerytalne

Grupa rozpoznaje rezerwy na odprawy emerytalne i inne świadczenia pracownicze na podstawie wyceny aktuarialnej przeprowadzonej na dzień sprawozdawczy. Wycenę przeprowadza niezależny aktuariusz. Podstawa kalkulacji rezerw na świadczenia pracownicze jest określona przez wewnętrzne regulacje Grupy oraz inne obowiązujące przepisy prawne.

Wartość rezerw na świadczenia pracownicze określa się przy wykorzystaniu technik aktuarialnych i wymogów określonych w MSSF UE, a w szczególności w MSR 19 "Świadczenia pracownicze". Rezerwy wycenia się na poziomie wartości bieżącej przyszłych zobowiązań Grupy z tytułu świadczeń pracowniczych. Rezerwy kalkuluje się przy wykorzystaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, osobno dla każdego pracownika.

Podstawą kalkulacji rezerw przypadających na poszczególnych pracowników jest prognozowana wartość świadczenia, które Grupa jest zobligowana wypłacić na mocy regulacji wyszczególnionych powyżej. Wartość świadczenia prognozuje się do

momentu nabycia świadczenia przez pracownika. Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych określa się na podstawie przewidywanego wzrostu wartości świadczenia oraz proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika. Oszacowana wartość jest następnie dyskontowana na dzień sprawozdawczy.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w momencie wykonania świadczenia.

Grupa tworzy rezerwę w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli Grupa jest prawnie lub zwyczajowo zobowiązana do takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać rzetelnie oszacowane.

o) Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na jednostce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Wysokość rezerw jest weryfikowana na bieżąco w trakcie okresu sprawozdawczego w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

p) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się na dzień ich powstania w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Zobowiązania bieżące nie są dyskontowane.

q) Przychody

Przychody obejmują wartość godziwą zapłaty otrzymanej lub należnej z tytułu sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów w ramach zwykłej działalności operacyjnej Grupy. Przychody są prezentowane netto bez podatku od towarów i usług, po uwzględnieniu zwrotów, rabatów i upustów oraz po wyeliminowaniu sprzedaży w Grupie.

Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych.

Sprzedaż produktów, towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów uważa się za zrealizowane, gdy:

- a) jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do produktów, towarów i materiałów,
- b) jednostka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi produktami, towarami i materiałami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje wobec zapasów, do których posiada prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- c) kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- d) istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu przeprowadzonej transakcji oraz
- e) koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług

Przychody ze sprzedaży usług uznaje się za zrealizowane, gdy:

- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu przeprowadzonej transakcji,
- stopień realizacji transakcji na koniec okresu sprawozdawczego może być określony w wiarygodny sposób oraz
- koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż

Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż obejmują zrealizowane transakcje na instrumentach pochodnych proporcjonalnie do sprzedawanego towaru.

Ponadto, przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na zysk lub stratę okresu są:

pozostałe przychody operacyjne, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, m.in.:

- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- przychody z tytułu odsetek od należności handlowych i innych,
- przychody z tytułu zwrotu poniesionych kosztów sądowych,
- otrzymane darowizny.

przychody finansowe, stanowiące głównie przychody związane z finansowaniem działalności:

- przychody oraz zyski z inwestycji finansowych,
- przychody z tytułu dywidend,
- odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, dłużnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów.

r) Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków właścicieli.

Koszty ujmuje się w zysku lub stracie na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych.

Koszt sprzedanych towarów i materiałów obejmuje:

- koszt sprzedanych towarów i materiałów,
- wycenę do wartości godziwej zapasów,
- wycenę bilansową rozrachunków,
- zrealizowane różnice kursowe,
- niedobory i nadwyżki inwentaryzacyjne,
- utworzenie i rozwiązanie rezerw na koszty utrzymania zapasów obowiązkowych.

Ponadto, kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na zysk lub stratę okresu są:

pozostałe koszty operacyjne, związane pośrednio z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:

- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
- koszty z tytułu odsetek od zobowiązań handlowych i innych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- koszty postępowania sądowego,
- przekazane darowizny.

koszty finansowe związane z finansowaniem zewnętrznym działalności, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów i innych źródeł finansowania,
- straty netto z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów finansowych,
- odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów.

s) Pozostałe zyski/straty netto

Za pozostałe zyski/straty netto uważa się m.in.:

- zyski/straty netto z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych,

t) Leasing

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w wyniku finansowym liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w wyniku finansowym łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

Płatności z tytułu leasingu finansowego

Minimalne płatności leasingowe z tytułu leasingu finansowego są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowy oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowy jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

u) Podatek dochodowy bieżący i odroczony

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Podatek dochodowy ujmowany jest w wyniku finansowym, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami ujętymi w innych całkowitych dochodach lub kapitale. Wówczas ujmuje się je odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w kapitale.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych, a ich wartością szacowaną dla celów podatkowych. Podatku odroczonego nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: wartość firmy, początkowe ujęcie aktywów lub pasywów, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach, co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień sprawozdawczy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

3.5 Sprawozdawczość segmentów działalności

Na podstawie przeprowadzonej analizy struktury organizacyjnej Grupy, jej systemu sprawozdawczości wewnętrznej oraz funkcjonującego modelu zarządzania, Zarząd Jednostki Dominującej określił poniższe segmenty operacyjne. Zarząd Jednostki Dominującej rozpatruje działalność zarówno z perspektywy operacyjnej, jak i geograficznej.

Zarząd Jednostki Dominującej wyodrębnił następujące segmenty operacyjne:

1. Obrót paliwami płynnymi - Grupa prowadzi hurtową i detaliczną sprzedaż oleju napędowego, gazu płynnego oraz biopaliw.
2. Obrót paliwami gazowymi - Grupa zajmuje się obrotem i dystrybucją gazu ziemnego (w tym LNG) za pośrednictwem TGE oraz własnych sieci dystrybucyjnych.
3. Obrót energią elektryczną - Grupa zajmuje się obrotem i dystrybucją energii elektrycznej.
4. Pozostała działalność – ten segment działalności Grupy obejmuje między innymi działalność związaną z prowadzeniem stacji paliw, działalnością usługową oraz finansową.
5. Funkcje korporacyjne – ten segment działalności Grupy obejmuje całość działań związanych z funkcjonowaniem spółek (koszty ogólnego zarządu), a nie dających się przypisać do poszczególnych segmentów działalności.

Identyfikacja segmentów operacyjnych nie uległa zmianie i jest zgodna z zasadami opisanymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień i za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r. Dokonano jedynie rozszerzenia segmentu „Obrót paliwami ciekłymi” na „ON i Biopaliwa” i „LPG” a także segmentu „Działalność pozostała” na „Stacje Paliw” i „Pozostałe”.

Dokonano także weryfikacji kluczy podziałowych alokujących koszty ogólnego zarządu, w taki sposób aby bardziej odzwierciedlały wyniki poszczególnych segmentów. Segment "Funkcje korporacyjne" zastąpił nomenklaturowo „Działalność nieprzypisaną”.

Zasady sporządzania sprawozdania z całkowitych dochodów w podziale na rodzaje działalności

Grupa prowadzi ewidencję księgową pozwalającą na odrębne obliczanie przychodów, kosztów oraz wyniku finansowego poszczególnych rodzajów działalności.

Grupa wyodrębniła w sposób bezpośredni przychody ze sprzedaży, koszt własny sprzedanych towarów, materiałów i usług oraz koszty sprzedaży związane z poszczególnymi rodzajami prowadzonej działalności.

Część kosztów ogólnego zarządu Grupy zostało przypisane proporcjonalnie za pomocą klucza przychodowego, tzn. udziałem uzyskanych przychodów z poszczególnych rodzajów działalności w przychodach ogółem.

Zasady sporządzania sprawozdania z sytuacji finansowej w podziale na rodzaje działalności

Grupa wyodrębniła bezpośrednio: rzeczowe aktywa trwałe, zapasy, należności handlowe i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności i zobowiązania, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, innych instrumentów dłużnych oraz pochodnych instrumentów finansowych związanych z poszczególnymi rodzajami działalności prowadzonymi przez Grupę.

Funkcje korporacyjne obejmują pozostałą działalność nie dającą się przypisać do żadnej z powyższych rodzajów działalności tj. rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, należności, środki pieniężne, kapitały własne, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, zobowiązania z tytułu podatków, rezerwy, aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Segmenty operacyjne

w tysiącach złotych za okres 01.01.2017 - 31.12.2017	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:			Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Eliminacje rozrach w Grup	Skonsolidowane
		ON i Biopaliwa	LPG	STACJE PALIW				Pozostałe				
Przychody od odbiorców zewnętrznych	2 857 805	2 605 782	252 023	31 890	97 678	17 607	16 647	960	22	-	3 005 002	
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	4 247	4 247	-	-	-	-	-	-	-	-	4 247	
Przychody od odbiorców z Grupy	71	71	-	5 852	9 870	282	-	282	-	(16 075)	-	
Przychody ogółem	2 862 123	2 610 100	252 023	37 742	107 548	17 889	16 647	1 242	22	(16 075)	3 009 249	
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców zewnętrznych	(2 722 309)	(2 492 481)	(229 828)	(29 235)	(92 514)	(16 176)	(15 239)	(937)	-	-	(2 860 234)	
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców z Grupy	(58)	(58)	-	(5 797)	(9 869)	-	-	-	-	15 724	-	
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów, ogółem	(2 722 367)	(2 492 539)	(229 828)	(35 032)	(102 383)	(16 176)	(15 239)	(937)	-	15 724	(2 860 234)	
Wynik segmentu	139 756	117 561	22 195	2 709	5 166	1 713	1 408	305	22	(351)	149 015	
Pozostałe przychody operacyjne	1 947	1 432	515	71	14	111	110	1	58	-	2 201	
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(94 772)	(79 935)	(14 837)	(6 355)	(3 701)	(5 452)	(5 241)	(211)	(5 566)	368	(115 478)	
Pozostałe zyski/straty netto	-	-	-	-	11	-	-	-	(21)	-	(10)	
Pozostałe koszty operacyjne	(263)	(242)	(21)	(1 845)	(20)	(23)	(23)	-	(94)	24	(2 221)	
Wynik na działalności operacyjnej	46 668	38 816	7 852	(5 419)	1 469	(3 651)	(3 746)	95	(5 601)	41	33 507	
Koszty finansowe netto	(5 496)	(5 184)	(312)	(465)	(11)	(6)	(5)	(1)	148	(66)	(5 896)	
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(5 171)	
Zysk za okres	41 172	33 632	7 540	(5 884)	1 458	(3 657)	(3 751)	94	(5 453)	(25)	22 440	
Amortyzacja	(2 012)	(975)	(1 037)	(1 978)	(91)	(185)	(179)	(6)	(607)	-	(4 873)	
EBIDTA	48 680	39 791	8 889	(3 441)	1 560	(3 466)	(3 567)	101	(4 994)	41	38 380	

w tysiącach złotych za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:			Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Eliminacje rozrach w Grup	Skonsolidowane
		ON i Biopaliwa	LPG	STACJE PALIW				Pozostałe				
Przychody od odbiorców zewnętrznych	2 471 213	2 278 416	192 797	22 081	20 320	17 100	15 601	1 499	861	-	2 531 575	
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	(12 625)	(12 625)	-	-	-	-	-	-	-	-	(12 625)	
Przychody od odbiorców z Grupy	194	194	-	3 801	131	95	-	95	-	(4 221)	-	
Przychody ogółem	2 458 782	2 265 985	192 797	25 882	20 451	17 195	15 601	1 594	861	(4 221)	2 518 950	
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców zewnętrznych	(2 341 050)	(2 158 219)	(182 831)	(18 374)	(19 008)	(15 387)	(14 173)	(1 214)	-	-	(2 393 819)	
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców z Grupy	(18)	(18)	-	(4 464)	(69)	-	-	-	-	4 062	(489)	
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów, ogółem	(2 341 068)	(2 158 237)	(182 831)	(22 838)	(19 077)	(15 387)	(14 173)	(1 214)	-	4 062	(2 394 308)	
Wynik segmentu	117 714	107 748	9 966	3 044	1 374	1 808	1 428	380	861	(159)	124 642	
Pozostałe przychody operacyjne	1 062	762	300	28	1	29	25	4	118	(80)	1 158	
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(71 900)	(58 932)	(12 968)	(4 765)	(958)	(1 705)	(1 432)	(273)	(3 717)	159	(82 886)	
Pozostałe zyski/straty netto	-	-	-	-	-	-	-	-	(23)	-	(23)	
Pozostałe koszty operacyjne	(273)	(182)	(91)	(1 429)	-	(1)	-	(1)	(271)	29	(1 945)	
Wynik na działalności operacyjnej	46 603	49 396	(2 793)	(3 122)	417	131	21	110	(3 032)	(51)	40 946	
Koszty finansowe netto	(2 400)	(2 022)	(378)	(534)	(12)	-	-	-	(446)	(16)	(3 408)	
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(7 895)	
Zysk za okres	44 203	47 374	(3 171)	(3 656)	405	131	21	110	(3 478)	(67)	29 643	
Amortyzacja	(1 816)	(660)	(1 156)	(1 518)	(15)	(26)	(20)	(6)	(340)	-	(3 715)	
EBIDTA	48 419	50 056	(1 637)	(1 604)	432	157	41	116	(2 692)	(51)	44 661	

w tysiącach złotych 31.12.2017	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
		ON i Biopaliwa	LPG				STACJE PALIWI	POZOSTAŁE		
Aktywa segmentu	485 316	446 509	38 807	49 266	34 917	5 860	5 829	31	43 161	618 520
Zobowiązania segmentu	347 716	316 130	31 586	16 649	26 339	964	929	35	25 433	417 101
Główne pozycje niepieniężne										
Amortyzacja	(2 012)	(975)	(1 037)	(1 978)	(91)	(185)	(179)	(6)	(607)	(4 873)
Odpisy aktualizujące należności	(883)	(717)	(166)	-	-	(65)	(13)	(52)	-	(948)
Wycena zapasów do wartości godziwej	4 650	4 650	-	-	-	-	-	-	-	4 650
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych do wartości godziwej	(14 371)	(14 371)	-	-	-	-	-	-	-	(14 371)
Wycena bilansowa rozrachunków walutowych	10 000	10 000	-	-	-	-	-	-	-	10 000
Główne pozycje niepieniężne ogółem	(2 616)	(1 413)	(1 203)	(1 978)	(91)	(250)	(192)	(58)	(607)	(5 542)

w tysiącach złotych 31.12.2016	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
		ON i Biopaliwa	LPG				STACJE PALIWI	POZOSTAŁE		
Aktywa segmentu	463 000	433 149	29 851	37 542	6 065	6 319	2 002	4 317	67 365	580 291
Zobowiązania segmentu	357 137	313 479	43 658	17 047	612	1 472	1 219	253	108 103	484 371
Główne pozycje niepieniężne										
Amortyzacja	(1 816)	(660)	(1 156)	(1 518)	(15)	(26)	(20)	(6)	(340)	(3 715)
Odpisy aktualizujące należności	(480)	(480)	-	-	-	-	-	-	-	(480)
Wycena zapasów do wartości godziwej	25 566	25 566	-	-	-	-	-	-	-	25 566
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych do wartości godziwej	(7 160)	(7 160)	-	-	-	-	-	-	-	(7 160)
Wycena bilansowa rozrachunków walutowych	(4 318)	(4 318)	-	-	-	-	-	-	-	(4 318)
Główne pozycje niepieniężne ogółem	11 792	12 948	(1 156)	(1 518)	(15)	(26)	(20)	(6)	(340)	9 893

SEGMENT OBROTU PALIWAMI CIEKŁYMI

Olaj napędowy z biopaliwami

Unimot kontynuuje rozwój w zakresie hurtowej sprzedaży oleju napędowego. W maju 2017 roku uruchomiona została sprzedaż oleju napędowego bezpośrednio z rafinerii w Schwedt (Niemcy) co spotkało się z dużym zainteresowaniem klientów zlokalizowanych przy zachodniej granicy Polski. Na dzień sporządzenia niniejszego raportu Spółka sprzedaje olej napędowy łącznie z 14 baz paliw (w tym Schwedt). Spółka rozpoczęła również międzynarodową sprzedaż paliw poprzez tranzytowe dostawy wewnątrzspółnotowe (kraje UE).

Ponadto czynnikami sprzyjającymi są m.in. wprowadzony w Polsce tzw. pakiet paliwowy i pakiet transportowy, wykorzystanie własnych, stabilnych źródeł zaopatrzenia i kompetencji w zakresie handlowym, jak również umiejętności zastosowania narzędzi finansowych i hedgingowych. Jednakże, w 2017 r. w porównaniu do 2016 r. generalnie obserwowany był spadek marż w hurtowym handlu ON, który wynikał głównie z relatywnie agresywnej polityki cenowej lokalnych koncernów paliwowych i próbie przejęcia luki rynkowej powstałej po wprowadzeniu w/w pakietów. Taka polityka dużych koncernów możliwa była ze względu na dobre otoczenie makro w postaci wysokich marż rafineryjnych i detalicznych.

Grupa realizuje sprzedaż biopaliw, wywiązując się z obowiązku realizacji w danym roku minimalnego udziału biokomponentów w ogólnej ilości sprzedanych paliw ciekłych zgodnie z Narodowym Celem Wskaźnikowym. Nowelizacja przepisów wprowadziła od 2017 roku obowiązek realizacji NCW w co najmniej 50 proc. za pomocą biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych. Spółka realizuje ten obowiązek korzystając z infrastruktury logistycznej i magazynowej w celu wykonania wymaganego blendowania (fizyczne mieszanie paliwa z biokomponentami).

Część zwiększonych kosztów poniesionych w 4 kwartale 2017 r. związana była z realizacją NCW od operacyjnych stanów magazynowych oleju napędowego oraz rezerwy obowiązkowej objętych zastawem. Ustawodawca, w związku z niejednoznacznością relatywnie nowych przepisów NCW, uczestniczył w rozmowach z podmiotami operującymi w tym segmencie i planował doprecyzowanie tych przepisów. Niestety, do końca roku 2017 ustawodawcy nie udało się wprowadzić tych zmian. W związku z tym Zarząd podjął decyzję o realizacji NCW w oparciu o konserwatywne interpretacje obecnych przepisów ustawy. Z uwagi na jednokrotność realizowania NCW dla danej partii towaru koszty te miały jednorazowy charakter ale wpłynęły na spadek zrealizowanej marży na oleju napędowym w 2017 roku.

łącznie segment oleju napędowego i biopaliw odnotował wzrost wolumenów z 751,8 tys. m³ w 2016 roku do 845,1 tys. m³ w 2017 roku (wzrost o 12,4 %). Przełożyło się to na wzrost przychodów ze sprzedaży z tego segmentu działalności z poziomu 2,28 mld zł za 2016 rok do 2,61 mld zł za 2017 rok (wzrost o 14,5 %). Zysk za okres segmentu w analizowanym okresie zmniejszył się z 47,4 mln zł za 2016 rok do 33,7 mln zł za 2017 rok (spadek o 28,7 %), co jest efektem opisanych wyżej niższych marż na skutek dużej konkurencji na rynku a także realizacji NCW w oparciu o konserwatywną interpretację przepisów (sprzedaż większej ilości obowiązkowych biopaliw zmniejszających marżę na całym ON).

Grupa przewiduje dalszy rozwój organiczny w oparciu o poszczególne bazy paliw a także poprzez wykorzystanie własnych platform zakupowych, w tym e-Zamówienia dla klientów hurtowych oraz tankuj24.pl dla klientów detalicznych.

LPG

W segmencie LPG, w porównaniu do 2016 roku Grupa zrealizowała znacznie lepsze wyniki, zarówno pod względem wolumenu, wartości sprzedaży, jak i osiągniętego wyniku operacyjnego i wyniku netto. W 2017 roku nastąpiła poprawa rentowności i wzrost sprzedanych wolumenów, zwłaszcza w obszarze hurtowej sprzedaży gazu LPG, która była rozwijana poprzez zwiększanie liczby terminali na terenie całej Polski. W konsekwencji Grupa umocniła swoją istotną pozycję jako dystrybutora LPG w Polsce i czołowe miejsce wśród importerów i dostawców hurtowych. Segment LPG w części hurtowej efektywnie wykorzystał otoczenie rosnących cen w Polsce. Kupno większości towaru zrealizowano jeszcze po niższych cenach co pozwoliło wygenerować wyższą marżę. Dzięki długoletniemu doświadczeniu Grupa dokupiła także gaz u innych dostawców w kontraktach spotowych i dzięki temu realizowała także większą marżę. Ponadto kontynuowany był rozwój na rynku zbiorników grzewczych co zaowocowało wzrostem liczby klientów, wolumenów i przychodów.

Segment odnotował wzrost wolumenów sprzedaży z 104,7 tys. T w 2016 roku do 113,4 tys. T w 2017 roku, co stanowi wzrost o 8,3 %. Przełożyło się to na wzrost przychodów ze sprzedaży z 192,8 mln zł za 2016 rok do 252,0 mln zł za 2017 rok (wzrost o 30,7 %). Zauważalna jest istotna poprawa wyniku segmentu z -3,2 mln zł za 2016 rok do 7,5 mln zł za 2017 rok.

SEGMENT ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Segment energii elektrycznej (hurtowy handel energią za pośrednictwem platform giełdowych i brokerskich spółki Tradea Sp. z o.o. i sprzedaż Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. energii do klientów z wykorzystaniem obcej infrastruktury) odnotował wzrost wolumenów sprzedaży z 116,0 GWh w 2016 roku do 591,6 GWh w 2017 roku (wzrost o 410%). Wzrost ten jest głównie wynikiem wzrostu sprzedaży Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. z podpisanych umów a także Tradea Sp. z o.o. w wyniku rozwoju handlu hurtowego. Przełożyło się to na wzrost przychodów ze sprzedaży segmentu z 20,5 mln zł za 2016 rok do 107,5 mln zł za 2017 rok (wzrost o 424%). Zysk za okres segmentu wzrósł z 405 tys. zł za 2016 rok do 1 458 tys. zł za 2017 rok (wzrost o 260%).

SEGMENT OBROTU PALIWAMI GAZOWYMI

Segment gazu ziemnego (działalność handlowa Unimot SA, sprzedaż przez Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. gazu do klientów z wykorzystaniem obcej infrastruktury, sprzedaż gazu przez Unimot System Sp. z o.o., Blue Lng Sp. z o.o., PPG Warszawa Sp. z o.o., Blue Cold Sp. z o.o. z wykorzystaniem własnej infrastruktury: sieć dystrybucji, stacje regazyfikacji) odnotował wzrost wolumenów sprzedaży z 226,2 GWh w 2016 roku do 247,2 GWh w 2017 roku (wzrost o 9,2 %). Wzrost ten jest głównie wynikiem wzrostu sprzedaży Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. z podpisanych umów a także wzrostów sprzedaży spółek zależnych, wykorzystujących własną infrastrukturę z nowych umów przyłączeniowych. Przełożyło się to na wzrost przychodów ze sprzedaży z 25,9 mln zł w 2016 roku do 31,9 mln zł w 2017 roku (wzrost o 23,1 %). Wynik segmentu za 2017 r. jest ujemny i wynosi -5,9 mln zł wobec -3,7 mln zł za 2016 r.

DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA

Stacje paliw

Segment obejmuje 2 stacje własne Unimot, franczyzowe stacje AVIA (jedna własna) oraz sprzedaż paliwa na stacjach obcych za pośrednictwem aplikacji Tankuj24. Stacje własne Unimot w Częstochowie i Rększowicach k/Częstochowy prowadzą normalną działalność do czasu upływu obecnych umów franczyzowych. Po tym okresie będą działały pod marką AVIA.

W 2017 roku rozwój sieci stacji AVIA postępował zgodnie z przyjętymi założeniami. Spółka zrealizowała założony plan i otworzyła 15 stacji pod marką AVIA. Na dzień publikacji niniejszego raportu sieć stacji pod marką AVIA liczy już 19 placówek. Grupa podtrzymuje plan uruchomienia łącznie 100 stacji pod marką AVIA do 2020 roku.

W kosztach sprzedaży tego segmentu (5 241 tys. zł) znajdują się koszty własnych stacji paliw, a także koszty związane z tworzeniem sieci stacji AVIA oraz uruchomienia i utrzymania aplikacji Tankuj24.

Pozostałe

Segment obejmuje oleje transformatorowe i inne pozycje asortymentowe nie należące do zidentyfikowanych segmentów.

FUNKCJE KORPORACYJNE

Segment ten obejmuje jedynie koszty Zarządu i inne pozycje nieprzypisane do zidentyfikowanych segmentów.

Przychody ze sprzedaży - podział według asortymentu

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
ON i BIOPALIWA	2 626 551	2 281 492
LPG	251 727	192 210
Paliwa gazowe	32 186	22 472
Energia elektryczna *	97 678	20 320
Pozostałe	1 107	2 456
Razem	3 009 249	2 518 950

* wyniki Tradea Sp. z o.o. są konsolidowane do wyników Grupy od 06.2016 r.

Przychody ze sprzedaży - podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Polska	2 369 116	1 883 328
Czechy	143 993	149 367
Szwajcaria	336 382	-
Słowacja	6 154	105 059
Węgry	33	216
Austria	3 002	-
Wielka Brytania	2 313	336
Dania	49	-
Niemcy	12 101	2 543
Słowenia	-	67
Holandia	-	256 072
Estonia	13 815	-
Rumunia	5 790	5 583
Francja	11 196	45 687
Bułgaria	90 176	63 325
Litwa	15 129	7 367
	3 009 249	2 518 950

Główni klienci

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. oraz w okresie porównywalnym jeden z odbiorców w Grupie w segmencie biopaliw przekroczył 10% przychodów - odpowiednio 336 382 tys. zł za 2017 rok oraz 256 093 tys. zł za 2016 rok.

Aktywa trwałe - podział geograficzny

Rzeczowe aktywa trwałe Grupy zlokalizowane są na terenie Polski.

Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

<i>w tysiącach złotych</i>	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
		ON i Biopaliwa	LPG				STACJE PALIW	POZOSTAŁE		
31.12.2017	1 069	3	1 066	1 349	240	2 046	2 046	-	1 558	6 262
31.12.2016	3 038	2 717	321	8 671	80	732	732	-	1 791	14 312

3.6 Przychody ze sprzedaży

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży produktów	-	697
Przychody ze sprzedaży usług	2 524	1 273
Przychody ze sprzedaży towarów	3 002 478	2 529 605
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezp. sprzedaż	4 247	(12 625)
Razem	3 009 249	2 518 950

3.7 Koszty według rodzaju

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(4 873)	(3 715)
Zużycie materiałów i energii	(4 073)	(4 370)
Usługi obce	(81 655)	(60 143)
Podatki i opłaty	(2 912)	(2 765)
Wynagrodzenia	(13 487)	(9 541)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(2 978)	(2 239)
Pozostałe koszty rodzajowe	(9 640)	(4 540)
Koszty według rodzaju razem	(119 618)	(87 313)
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	(2 860 234)	(2 394 308)
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych kosztów	3 015	2 592
Pozostałe	1 125	1 835
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(2 975 712)	(2 477 194)

3.8 Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty sprzedanych towarów i materiałów	(2 892 339)	(2 384 310)
Wycena zapasów do wartości godziwej	4 650	25 566
Wycena bilansowa rozrachunków	8 689	(10 932)
Zrealizowane różnice kursowe	18 766	(24 632)
Razem	(2 860 234)	(2 394 308)

3.9 Pozostałe przychody operacyjne

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Otrzymane odszkodowania i kary	162	4
Otrzymane odszkodowania z tytułu ubezpieczeń	88	48
Koszty postępowania sądowego podlegające zwrotowi	204	149
Przychody odsetkowe, dotyczące należności handlowych	1 269	703
Pozostałe	478	254
Razem	2 201	1 158

3.10 Pozostałe zyski/(straty) netto

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Strata netto ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(10)	(23)
Razem	(10)	(23)

3.11 Pozostałe koszty operacyjne

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty odsetkowe od zobowiązań niefinansowych	(145)	(184)
Koszty postępowania sądowego	(237)	(79)
Kary umowne	(1)	(63)
Należności umorzone	-	(66)
Darowizny	(70)	(148)
Koszt postoju związany z awarią	(1 703)	(1 346)
Szkody komunikacyjne	-	(53)
Pozostałe	(65)	(6)
Razem	(2 221)	(1 945)

3.12 Koszty finansowe netto

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody finansowe		
Odsetki od aktywów finansowych i prowizje finansowe	211	151
Zysk ze zbycia inwestycji	-	111
Przychody finansowe, razem	211	262
Koszty finansowe		
Opłaty bankowe i koszty transakcyjne dotyczące kredytów i pożyczek	(6 091)	(3 670)
Pozostałe	(16)	-
Koszty finansowe, razem	(6 107)	(3 670)
Koszty finansowe netto	(5 896)	(3 408)

3.13 Podatek dochodowy

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Podatek dochodowy bieżący		
Podatek dochodowy za rok bieżący	(3 000)	(9 446)
Podatek odroczony		
Powstanie / odwrócenie różnic przejściowych	(2 171)	1 551
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(5 171)	(7 895)

Efektywna stopa podatkowa

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2016 - 31.12.2016
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem	100,0%	27 611	100,0%	37 538
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	(19,0%)	(5 246)	(19,0%)	(7 132)
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(1,5%)	(406)	0,3%	121
Przychody trwale niepodlegające opodatkowaniu	1,4%	380	0,0%	6
Pozostałe	0,4%	101	(2,4%)	(890)
Razem	(18,7%)	(5 171)	(21,0%)	(7 895)

3.14 Rzeczowe aktywa trwałe

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Stan na 01.01.2016	1 332	7 901	6 394	9 769	2 603	19 315	47 314
Zwiększenia z tytułu:	604	2 892	7 804	3 793	270	(1 368)	13 995
- nabycia	-	28	651	33	242	9 281	10 235
- leasingu	-	-	-	3 760	-	-	3 760
- reklasyfikacja	-	1 707	(1 707)	-	-	-	-
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	604	1 157	8 860	-	28	(10 649)	-
Zmniejszenie z tytułu:	-	(27)	(21)	(1 305)	(127)	-	(1 480)
- likwidacji	-	(27)	-	(84)	(112)	-	(223)
- sprzedaży	-	-	(21)	(1 221)	(15)	-	(1 257)
Stan na 31.12.2016	1 936	10 766	14 177	12 257	2 746	17 947	59 829
Stan na 01.01.2017	1 936	10 766	14 177	12 257	2 746	17 947	59 829
Zwiększenia z tytułu:	-	1 947	1 373	1 738	216	(950)	4 324
- nabycia	-	5	698	8	142	1 773	2 626
- leasingu	-	-	-	1 698	-	-	1 698
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	1 942	675	32	74	(2 723)	-
Zmniejszenie z tytułu:	-	-	(26)	(584)	(53)	(974)	(1 637)
- likwidacji	-	-	(20)	(37)	(14)	-	(71)
- sprzedaży	-	-	(6)	(547)	(39)	-	(592)
- reklasyfikacja do wartości niematerialnych	-	-	-	-	-	(974)	(974)
Stan na 31.12.2017	1 936	12 713	15 524	13 411	2 909	16 023	62 516

Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Stan na 01.01.2016	-	(622)	(979)	(2 781)	(583)	-	(4 965)
Amortyzacja za okres	-	(444)	(1 276)	(1 771)	(176)	-	(3 667)
Zmniejszenie z tytułu:	-	(100)	105	818	21	-	844
- likwidacji	-	-	-	3	19	-	22
- sprzedaży	-	4	1	815	2	-	822
Stan na 31.12.2016	-	(1 166)	(2 150)	(3 734)	(738)	-	(7 788)
Stan na 01.01.2017	-	(1 166)	(2 150)	(3 734)	(738)	-	(7 788)
Amortyzacja za okres	-	(487)	(1 848)	(2 158)	(182)	-	(4 675)
Zmniejszenie z tytułu:	-	-	17	379	10	-	406
- likwidacji	-	-	16	7	3	-	26
- sprzedaży	-	-	1	372	7	-	380
Stan na 31.12.2017	-	(1 653)	(3 981)	(5 513)	(910)	-	(12 057)

Wartość netto

Stan na 01.01.2016	1 332	7 279	5 415	6 988	2 020	19 315	42 349
Stan na 31.12.2016	1 936	9 600	12 027	8 523	2 008	17 947	52 041
Stan na 01.01.2017	1 936	9 600	12 027	8 523	2 008	17 947	52 041
Stan na 31.12.2017	1 936	11 060	11 543	7 898	1 999	16 023	50 459

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe		
Grunty	1 936	1 936
Budynki i budowle	11 060	9 600
Maszyny i urządzenia	11 543	12 027
Środki transportu	7 898	8 523
Meble i wyposażenie	1 999	2 008
Środki trwałe w budowie	16 023	17 947
Razem	50 459	52 041

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Wartość rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	23 572	25 251

Środki trwałe w leasingu

Grupa użytkuje określone maszyny i urządzenia produkcyjne oraz środki transportu w ramach umów leasingu finansowego. W przypadku wszystkich umów, Grupa ma możliwość zakupu tych środków trwałych po zakończeniu okresu leasingu po korzystnej cenie.

Na dzień 31.12.2017 r. wartość bilansowa netto środków trwałych użytkowanych na podstawie obowiązujących umów leasingu finansowego wyniosła 7 273 tys. zł. dla środków transportu oraz 163 tys. zł. dla maszyn i urządzeń (31.12.2016 r.: 8 311 tys. zł. dla środków transportu oraz 93 tys. zł. dla maszyn i urządzeń).

Środki trwałe w leasingu stanowią jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań z tytułu leasingu (patrz nota 3.24).

Zabezpieczenia

Na dzień 31.12.2017 r. rzeczowe aktywa trwałe o wartości bilansowej 23 572 tys. zł (31.12.2016 r.: 25 251 tys. zł) stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych, kredytów w rachunku bieżącym.

3.15 Wartości niematerialne

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Koszty rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Stan na 01.01.2016	15 150	-	-	70	15 220
Zwiększenia z tytułu:	3 304	-	-	317	3 621
- nabycia	-	-	-	317	317
- nabycia udziałów jednostek zależnych	3 304	-	-	-	3 304
Zmniejszenie	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2016	18 454	-	-	387	18 841

Stan na 01.01.2017	18 454	-	-	387	18 841
Zwiększenia z tytułu:	-	1 235	210	493	1 938
- nabycia	-	504	134	326	964
- reklasyfikacja z aktywów trwałych	-	731	76	167	974
Zmniejszenie	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2017	18 454	1 235	210	880	20 779

Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości

Stan na 01.01.2016	-	-	-	(25)	(25)
Amortyzacja za rok	-	-	-	(48)	(48)
Zmniejszenie	-	-	-	(7)	(7)
Stan na 31.12.2016	-	-	-	(80)	(80)

Stan na 01.01.2017	-	-	-	(80)	(80)
Amortyzacja za rok	-	(82)	-	(116)	(198)
Zmniejszenie	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2017	-	(82)	-	(196)	(278)

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Koszty rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Wartość netto					
Stan na 01.01.2016	15 150	-	-	45	15 195
Stan na 31.12.2016	18 454	-	-	307	18 761
Stan na 01.01.2017	18 454	-	-	307	18 761
Stan na 31.12.2017	18 454	1 153	210	684	20 501

Wartości niematerialne w leasingu

Na dzień 31.12.2017 r. oraz na dzień 31.12.2016 r. brak wartości niematerialnych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego.

Amortyzacja wartości niematerialnych i odpisy z tytułu utraty wartości

Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości zostały ujęte w wyniku finansowym w następujących pozycjach:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty ogólnego zarządu	(198)	(48)
Razem	(198)	(48)

Test na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których została alokowana wartość firmy

Poniższe ośrodki posiadają przypisaną wartość firmy:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG	2 830	2 830
Działalność związana z obrotem paliw płynnych	10 869	10 869
Działalność związana z obrotem gazem ziemnym, w tym:	1 451	1 451
Blue Cold Sp. z o.o.	572	572
Blue LNG Sp.z o.o.	330	330
Unimot System Sp. z o.o.	40	40
PPGW Sp. z o.o.	7	7
Tankuj24.pl Sp. z o.o.	57	57
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o	440	440
Energogas Sp. z o.o. S.K.A.	5	5
Działalność związana z energią elektryczną w tym:	3 304	3 304
Tradea Sp. z o.o.	3 304	3 304
Razem	18 454	18 454

Działalność związana z obrotem paliwami - Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży ośrodka generującego przepływy pieniężne jest szacowana w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wyliczenia wartości wg metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych opierają się na wynikach osiągniętych w 2016 r. i 2017 r. oraz na prognozie wyników na lata 2018 - 2023 sporządzonej przez Zarząd Jednostki Dominującej.

Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG - Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży ośrodka generującego przepływy pieniężne jest szacowana w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wyliczenia wartości wg metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych opierają się na wynikach osiągniętych w 2016 r. i 2017 r. oraz na prognozie wyników na lata 2018 - 2023 sporządzonej przez Zarząd Jednostki Dominującej.

Działalność spółek gazu ziemnego - wartość godziwa spółek gazu ziemnego została wyliczona metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie sprawozdań finansowych za 2016 r. i 2017 r. oraz wyników szacowanych na lata 2018-2023. Dyskontowanie przepływów pieniężnych dokonano z wykorzystaniem danych spółek: Unimot System Sp. z o.o., Blue LNG Sp. z o.o., PPGW Sp. z o.o., Blue Cold Sp. z o.o. oraz danych obejmujących działalność w obszarze gazu ziemnego spółki Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.

Działalność spółek energii elektrycznej - wartość godziwa spółek energii elektrycznej została wyliczona metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie sprawozdań finansowych za 2016 r. i 2017 r. oraz wyników szacowanych na lata 2018-2023. Dyskontowanie przepływów pieniężnych dokonano z wykorzystaniem danych spółki Tradea Sp. z o.o. oraz danych obejmujących działalność w obszarze energii elektrycznej spółki Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.

Podstawowe założenia wykorzystane do wyliczenia wartości godziwej na dzień 31.12.2016 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>		Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG	Działalność związana z obrotem paliw płynnych	Działalność związana z obrotem gazem ziemnym	Działalność związana z obrotem energią elektryczną
Stopa dyskontowa	średnia ważona kosztu kapitału własnego i obcego	7,6 % - 8,2 %	4,8 % - 5,6 %	6,3 % - 6,7 %	5,7 % - 5,8 %
Koszt kapitału własnego		10,8%	9,5%	7,5%	6,7%
Koszt kapitału obcego		4,0%	4,0%	4,0%	4,0%

Podstawowe założenia wykorzystane do wyliczenia wartości godziwej na dzień 31.12.2017 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>		Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG	Działalność związana z obrotem paliw płynnych	Działalność związana z obrotem gazem ziemnym	Działalność związana z obrotem energią elektryczną
Stopa dyskontowa	średnia ważona kosztu kapitału własnego i obcego	7,6 % - 8,2 %	4,8 % - 5,6 %	11,8 % - 12,5 %	12,7%
Koszt kapitału własnego		11,1%	11,1%	12,7%	12,7%
Koszt kapitału obcego		4,3%	4,3%	4,3%	4,3%

Podstawą dokonania wyceny były szacowane przez Zarząd Spółki Jednostki Dominującej wyniki finansowe działalności związanej z obrotem paliwami, gazem LPG, gazem ziemnym i energią elektryczną w formie bilansu, rachunku wyników oraz sprawozdania z przepływów finansowych. Prognozy te nie odznaczają się pewnością, co do ich realizacji, ale zostały zgodnie z oświadczeniem Zarządu Spółki Jednostki Dominującej sporządzone zgodnie z najlepszą wiedzą autorów, w oparciu o wszelkie dostępne informacje, dlatego przyjęto, że są wystarczająco dokładne i kompletne, by możliwe było sporządzenie wiarygodnej analizy i wyceny.

Podstawowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2018-2023, będących podstawą wyceny działalności związanej z obrotem paliwami płynnymi, gazem LPG, gazem ziemnym oraz energią elektryczną:

- 1) założono, że stawki podatków pozostaną na dotychczasowym poziomie, a polityka podatkowa oraz dotycząca obrotu handlowego z zagranicą, a także inne warunki prowadzenia działalności gospodarczej nie ulegną zmianie;
- 2) akty prawne regulujące rynek paliw m.in.: Prawo energetyczne nie ulegną istotnym zmianom;
- 3) nie wystąpią znaczne wahania sytuacji makroekonomicznej kraju i związanego z nią popytu na paliwa ciekłe i gazowe, w stosunku do aktualnej sytuacji;
- 4) stawka referencyjna i marża banków nie zmienią się w sposób istotny;
- 5) działalność „szarej strefy” w branży paliwowej nie rozszerzy istotnie swojego zakresu;
- 6) stosowane przez Spółkę instrumenty zabezpieczające kursy walut oraz cenę oleju napędowego wyeliminują ryzyko kursowe i cen oleju napędowego.

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2018-2023, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem gazem płynnym LPG:

- 1) utrzymanie w 2018 r. wolumenów sprzedaży wszystkich grup produktów LPG na podobnym poziomie jak w 2017 r.;
- 2) utrzymanie w 2018 r. średniej marży na sprzedaży wszystkich produktów LPG na podobnym poziomie jak w 2017 r.;
- 3) zmiana kosztów transportu i kosztów usług obcych oraz kosztów produkcji butli proporcjonalnie do zmiany liczby sprzedanych T gazu LPG;
- 4) wysokość pozostałych kosztów rodzajowych w 2018 r. utrzymana na poziomie ich średnich kosztów w 2017 r.;
- 5) zmiana przychodów finansowych i kosztów finansowych z wyłączeniem leasingu proporcjonalnie do zmiany obrotów;
- 6) utrzymanie kosztów finansowych z tytułu leasingu w 2018 r. na poziomie średniego poziomu tych kosztów w 2017 r.;

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2018-2023, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem paliwami płynnymi:

- 1) utrzymanie w 2018 r. wolumenów sprzedaży paliw płynnych na podobnym poziomie jak w 2017 r.;
- 2) utrzymanie w 2018 r. średniej marży na sprzedaży paliw płynnych na podobnym poziomie jak w 2017 r.;
- 3) zmiana kosztów transportu i kosztów usług obcych proporcjonalnie do zmiany liczby sprzedanych T paliw płynnych;
- 4) wysokość pozostałych kosztów rodzajowych w 2018 r. utrzymana na poziomie ich średnich kosztów w 2017 r.;
- 5) zmiana przychodów finansowych i kosztów finansowych z wyłączeniem leasingu proporcjonalnie do zmiany obrotów;
- 6) utrzymanie kosztów finansowych z tytułu leasingu w 2018 r. na poziomie średniego poziomu tych kosztów w 2017 r.;

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2017-2023, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem gazem ziemnym:

- 1) w spółce Unimot System Sp. z o.o. prowadzącej rozbudowę własnej sieci dystrybucji gazu ziemnego wzrost w 2018 r. wolumenów sprzedaży o 2,5 mln m³ gazu/rok w związku z oddaniem do użytkowania nowych odcinków sieci i podłączeniem nowych odbiorców oraz utrzymanie średniej marży na sprzedaży na podobnym poziomie jak w 2017 r.;
- 2) w spółce PPGW Sp. z o.o., prowadzącej działalność w oparciu o stację regazyfikacji w Szepietowie utrzymanie w 2018 r. wolumenów sprzedaży i średniej marży na sprzedaży na podobnym poziomie jak w 2017 r.;
- 2) w spółce Blue LNG Sp. z o.o., prowadzącej działalność oparciu o stację regazyfikacji:
  - w Tucznie i Wieleniu utrzymanie w 2018 r. wolumenów sprzedaży i średniej marży na sprzedaży na podobnym poziomie jak w 2017 roku,
  - w Białowieży (stacja oddana do użytkowania w II połowie 2017 roku) wzrost wolumenów sprzedaży (docelowa sprzedaż 670 tys. m³ gazu/rok) i utrzymanie średniej marży na sprzedaży na podobnym poziomie jak w 2017 r.;
- 4) w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o., prowadzącej sprzedaż gazu ziemnego do klientów końcowych, wzrost wolumenów sprzedaży z 90,3 GWh w 2017 roku o 89,8 % do 171,3 GWh w 2018 roku z podpisanych umów oraz utrzymanie średniej marży na sprzedaży na podobnym poziomie jak w 2017 r.;

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2017-2023, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem energią elektryczną:

- 1) w spółce Tradea Sp. z o.o., prowadzącej działalność w zakresie hurtowego handlu energią utrzymanie w 2018 r. wolumenów sprzedaży i średniej marży na sprzedaży na podobnym poziomie jak w 2017 r.;
- 2) w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o., prowadzącej sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych, wzrost wolumenów sprzedaży z 55,2 GWh w 2017 roku o 89,8 % do 104,7 GWh w 2018 roku z podpisanych umów oraz utrzymanie średniej marży na sprzedaży na podobnym poziomie jak w 2017 r.;

Na dzień 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. nie stwierdzono utraty wartości firmy w stosunku do działalności związanej z obrotem paliwami, gazem LPG, gazem ziemnym oraz energią elektryczną.

3.16 Pozostałe aktywa obrotowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Inwestycje długoterminowe		
Pożyczki udzielone	131	62
Udziały w jednostkach powiązanych nie objętych konsolidacją	260	-
	391	62
Inwestycje krótkoterminowe		
Pożyczki udzielone	67	12
Pozostałe	155	405
	222	417

Na dzień 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r. brak odpisów aktualizujących wartość inwestycji.

3.17 Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rozpoznane aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji:

	Aktywa		Rezerwy		Wartość netto	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
<i>w tysiącach złotych</i>						
Rzeczowy majątek trwały	-	-	(1 447)	(1 309)	(1 447)	(1 309)
Wartości niematerialne	-	-	(117)	-	(117)	-
Należności handlowe oraz pozostałe	184	91	(183)	(126)	1	(35)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	54	33	-	-	54	33
Rezerwy na zapas obowiązkowy	2 088	2 774	-	-	2 088	2 774
Rezerwy na świadczenia emerytalne	137	97	-	-	137	97
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	357	253	-	-	357	253
Pozostałe	99	293	(2 301)	(39)	(2 202)	254
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	2 014	989	-	-	2 014	989
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	(873)	-	(873)
Aktywa / rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 933	4 530	(4 048)	(2 347)	885	2 183
Kompensata	(2 854)	(2 320)	2 854	2 320		
Aktywa / rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 079	2 210	(1 194)	(27)		

Zmiana różnic przejściowych w okresie

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w kapitale własnym	31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(1 309)	(138)	-	(1 447)
Wartości niematerialne	-	(117)	-	(117)
Należności handlowe oraz pozostałe	(35)	36	-	1
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	33	21	-	54
Rezerwy na zapas obowiązkowy	2 774	(686)	-	2 088
Rezerwy na świadczenia emerytalne	97	40	-	137
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	253	104	-	357
Pozostałe	254	(2 456)	-	(2 202)
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	989	1 025	-	2 014
Instrumenty zabezpieczające	(873)	-	873	-
Razem	2 183	(2 171)	873	885

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w kapitale własnym	31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	(1 248)	(61)	-	(1 309)
Wartości niematerialne	(3)	3	-	-
Należności handlowe oraz pozostałe	40	(75)	-	(35)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	18	15	-	33
Rezerwy na zapas obowiązkowy	1 789	985	-	2 774
Rezerwy na świadczenia emerytalne	64	33	-	97
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	529	(276)	-	253
Pozostałe	168	86	-	254
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	148	841	-	989
Instrumenty zabezpieczające	-	-	(873)	(873)
Razem	1 505	1 551	(873)	2 183

3.18 Zapasy

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Materiały	79	105
Wyroby gotowe	-	272
Towary - zapas obowiązkowy	153 770	70 843
Towary - zapas operacyjny	79 338	162 303
Razem	233 187	233 523

Wycena zapasów według wartości godziwej - poziom1

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Bilans otwarcia na 1 stycznia	25 566	-
Wycena zapasów według wartości godziwej	6 623	25 566
Realizacja w koszcie sprzedanych towarów	(1 973)	-
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	30 216	25 566

Termin realizacji zapasów

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
O okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	-	-
O okresie do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	233 187	233 523
Razem	233 187	233 523

3.19 Pozostałe należności długoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu zabezpieczenia akcyjowego	6 552	8 426
Należności z tytułu wadium	205	3
Należności z tytułu pozostałych kaucji	321	186
Razem	7 078	8 615

Należności handlowe oraz pozostałe należności

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Należności handlowe	204 307	183 323
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego	7 327	13 027
Zaliczki na poczet dostaw i usług	22 217	2 329
Należności z tytułu zabezpieczenia akcyjowego	5 166	8 775
Należności z tytułu należytego wykonania umowy	-	84
Należności z tytułu wadium	276	1 311
Należności z tytułu pozostałych kaucji	6 383	1 678
Pozostałe należności	272	161
Razem	245 948	210 688

Na dzień 31.12.2017 r. należności handlowe oraz pozostałe są prezentowane w wartości netto po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące w kwocie 948 tys. zł (31.12.2016 r.: 480 tys. zł).

Na dzień 31.12.2017 r. należności o wartości bilansowej 131 765 tys. zł (31.12.2016 r.: 169 258 tys. zł) stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych, kredytów w rachunku bieżącym oraz umowy factoringowej.

Kwota w/w należności bilansowych stanowiących zabezpieczenie kredytów bankowych, kredytów w rachunku bieżącym oraz umowy factoringowej obejmuje:

- 113 730 tys. zł - jako zabezpieczenie wierzytelności mBanku wynikającego z kredytu NR 23/020/15/D/LI. Cedent ceduje na rzecz Banku wierzytelności pieniężne (łącznie z podatkiem VAT) i związane z nimi roszczenia, powstałe ze stosunków łączących Cedenta z jego odbiorcami, do wysokości zadłużenia Cedenta z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami. Przeniesienie wierzytelności przyszłych na Bank następuje z chwilą powstania wierzytelności będących przedmiotem Umowy. Cedent zobowiązuje się przekazywać wpływy z kontraktów, będących przedmiotem cesji, na rachunki Banku wskazane w umowie, przypisane poszczególnemu Dłużnikowi.
- 8 501 tys. zł - stanowi zabezpieczenie Limitu Wierzytelności - Umowa o Limit wierzytelności nr CRD/L/35701/11 w Raiffeisen Bank. Celem zabezpieczenia Wierzytelności Banku Cedent zobowiązuje się przenieść na rzecz Banku wierzytelności pieniężne i związane z nimi roszczenia istniejące i mogące powstać w przyszłości ze stosunków łączących go z jego dłużnikami wskazanymi w Załączniku do Umowy. Przeniesienie Cedowanych Wierzytelności o charakterze przyszłym lub warunkowym następuje z chwilą ich powstania. Po całkowitym zaspokojeniu Wierzytelności Banku oraz po upływie okresu, w którym mogą powstać Wierzytelności Banku, o charakterze przyszłym lub warunkowym, Bank zobowiązuje się przenieść Cedowane Wierzytelności z powrotem na Cedenta, chyba że nastąpiło zaspokojenie Wierzytelności Banku ze środków uzyskanych ze spłat Cedowanych Wierzytelności. Bank jest uprawniony do zaliczenia na spłatę wymagalnych Wierzytelności Banku, aż do ich całkowitego zaspokojenia, wszystkich środków wpłacanych przez Dłużników na rachunki wskazane. W przypadku braku wymagalnych Wierzytelności Banku, środki wpływające od Dłużnika na Rachunek Banku będą przekazywane na rachunek bieżący Cedenta prowadzony w Banku.
- 9 534 tys. zł - obejmuje saldo należności od Kontrahentów wskazanych i zaakceptowanych przez Faktora do nabywania i finansowania wierzytelności zgodnie z postanowieniem Umowy nr 1298/04/414. Faktor nabywa wszystkie Wierzytelności istniejące i przyszłe przysługujące od Kontrahentów z chwilą ich powstania. Za datę powstania Wierzytelności uznaje się datę wystawienia faktury lub datę spełnienia przez Zbywcę świadczenia niepieniężnego na rzecz Kontrahenta, w zależności która z dat jest wcześniejsza.

3.20 Pozostałe aktywa obrotowe

Pozostałe aktywa obrotowe długoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Czynne rozliczenia międzyokresowe	-	189
Razem	-	189

Pozostałe aktywa obrotowe krótkoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Czynne rozliczenia międzyokresowe	5 619	1 190
Razem	5 619	1 190

Czynne rozliczenia międzyokresowe obejmują m.in. nakłady inwestycyjne poniesione przez Grupę na dostosowanie stacji paliw do marki AVIA zgodnie z umowami franczyzowymi, koszty ubezpieczeń, prenumerat rozliczanych w czasie, koszty przewoźni handlowych.

3.21 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	36 351	47 765
Środki pieniężne na rachunkach bankowych o ograniczonej możliwości dysponowania	13	3
Środki pieniężne w kasie	14	48
Inne środki pieniężne	154	137
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	36 532	47 953
Kredyty w rachunku bieżącym	(140 575)	(204 492)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(104 043)	(156 539)

Szczegółowe informacje dotyczące kredytu w rachunku bieżącym są zaprezentowane w nocie 3.24.

3.22 Kapitał własny

w tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Zarejestrowana liczba akcji	8 197 818	5 831 797
Nominalna wartość 1 akcji	1 PLN	1 PLN

Na dzień 31 grudnia 2017 r. kapitał zakładowy Jednostki Dominującej składał się z 7 497 818 szt. akcji zwykłych i 700 000 szt. akcji uprzywilejowanych (31.12.2016 r.: 5 131 797 szt. akcji zwykłych i 700 000 szt. akcji uprzywilejowanych) o wartości nominalnej 1 złoty każda.

W dniu 2 marca 2017 r. Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. podjął uchwały dotyczące zmiany rynku notowań dla istniejących akcji Jednostki Dominującej, dopuszczając je z dniem 7 marca 2017 r. do obrotu giełdowego na rynku Głównym Papierów Wartościowych.

W dniu 7 marca 2017 r. Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki Dominującej o kwotę 2 200 tys. zł.. W wyniku rejestracji kapitał zakładowy Jednostki Dominującej został podwyższony z kwoty 5 832 tys. zł do kwoty 8 032 tys. zł poprzez emisję 2 200 tys. akcji zwykłych na okaziciela serii J w ramach publicznej oferty o wartości nominalnej 1 zł każda i łącznej wartości nominalnej 2 200 tys. zł.

W dniu 9 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki Dominującej o kwotę 166 tys. zł.. W wyniku rejestracji kapitał zakładowy Jednostki Dominującej został podwyższony z kwoty 8 032 tys. zł do kwoty 8 198 tys. zł poprzez emisję 166 tys. akcji o wartości nominalnej 1 zł każda i łącznej wartości nominalnej 166 tys. zł.

Struktura własności na dzień 31.12.2017 r. jest przedstawiona w poniższej tabeli

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale %	Liczba głosów	Udział w głosach %
Unimot Express Sp. z o.o.	3 454 120	42,13%	3 804 120	42,75%
Zemadon Limited	1 572 411	19,18%	1 922 411	21,61%
Pozostali	3 171 287	38,68%	3 171 287	35,64%
Razem	8 197 818	100,00%	8 897 818	100,00%

Pozostałe kapitały

w tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał zapasowy	163 100	46 430

Kapitał zapasowy tworzy (w tys. zł):

1. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej –aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa w 2011 r. – 9 600
2. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej w 2012 r. – 120
3. Przeniesienie zysku w 2013 r. – 447
4. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej –aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa w 2014 r. – 20 017
5. Przeniesienie zysku w 2014 r. – 814
6. Przeniesienie zysku w 2015 r. – 3 094
7. Przeniesienie zysku w 2016 r. – 9 101
8. W dniu 23 maja 2016 r. Jednostka Dominująca nabyła udziały Spółki Tradea Sp. z o.o. W umowie sprzedaży udziałów Strony uzgodniły, że Druga Rata Ceny sprzedaży zostanie zapłacona poprzez zaoferowanie i przeniesienie nieodpłatnie warrantów subskrypcyjnych zamiennych na akcje Jednostki Dominującej o następujących parametrach: każdy warrant subskrypcyjny będzie uprawniał do objęcia jednej akcji zwykłej na okaziciela o wartości nominalnej 1 zł oraz po cenie emisyjnej wynoszącej 19,50 zł za jedną akcję. W związku z powyższym Jednostka Dominująca dokonała warunkowego podwyższenia kapitału o 166 021 akcji po cenie nominalnej 1 zł za jedną akcję oraz cenie emisyjnej 19,50 zł za jedną akcję - 3 237
9. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej – w lutym 2017 r. – 94 417
10. Realizacja warunkowego podwyższenia kapitału z 2016 r. - (166)
11. Przeniesienie zysku w 2017 r. – 22 419

Kapitał zapasowy na 31.12.2017 – 163 100

w tysiącach złotych

Kapitał z tytułu rachunkowości zabezpieczeń

31.12.2017

-

31.12.2016

3 721

Wartość 3 721 tys. zł została przeksięgowana z kapitału z tytułu rachunkowości zabezpieczeń do pozycji koszt własny sprzedaży towarów i materiałów w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

w tysiącach złotych

Udziały niekontrolujące

31.12.2017

9 019

31.12.2016

10 332

Dywidenda

W dniu 20 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej Unimot S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Jednostki Dominującej za 2016 r., w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 9 837 tys. zł. Wysokość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 1,20 zł. Dzień dywidendy ustalono na 4 lipca 2017 r. Dywidenda została wypłacona w dniu 20 lipca 2017 r.

Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli

Poniższa tabela przedstawia informację o tych spółkach zależnych Grupy, w których występuje istotny kapitał udziałowców niesprawujących kontroli. Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli, a także zyski lub straty i inne całkowite dochody im przypadające uwzględniają udziałowców niesprawujących kontroli zarówno spółek zależnych bezpośrednio od Jednostki Dominującej, jak też ich spółek zależnych.

31.12.2017

w tysiącach złotych

	Unimot System Sp. z o.o.	Blue Cold Sp. z o.o.	PPGW Sp. z o.o.	Blue LNG Sp. z o.o.	Razem
Procentowy udział w kapitale własnym udziałowców niesprawujących kontroli	41,26%	49,24%	41,26%	41,26%	
Aktywa trwałe	26 797	9 530	1 604	4 531	
Aktywa obrotowe	6 403	204	213	591	
Zobowiązania długoterminowe	(6 478)	(4 656)	(461)	(2 270)	
Zobowiązania krótkoterminowe	(7 417)	(3 816)	(1 100)	(2 281)	
Aktywa netto	19 305	1 262	256	571	
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	7 965	713	106	236	9 019
Przychody ze sprzedaży	4 792	32	1 344	2 353	
Zysk netto	(180)	(2 055)	(13)	(239)	
Inne całkowite dochody					
Zyski lub straty i inne całkowite dochody ogółem	(180)	(2 055)	(13)	(239)	-
Zysk/(strata) netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli*	(74)	(1 012)	(5)	(99)	(1 190)
Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	-	-	
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	1 643	(2 814)	21	382	
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(5 903)	-	43	(31)	
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	4 652	2 813	(67)	(328)	
Przepływy pieniężne netto, razem	392	(1)	(3)	23	

*zysk/(strata) netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli nie jest zawsze równy ich procentowemu udziałowi w kapitale własnym spółek zależnych, ze względu na zmianę procentowego udziału w ciągu roku

31.12.2016
w tysiącach złotych

	Unimot System Sp. z o.o.	Blue Cold Sp. z o.o.	PPGW Sp. z o.o.	Blue LNG Sp. z o.o.	Razem
Procentowy udział w kapitale własnym udziałowców niesprawujących kontroli	49,00%	49,24%	49,00%	49,00%	
Aktywa trwałe	22 326	10 597	1 757	4 752	
Aktywa obrotowe	5 317	953	124	610	
Zobowiązania długoterminowe	(6 074)	(2 129)	(606)	(2 901)	
Zobowiązania krótkoterminowe	(5 088)	(5 921)	(1 004)	(1 644)	
Aktywa netto	16 481	3 500	271	817	
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	8 076	1 723	133	400	10 332
Przychody ze sprzedaży	3 936	739	878	1 919	
Zysk netto	308	(1 762)	(120)	81	
Inne całkowite dochody					
Zyski lub straty i inne całkowite dochody ogółem	308	(1 762)	(120)	81	
Zysk/(strata) netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli*	151	(868)	(59)	40	(736)
Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	-	-	
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	1 961	(117)	353	412	
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(7 915)	(170)	61	(2 025)	
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	5 358	230	(414)	1 601	
Przepływy pieniężne netto, razem	(596)	(57)	-	(12)	

*zysk/(strata) netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli nie jest zawsze równy ich procentowemu udziałowi w kapitale własnym spółek zależnych, ze względu na zmianę procentowego udziału w ciągu roku

3.23 Zysk/strata przypadająca na jedną akcję

Podstawowy zysk/strata przypadająca jedną na akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na akcję na dzień 31 grudnia 2017 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 23 630 tys. zł (2016 r.: zysk netto 30 379 tys. zł) oraz średnią ważoną liczbę akcji zwykłych na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w liczbie 7 731 tys. szt. (2016 r.: 5 832 tys. szt.).

Średnia ważona liczba akcji użyta do wyliczenia rozwodnionych wyników na akcję na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosi 7 731 tys. szt. (2016 r.: 5 832 tys. szt.).

3.24 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych oraz kredytów w rachunkach bieżących

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Grupa przedstawiono w nocie 3.31.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki zabezpieczone na majątku Grupy	8 216	8 636
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	3 458	4 725
Inne pożyczki	-	23 756
Zobowiązania długoterminowe	11 674	37 117
Krótkoterminowa część kredytów i pożyczek zabezpieczonych na majątku Grupy	1 152	3 170
Inne pożyczki	312	3 713
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	2 633	2 721
Zobowiązania krótkoterminowe	4 097	9 604
Kredyt w rachunku bieżącym	140 575	204 492
Razem	156 346	251 213

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz pozostałych na dzień 31 grudnia 2017 r. (bez zobowiązań z tytułu leasingu finansowego)

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej roku	Od 1-3 lat	Pomiędzy 3-5 lat	Powyżej 5 lat
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	9 368	1 152	8 216	-	-
Inne pożyczki	312	312	-	-	-
Razem	9 680	1 464	8 216	-	-

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz pozostałych na dzień 31 grudnia 2016 r. (bez zobowiązań z tytułu leasingu finansowego)

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej roku	Od 1-3 lat	Pomiędzy 3-5 lat	Powyżej 5 lat
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	11 806	3 170	8 636	-	-
Inne pożyczki	27 469	3 713	23 756	-	-
Razem	39 275	6 883	32 392	-	-

Harmonogram spłaty zobowiązań leasingowych

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017			31.12.2016		
	Płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał	Płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał
Do roku	2 791	158	2 633	2 945	224	2 721
1 do 5 lat	3 592	134	3 458	4 933	208	4 725
Razem	6 383	292	6 091	7 878	432	7 446

Umowy leasingu nie przewidują konieczności uiszczania opłat warunkowych

3.25 Pochodne instrumenty finansowe
Pochodne instrumenty finansowe - aktywa finansowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Krótkoterminowe aktywa finansowe		
Kontrakty futures	14 842	4 594
Razem	14 842	4 594

Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania finansowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Długoterminowe zobowiązania finansowe		
Kontrakty futures	10 166	-
Razem	10 166	-
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe		
Kontrakty futures	19 047	7 160
Razem	19 047	7 160

Harmonogram zapadalności/okres rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych – zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2017 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej roku	Od 1-3 lat	Pomiędzy 3-5 lat	Powyżej 5 lat
Kontrakty futures	29 213	19 047	10 166	-	-
Razem	29 213	19 047	10 166	-	-

Harmonogram zapadalności/okres rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych – zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2016 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej roku	Od 1-3 lat	Pomiędzy 3-5 lat	Powyżej 5 lat
Kontrakty futures	7 160	7 160	-	-	-
Razem	7 160	7 160	-	-	-

3.26 Analiza umów kredytowych i pożyczek

Analiza umów kredytowych i pożyczek na 31.12.2017 r.

Nazwa firmy finansującej	Część długoterminowa	Część krótkoterminowa	Rodzaj zobowiązania	Data udzielenia	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Raiffeisen Bank Polska S.A.	-	10 080	kredyt w rachunku bieżącym Unimot SA	2011-08-11	2018-12-20	-hipoteka kaucyjna na nieruchomości wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na środkach trwałych, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności
Bank Millennium S.A.	-	5 802	kredyt w rachunku bieżącym Unimot SA	2012-09-20	2018-04-21	-hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, poręczenie udzielone przez Unimot Express Sp. z o.o., cesja wierzytelności
mBank S.A.	-	40 536	kredyt w rachunku bieżącym Unimot SA	2012-10-01	2018-05-22	-hipoteka łączna na nieruchomości, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, cesja wierzytelności, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na oleju napędowym
ING Bank Śląski	-	77 518	kredyt w rachunku bieżącym Unimot SA	2016-03-03	2018-08-07	zastaw rejestrowy na zapasach, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
BNP Paribas	-	6 570	kredyt w rachunku bieżącym Unimot SA	2016-09-26	2026-09-26	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, zastaw lub zastaw rejestrowy na finansowanym lub refinansowanym produkcie, cesja odszkodowania z polisy ubezpieczeniowej, potwierdzona cesja wierzytelności, cicha cesja wierzytelności, zastaw rejestrowy na rachunku bankowym, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do dysponowania środkami finansowymi na wszystkich rachunkach bankowych w Banku
Bank Gospodarstwa Krajowego	-	69	kredyt w rachunku bieżącym Unimot System Sp. z o.o.	2016-01-27	2019-01-26	weksel in blanco; poręczenie wekslowe Unimot S.A.; poręczenie cywilne BLE; hipoteka umowna do kwoty 12.760.058 zł; zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy przyszłych; przelew wierzytelności; przelew wierzytelności z umowy ubez.; oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Unimot SA, BLE, Unimot System
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z/s w Knurowie (Wieleń)	438	148	kredyt inwestycyjny Blue Lng Sp. z o.o.	2013-11-22	2022-06-20	weksel własny, hipoteka umowna na nieruchomości, cesja z polisy, sądowy zastaw rejestrowy, poręczenie BLE SA, pełnomocnictwo do rachunków, przelew z umów z odbiorcami z Wielenia
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z/s w Knurowie (Tuczno)	340	97	kredyt inwestycyjny Blue Lng Sp. z o.o.	2014-04-03	2022-06-20	weksel własny, hipoteka umowna na nieruchomości, cesja z polisy, sądowy zastaw rejestrowy, poręczenie BLE SA, pełnomocnictwo do rachunków, przelew z umowy z Trumpf Mauxion Chocolates
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z/s w Knurowie (Białowieża)	1 022	167	kredyt inwestycyjny Blue Lng Sp. z o.o.	2016-04-08	2025-03-30	weksel własny, hipoteka umowna na nieruchomości, cesja z polisy, sądowy zastaw rejestrowy, poręczenie Unimot System Sp. z o.o. i Unimot S.A., pełnomocnictwo do rachunków, przelew z umów z odbiorcami z Białowieży
Spółdzielczy Bank Rozwoju w Szepietowie	217	240	kredyt inwestycyjny PPG Warszawa Sp. z o.o.	2014-08-08	2022-09-30	weksel poręczony przez Unimot S.A. i Blue Line Engineering S.A., zastaw rejestrowy na nieruchomościach, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności, przelew praw z polisy ubezpieczeniowej
Bank Spółdzielczy w Płońsku	1 300	200	kredyt inwestycyjny Unimot System Sp. z o.o.	2014-05-14	2023-12-31	hipoteka umowna, poręczenie Blue Line Engineering S.A., Unimot S.A., Quantum 6, cesja wierzytelności, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków, weksel własny
Bank Gospodarstwa Krajowego	4 899	300	umowa o kredyt inwestycyjny Unimot System Sp. z o.o.	2016-01-27	2024-06-30	weksel in blanco; poręczenie wekslowe Unimot S.A.; poręczenie cywilne BLE; hipoteka umowna do kwoty 12.760.058 zł; zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy przyszłych; przelew wierzytelności; przelew wierzytelności z umowy ubez.; oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Unimot SA, BLE, Unimot System
Unimot Express sp. z o.o.	-	312	pożyczka Unimot System Sp. z o.o.	2015-12-12	2017-12-31	brak zabezpieczenia
Razem	8 216	142 039				

Analiza umów leasingowych

Nazwa firmy finansującej	Część długoterminowa	Część krótkoterminowa	Rodzaj zobowiązania	Data udzielenia	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Millenium Leasing Sp. z o.o.	3 204	1 653	leasing	2015-11-09	2022-05-22	deklaracja wekslowa
Raiffeisen Leasing Polska S.A	38	42	leasing	2013-08-01	2019-10-24	deklaracja wekslowa
mLeasing Sp. z o.o.	187	840	leasing	2012-06-28	2019-07-20	deklaracja wekslowa
BNP Paribas Leasing Sp. z o.o.	-	80	leasing	2013-04-13	2018-10-13	deklaracja wekslowa
RCI Leasing Polska Sp. z o.o.	-	3	leasing	2014-06-26	2018-05-26	deklaracja wekslowa
Volkswagen Leasing Sp. z o.o.	29	15	leasing	2017-12-18	2020-12-31	deklaracja wekslowa
Razem	3 458	2 633				

Marża od zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych zależy od zmiennej stopy procentowej, do której się odnosi. Analiza przedziałowa marży jest zaprezentowana poniżej:

- WIBOR 1M – marża w przedziale 0,9% - 2%,
- LIBOR 1M – marża w przedziale 1,1% - 2%,
- EURIBOR 1M – marża w przedziale 1,1% - 1,45%.

Nie występuje sytuacja niespłacenia lub naruszenia istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki.

3.27 Zmiana stanu zobowiązań wynikających z działalności finansowej

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 31.12.2016 r.	Zaciągnięcia/splaty	Odsetki zapłacone	Zrealizowane różnice kursowe	Niezrealizowane różnice kursowe	Nowe umowy leasingu finansowego	Stan na 31.12.2017 r.
Kredyty w rachunku bieżącym	204 492	(22 531)	(4 544)	(22 265)	(14 577)	-	140 575
Kredyty bankowe	11 806	(2 117)	(321)	-	-	-	9 368
Pożyczki krótkoterminowe od jednostek powiązanych	3 713	(3 379)	(22)	-	-	-	312
Pożyczki krótkoterminowe od jednostek pozostałych	23 756	(22 177)	(360)	(1 219)	-	-	-
Leasing finansowy	7 446	(2 789)	(263)	-	-	1 697	6 091
Razem	251 213	(52 993)	(5 510)	(23 484)	(14 577)	1 697	156 346

3.28 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Długoterminowe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz pozostałych	184	131
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz pozostałych	535	381
Razem	719	512

Świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych zostały wyczone przez niezależnego aktuarium na podstawie poniższych założeń:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Stopa dyskonta	3,3%	3,4%
Przyszły wzrost płac	2,0%	2,0%
Inflacja	2,0%	2,0%

Zmiany stanu zobowiązań z tytułu określonych świadczeń w ciągu roku

<i>w tysiącach złotych</i>	Odprawy emerytalne	Odprawy rentowe	Ekwiwalent za niewykorzystany urlop, odpis na ZFŚS, odprawy pośmiertne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2016	19	4	316	339
Koszty bieżącego zatrudnienia	10	1	164	175
Koszty odsetek	1	-	2	3
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu zmiany założeń	8	(1)	(6)	1
Świadczenia wypłacone	(6)	-	-	(6)
Inne zyski/(straty) aktuarialne	-	-	-	-
Reklasyfikacje	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2016	32	4	476	512
Na dzień 1 stycznia 2017	32	4	476	512
Koszty bieżącego zatrudnienia	13	1	183	197
Koszty odsetek	1	-	3	4
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu zmiany założeń	7	-	2	9
Świadczenia wypłacone	(3)	-	-	(3)
Inne zyski/(straty) aktuarialne	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2017	50	5	664	719

Wrażliwość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na zmiany podstawowych założeń

<i>na dzień 31.12 2017 r.</i>	Zmiana w założeniach		Wpływ na świadczenia	
	Spadek	Wzrost	Wzrost /(spadek)	Wzrost /(spadek)
Stopa dyskonta	0,5%	0,5%	2,22%	(1,94)%
Przyszły wzrost płac	0,5%	0,5%	(1,94)%	2,09%
Inflacja	0,5%	0,5%	0,70%	(0,69)%

Koszty dotyczące zmiany rezerw ujęte są w wyniku finansowym, jako koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe koszty.

3.29 Rezerwy krótkoterminowe
Rezerwy z tytułu kosztów utrzymania zapasów obowiązkowych

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Bilans otwarcia na 1 stycznia	14 601	9 417
Rezerwy utworzone w okresie	10 514	5 184
Rezerwy wykorzystane w okresie	-	-
Rezerwy rozwiązane w okresie	(14 125)	-
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	10 990	14 601

Na dzień 31 grudnia 2017 r. na wartość rezerw składają się rezerwy z tytułu kosztów utrzymania zapasów obowiązkowych w wysokości 10 990 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 r. - wartość rezerw na zapasy obowiązkowe wynosiła 14 601 tys. zł). Wysokość rezerw z tytułu utrzymywania zapasów obowiązkowych ustalana jest w oparciu o szacowany koszt jednostkowy związany z utrzymywaniem zapasów paliw płynnych gdzie główną pozycją kosztową jest wynajem powierzchni magazynowych lub stawka związana z usługą biletową.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej i paliw zobowiązani są do utworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych zgodnie z przepisami wymienionymi w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1899 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ust. 3 powołanej wyżej ustawy producenci i handlowcy tworzą i utrzymują zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w określonych w tej ustawie wielkościach stanowiących iloczyn liczby dni wskazanej w ustawie i średniej dziennej produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw zrealizowanych przez handlowca w poprzednim roku kalendarzowym.

Pozostałe rezerwy

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Bilans otwarcia na 1 stycznia	-	-
Rezerwy utworzone w okresie	830	-
Rezerwy wykorzystane w okresie	-	-
Rezerwy rozwiązane w okresie	-	-
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	830	-

Na dzień 31.12.2017 r. pozostałe rezerwy obejmują rezerwy na ewentualne roszczenie z tyt. przystąpienia spółki powiązanej Blue Cold Sp. z o.o. do spłaty kredytu za PSM ALFA sp. z o.o.

3.30 Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	113 317	49 895
Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń, z wyjątkiem zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	75 835	80 188
Zaliczki na zakup dóbr i usług	25 648	78 029
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	803	688
Rozliczenia międzyokresowe	1 116	477
Zobowiązania z tytułu factoringu	-	209
Pozostałe zobowiązania	984	191
Razem	217 703	209 677

3.31 Instrumenty finansowe

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Aktywa

<i>w tysiącach złotych</i>	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty zabezpieczające	Środki pieniężne	Razem
Aktywa według sprawozdania z sytuacji finansowej na 31.12.2017					
a) Aktywa trwałe					
Pozostałe aktywa finansowe	131	-	-	-	131
Pozostałe należności długoterminowe	7 078	-	-	-	7 078
b) Aktywa obrotowe					
Należności (poza zaliczkami i należnościami z tyt. podatków)	216 404	-	-	-	216 404
Pozostałe aktywa finansowe	222	-	-	-	222
Pochodne instrumenty finansowe	-	14 842	-	-	14 842
Pozostałe aktywa obrotowe	5 619	-	-	-	5 619
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	-	-	-	36 518	36 518
Razem	229 454	14 842	-	36 518	280 814

<i>w tysiącach złotych</i>	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godzimej przez wynik finansowy	Instrumenty zabezpieczające	Środki pieniężne	Razem
Aktywa według sprawozdania z sytuacji finansowej na 31.12.2016					
a) Aktywa trwałe					
Pozostałe aktywa finansowe	62	-	-	-	62
Pozostałe należności długoterminowe	8 615	-	-	-	8 615
Pozostałe aktywa	189	-	-	-	189
b) Aktywa obrotowe					
Należności (poza zaliczkami i należnościami z tyt. podatków)	195 332	-	-	-	195 332
Pozostałe aktywa finansowe	417	405	-	-	822
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	4 594	-	4 594
Pozostałe aktywa obrotowe	1 190	-	-	-	1 190
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	-	-	-	47 905	47 905
Razem	205 805	405	4 594	47 905	258 709

Pasywa

<i>w tysiącach złotych</i>	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godzimej przez wynik finansowy	Razem
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2017			
a) Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	8 216	-	8 216
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	3 458	-	3 458
Pochodne instrumenty finansowe	-	10 166	10 166
b) Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	1 464	-	1 464
Kredyt w rachunku bieżącym	140 575	-	140 575
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 633	-	2 633
Pochodne instrumenty finansowe	-	19 047	19 047
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań publicznoprawnych)	141 868	-	141 868
Razem	298 214	29 213	327 427

<i>w tysiącach złotych</i>	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2016			
a) Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	32 392	-	32 392
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	4 725	-	4 725
b) Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	6 883	-	6 883
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 721	-	2 721
Kredyt w rachunku bieżącym	204 492	-	204 492
Pochodne instrumenty finansowe	-	7 160	7 160
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań publicznoprawnych)	129 489	-	129 489
Razem	380 702	7 160	387 862

Pożyczki i należności własne zawierają pożyczki udzielone, należności handlowe oraz pozostałe (bez należności z tytułu podatków i zaliczek) oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu zawierają kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (bez zobowiązań z tytułu podatków).

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej

Wartość godziwa

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe lokaty bankowe, krótkoterminowe kredyty bankowe i kredyty w rachunku bieżącym: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
- Należności handlowe oraz pozostałe należności, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, a także rozliczenia międzyokresowe kosztów: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
- Długoterminowe zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek i instrumentów dłużnych, za wyjątkiem instrumentów o stałej stopie oprocentowania: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny charakter ich oprocentowania.
- Zobowiązania wobec jednostek powiązanych z tytułu instrumentów o stałej stopie oprocentowania: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na fakt, iż stopa oprocentowania jest zbliżona do stóp rynkowych instrumentów o podobnym ryzyku.
- Instrumenty pochodne: wartość godziwa jest oparta o cenę rynkową wynikającą z notowań giełdowych, jeśli taka jest dostępna. Jeśli cena rynkowa wynikająca z bieżących notowań nie jest dostępna dla danego instrumentu, wówczas wartość godziwa jest ustalana poprzez dyskontowanie różnicy pomiędzy kontraktową ceną instrumentu oraz ceną bieżącą instrumentu biorąc pod uwagę termin zapadalności kontraktu. Na dzień 31.12.2017 r. oraz na dzień 31.12.2016 r. instrumenty pochodne stosowane przez Grupę (terminowe transakcje wymiany walutowej FX Forward oraz terminowe transakcje commodities Futures) wycenione są według wartości godziwej z Poziomu 1, tj. w oparciu o dane pochodzące z aktywnego rynku.

Główne ryzyka finansowe, na które Grupa jest narażona w ramach prowadzonej działalności to: ryzyka rynkowe (obejmujące ryzyko zmian kursów walut, ryzyko zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych oraz ryzyko zmian cen), ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Zrozumienie zagrożeń mających

swoje źródło w ekspozycji Grupy na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na lepszą realizację zadań. Grupa na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Ryzyko finansowe

Ryzyka finansowe, na które Grupa jest narażona w ramach prowadzonej działalności to:

- ryzyka rynkowe (obejmujące ryzyko cenowe, ryzyko zmian kursów walut, ryzyko zmian stóp procentowych),
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko utraty płynności.

Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Grupy na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na lepszą realizację zadań. Grupa na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe, na które narażona jest Grupa, rozumie się możliwość negatywnego wpływu na wyniki Grupy wynikające ze zmian kursów walutowych, cen rynkowych towarów i stóp procentowych.

Grupa aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Głównymi celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są: ograniczenie zmienności wyniku finansowego, zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych, zmniejszenie prawdopodobieństwa utraty płynności finansowej.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zależna przede wszystkim od sytuacji wewnętrznej w Grupie oraz warunków rynkowych.

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures). Stosuje się także hedging naturalny. Grupa stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Przykład stanowią transakcje zabezpieczające na rynku towarowym i walutowym, które są ściśle związane z kontraktami zawieranymi na rynku i realizowane są przez istniejący w Grupie dział zabezpieczeń. Grupa od 2017 r. nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Ryzyko zmiany kursów walut

W odniesieniu do ryzyka zmian kursów walutowych identyfikowane są następujące rodzaje ekspozycji:

- ekspozycja transakcyjna dotycząca zmienności wartości przepływów pieniężnych w walucie funkcjonalnej. Źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są kontrakty skutkujące przepływami pieniężnymi, których wartość w walucie funkcjonalnej jest uzależniona od przyszłych poziomów kursów walut obcych względem waluty funkcjonalnej. Kluczowym źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są wpływy z tytułu sprzedaży towarów.
- ekspozycja bilansowa dotycząca zmienności wartości wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w walucie funkcjonalnej. Źródłem ekspozycji bilansowej na ryzyko walutowe są pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej w walutach obcych, które na gruncie obowiązujących zasad rachunkowości, podlegają przeliczeniu na bazie bieżącego kursu waluty obcej względem waluty funkcjonalnej w związku z rozliczeniem lub okresową wyceną. Ekspozycja bilansowa dotyczy w szczególności: należności i zobowiązań denominowanych w walutach obcych, zobowiązań finansowych z tytułu zadłużenia w walutach obcych, środków pieniężnych w walutach obcych.

W Grupie obowiązuje procedura zabezpieczania kursów dla kalkulowanych cen i marż towarów zakupionych i sprzedawanych w różnych walutach. Grupa stosuje kontrakty forward i swap dla wszystkich pozycji aktywów i pasywów w pełnej wysokości podlegającej ryzyku zmiany kursów walut. Są to najprostsze, ale również najskuteczniejsze narzędzia pozwalające minimalizować ryzyko wahań kursów walutowych od momentu zakupu towarów do momentu ich sprzedaży dla transakcji realizowanych w różnych walutach.

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe przedstawiała się następująco:

Dane dotyczące sald aktywów i pasywów w walutach obcych
Na dzień 31.12.2017 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	w EUR	w USD	Pozostałe waluty	Razem
Należności handlowe oraz pozostałe należności	9 527	8 437	-	17 964
Środki pieniężne	9 589	4 337	2	13 928
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	(1 030)	(118 060)	-	(119 090)
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa i zobowiązania finansowe	-	(14 371)	-	(14 371)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(10 432)	(34 507)	-	(44 939)
Ekspozycja na ryzyko kursowe dotyczące sald w walutach obcych	7 654	(154 164)	2	(146 508)

Na dzień 31.12.2016 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	w EUR	w USD	Pozostałe waluty	Razem
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3 965	62 006	-	65 971
Środki pieniężne	4 054	15 562	-	19 616
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	(463)	(173 786)	-	(174 249)
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa i zobowiązania finansowe	-	(2 566)	-	(2 566)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1 550)	(11 894)	-	(13 444)
Ekspozycja na ryzyko kursowe dotyczące sald w walutach obcych	6 006	(110 678)	-	(104 672)

Wzrost ekspozycji Grupy na ryzyko walutowe na dzień 31.12.2017 r. wynika głównie ze zwiększonych zakupów towarów w walucie obcej pod koniec 2017 r., co spowodowało zwiększenie wartości zobowiązań, oraz z zawarciem instrumentów pochodnych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów wymiany walut

Wpływ na wynik finansowy zmian kursów walut obcych na 31.12.2017 r. o 15% przedstawiono poniżej. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe zmienne, a w szczególności stopy procentowe, pozostają na niezmiennym poziomie. Analiza za 2016 r. została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ różnic kursowych na wynik finansowy Grupy w związku ze zmianą kursu walut obcych:

<i>w tysiącach złotych</i>	Zmiana kursów walut obcych - wpływ na wynik finansowy roku: zysk/(strata)	
	wzrost kursów walut obcych o 15 %	spadek kursów walut obcych o 15 %
31.12.2017	(21 976)	21 976
31.12.2016	(15 701)	15 701

Ryzyko cenowe

Grupa nie posiada kapitałowych papierów wartościowych sklasyfikowanych, jako dostępne do sprzedaży lub wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, które są narażone na ryzyko cenowe.

Grupa narażona jest na ryzyko zmian cen sprzedawanych paliw, głównie oleju napędowego co w konsekwencji może wpłynąć na uzyskiwane przez Grupę wyniki. Zmiana cen na rynkach światowych, ma również wpływ na rynek krajowy, w związku z czym przy sprzedaży towarów może wygenerować się strata.

Ryzyko zmian cen towarów Grupa zabezpiecza odpowiednimi transakcjami hedgingowymi, zabezpieczającymi cenę produktu. Grupa wykorzystuje w tym celu dostępne na rynku instrumenty zabezpieczające, tj. kontrakty terminowe futures.

Stosowana w Grupie procedura zabezpieczania ceny oleju napędowego zakłada zawieranie transakcji o nominale odpowiadającym 100 % ilości oleju napędowego podatnego na ryzyko zmiany ceny. Strategie zawierania transakcji

zabezpieczających odpowiadają formułom cenowym w kontraktach zakupowych. W przypadku upływu terminu obowiązywania transakcji zabezpieczających przed momentem sprzedaży towaru stosuje się ich rolowanie lub zawiera się swapy towarowe. Analogiczne podejście stosuje się także do zabezpieczania zapasu obowiązkowego oleju napędowego, który nie jest przedmiotem bieżącego obrotu.

Ekspozycja Grupy na ryzyko cenowe

Dane dotyczące sald otwartych transakcji pochodnych

<i>w tysiącach złotych</i>		Ilość w tonach	Wartość godziwa
Aktywa niefinansowe na dzień 31.12.2017			
Zapasy wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży		116 132	233 187
Razem		116 132	233 187
Zobowiązania finansowe na dzień 31.12.2017			
	Okres na jaki zawarte są instrumenty		
Futures	styczeń 2018-lipiec 2020	(24 100)	(42 076)
Swap towarowy	styczeń 2018-lipiec 2018	(82 000)	(168 593)
Razem		(106 100)	(210 669)
Ekspozycja na ryzyko cenowe dotyczące sald transakcji pochodnych		10 032	22 518

<i>w tysiącach złotych</i>		Ilość w tonach	Wartość godziwa
Aktywa niefinansowe na dzień 31.12.2016			
Zapasy wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży		108 057	233 523
Razem		108 057	233 523
Zobowiązania finansowe na dzień 31.12.2016			
	Okres na jaki zawarte są instrumenty		
Futures	styczeń 2017-lipiec 2019	(4 500)	(15 708)
Swap towarowy	styczeń 2017-luty 2017	(74 900)	(157 278)
Razem		(79 400)	(172 986)
Ekspozycja na ryzyko cenowe dotyczące sald transakcji pochodnych		28 657	60 537

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych na zmianę cen paliw

Poziom ekspozycji na ryzyko cenowe wynika w większości z poziomu zapasów LPG, których wartość nie jest zabezpieczana transakcjami pochodnymi.

Oslabienie/umocnienie notowań produktu bazowego (wpływające na wzrost/spadek wartości godziwej zapasów oraz wzrost/spadek wartości godziwej instrumentów pochodnych) o 15% na 31 grudnia 2017 r. spowodowałyby (spadek)/wzrost wyniku finansowego o wartości zaprezentowane poniżej. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe zmienne pozostają na niezmiennym poziomie. Analiza za 2016 r. została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ różnic cenowych na wynik finansowy Grupy:

<i>w tysiącach złotych</i>	Zmiana cen - wpływ na wynik finansowy roku: zysk/(strata)	
	wzrost cen o 15 %	spadek cen o 15 %
31.12.2017	3 378	(3 378)
31.12.2016	9 080	(9 080)

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej to możliwość niekorzystnego wpływu zmian stóp procentowych na wyniki Grupy. W 2017 r. Grupa narażona była na ten rodzaj ryzyka w związku z udzielaniem pożyczek oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania. Współpracując z wieloma instytucjami finansowymi Grupa na bieżąco monitoruje poziom stóp procentowych każdorazowo negocjując poziom marży banku lub innej instytucji finansowej dla zawieranych produktów podlegających oprocentowaniu. Analogicznie Grupa postępuje z oprocentowaniem udzielonych pożyczek przez Grupę.

Ekspozycja Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	-	-
Zobowiązania finansowe	(312)	(27 469)
Razem	(312)	(27 469)
<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	155	405
Zobowiązania finansowe	(156 034)	(223 744)
Razem	(155 879)	(223 339)

Ryzyko zmiany stóp procentowych na wartości godziwe i przepływy pieniężne

Grupa nie posiada istotnych oprocentowanych aktywów finansowych, dlatego też przychody Grupy oraz przepływy pieniężne z działalności operacyjnej są w dużej mierze niezależne od zmian rynkowych stóp procentowych. Grupa jest bardziej narażona na ryzyko stóp procentowych od strony pożyczek i kredytów. Pożyczki udzielone o zmiennej stopie procentowej wystawiają Grupę na ryzyko stóp procentowych od strony przepływów pieniężnych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych

(Spadek)/wzrost stopy procentowej o 150 pb na dzień sprawozdawczy zwiększyłby/(zmniejszyłby) kapitały własne oraz wynik finansowy o wartość zaprezentowaną w poniższej tabeli. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe zmienne, a w szczególności kursy wymiany walut, pozostają niezmiennie. Analiza dla 2016 r. została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ zmiany stóp procentowych na wynik finansowy Grupy:

<i>w tysiącach złotych</i>	Zmiana stóp procentowych - wpływ na wynik finansowy roku: zysk/(strata)	
	wzrost stóp procentowych o 1,5 %	spadek stóp procentowych o 1,5 %
31.12.2017	(2 338)	2 338
31.12.2016	(3 350)	3 350

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to możliwość poniesienia przez Grupę straty finansowej na skutek niewywiązania się z zobowiązań przez dłużników Grupy.

Ryzyko kredytowe związane jest głównie z następującymi obszarami:

- z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży towarów,
- z wiarygodnością kredytową instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających, a także tych w których lokowane są wolne środki pieniężne,

Ryzyko kredytowe dotyczy w szczególności następujących pozycji bilansowych:

- należności handlowe,
- instrumenty pochodne,
- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- udzielone gwarancje i poręczenia.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki i pozostałe aktywa finansowe	353	479
Należności	223 482	203 947
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	14 842	405
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	36 518	47 905
Razem	275 195	252 736

Na dzień sprawozdawczy nie występowała znacząca koncentracja ryzyka kredytowego. Wartość księgową każdego aktywa finansowego przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Grupa lokuje wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty w podmiotach działających w sektorze finansowym. Analiza ekspozycji na ten rodzaj ryzyka, przeprowadzona na 31 grudnia 2017 r. dla kwoty 36 518 tys. zł, co stanowi 99,96 % środków pieniężnych Grupy (pozostałe są to środki pieniężne w kasie), wykazała, że są to w przeważającej części banki posiadające rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące wysokimi kapitałami własnymi oraz wiodącą i stabilną pozycją rynkową w Polsce. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych oraz ograniczenie poziomu koncentracji środków w poszczególnych instytucjach finansowych.

Poziom koncentracji środków pieniężnych i lokat z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych (na 31 grudnia 2017 roku)

<i>w %</i>	Rating Moody's	Rating Fitch	Rating S&P	31.12.2017	31.12.2016
Bank1	Aa3	A+	A	1,6%	35,2%
Bank2	Baa3	BBB-		1,3%	7,3%
Bank3	Baa1	BBB	BBB+	60,4%	40,7%
Bank4	Baa3	BBB+		13,9%	0,5%
Bank5	Ba2			1,1%	0,1%
Bank6	A3		BBB+	1,8%	0,1%
Pozostałe 5 banków	-	-	-	1,7%	0,3%
Broker1	-	-	-	8,1%	1,9%
Broker2	-	-	-	10,0%	13,8%

Pomimo koncentracji ryzyka kredytowego związanego ze środkami pieniężnymi i lokatami u jednego głównego podmiotu, a także brakiem ratingów dla brokerów, Grupa ocenia, że ze względu na dobrą, dotychczasową współpracę z tymi podmiotami a także monitorowanie ich wyników finansowych oraz innych informacji rynkowych i pozarynkowych wskazujących na ich sytuację finansową, nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające ze zdeponowania środków finansowych w tych instytucjach.

Ryzyko kredytowe związane z transakcjami w instrumentach pochodnych

Grupa zawiera transakcje w instrumentach pochodnych w podmiotach działających w sektorze finansowym. Analiza ekspozycji na ten rodzaj ryzyka, przeprowadzona na 31 grudnia 2017 roku dla kwoty 3 165 tys. zł, wykazała, że są to w przeważającej części banki i brokerzy posiadające rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące wysokimi kapitałami własnymi oraz wiodącą i stabilną pozycją rynkową w Polsce. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych oraz ograniczenie poziomu koncentracji transakcji w poszczególnych instytucjach finansowych.

W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego Grupa dokonuje rozliczeń netto do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych zawartych z danym podmiotem.

Poziom koncentracji wartości godziwej transakcji pochodnych z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych (na 31 grudnia 2017 roku)

<i>w %</i>	Rating Moody's	Rating Fitch	Rating S&P	31.12.2017	31.12.2016
Bank1	Aa3	A+	A	0,6%	1,6%
Bank2	Baa3	BBB-	-	0,0%	1,8%
Broker2	-	-	-	99,4%	96,5%

Pomimo koncentracji ryzyka kredytowego związanego z wyceną transakcji w instrumentach pochodnych u jednego głównego brokera a także brakiem ratingu dla tego brokera Grupa ocenia, że ze względu na dobrą, dotychczasową współpracę z tym Brokerem a także monitorowanie jego wyników finansowych oraz innych informacji rynkowych i pozarynkowych wskazujących na jego sytuację finansową, nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające z wyceny transakcji w instrumentach pochodnych.

Ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców

Grupa od wielu lat współpracuje z dużą liczbą klientów, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności handlowych. Grupa ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami handlowymi poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów oraz stosowanie systemu przyznawania limitów kredytowych zgodnie z przyjętą w Grupie procedurą. Stosowane są różnorodne rodzaje zabezpieczeń limitów kredytowych (najczęściej są to: weksel in blanco z deklaracją wekslową, notarialne akty poddania się egzekucji, hipoteki, cesje należności). Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się poprzez bieżący monitoring stanu należności (badanie ekspozycji kredytowej w stosunku do przyznanych limitów, analiza przeterminowań) oraz wewnętrzny system raportowania realizacji procedury. Sprzedaż do klientów bez przyznanego limitu dokonywana jest wyłącznie na przedpłaty

Grupa ubezpiecza swoje należności - w 2017 r. ubezpieczenia należności realizowane były w Atradius Credito Caucion S.A. oraz w ramach umowy faktoringu pełnego ubezpieczonego zawartego z BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o.

Wg stanu na 31 grudnia 2017 r. Grupa posiadała następujące formy zabezpieczeń dla należności handlowych:

- 93 % należności ubezpieczonych w firmach ubezpieczeniowych (92,2 % na 31 grudnia 2016 r.)
- 0 % należności nie ubezpieczonych z zabezpieczeniem ustanowionym przez kontrahenta (0,2 % na 31 grudnia 2016 r.)
- 7 % należności bez ubezpieczenia (7,6 % na 31 grudnia 2016 r.)

Należności handlowe ubezpieczone od ryzyka kredytowego

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Od jednostek niepowiązanych	158 395	122 824

Struktura wiekowa należności handlowych

Wartość brutto

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Nieprzeterminowane	147 642	156 000
Przeterminowane, w tym	57 613	27 803
1-30 dni	49 994	26 747
31-60 dni	1 998	602
60-180 dni	2 177	148
181-365 dni	2 170	45
Powyżej 365 dni	1 274	261
Razem	205 255	183 803

Utrata wartości

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Nieprzeterminowane	(29)	(45)
Przeterminowane, w tym	(919)	(435)
1-30 dni	(86)	(24)
31-60 dni	(74)	(3)
60-180 dni	(111)	(105)
181-365 dni	(256)	(42)
Powyżej 365 dni	(392)	(261)
Razem	(948)	(480)

Wartość netto

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Nieprzeterminowane	147 613	155 955
Przeterminowane, w tym	56 694	27 368
1-30 dni	49 908	26 723
31-60 dni	1 924	599
60-180 dni	2 066	43
181-365 dni	1 914	3
Powyżej 365 dni	882	-
Razem	204 307	183 323

Zwiększenia i zmniejszenia odpisów aktualizujących należności handlowe:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Bilans otwarcia na 1 stycznia	(480)	(485)
Utworzenie	(1 643)	(1 074)
Wykorzystanie	79	310
Rozwiązanie	1 096	769
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	(948)	(480)

Na dzień 31 grudnia 2017 r. należności handlowe w kwocie 147 613 tys. zł nie były przeterminowane, ani nie utraciły wartości (31.12.2016 r.: 155 955 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2017 r. należności handlowe w kwocie 56 694 tys. zł (31.12.2016 r.: 27 368 tys. zł) były przeterminowane, ale nie stwierdzono utraty ich wartości. Należności te dotyczą w głównej mierze klientów, z którymi Grupa współpracuje od wielu lat.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. należności handlowe w kwocie 948 tys. zł (31.12.2016 r.: 480 tys. zł) były przeterminowane i stwierdzono utratę ich wartości, w związku z czym w 2017 r. zostały objęte odpisem w wysokości 948 tys. zł (31.12.2016 r.: 480 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2017 r. należności handlowe w kwocie 29 tys. zł nie były przeterminowane, ale stwierdzono utratę ich wartości, w związku z trudną sytuacją finansową klientów (31.12.2016 r.: 45 tys. zł). Grupa oczekuje, że realizacja nieprzeterminowanych należności handlowych przez kontrahentów nastąpi nie później niż dwanaście miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego.

Grupa ocenia, że ryzyko nieuregulowania należności przez kontrahenta w zakresie należności nieprzeterminowanych oraz należności przeterminowanych nieobjętych odpisem jest znikome, ze względu na efektywne zarządzanie kredytem kupieckim i windykacją. Grupa m.in. wyznacza limity dla poszczególnych kontrahentów i ustanawia zabezpieczenia oraz ma możliwość dokonywania kompensaty wzajemnych wierzytelności.

Ryzyko utraty płynności

Ryzyko utraty płynności jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Grupa podejmuje działania mające na celu zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania działalności. W zarządzaniu płynnością Grupa kieruje się następującymi zasadami:

- zapewnienie stabilnego i zdywersyfikowanego finansowania od instytucji zewnętrznych,
- przeznaczanie nadwyżek finansowych na spłatę zadłużenia odsetkowego bądź efektywne lokowanie ich w bezpieczne instrumenty,
- limity kredytowe dla partnerów handlowych
- ściągłość należności zgodnie z ich terminami płatności, ewentualnie wystawianie not odsetkowych w przypadku przeterminowań,
- efektywne zarządzanie pozostałymi elementami kapitału obrotowego.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wraz z płatnościami odsetek:

Na dzień 31.12.2017

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa	Zakontraktowana wartość przepływów	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-ca	od 3 m-ca do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	6 091	6 383	257	283	2 251	3 592	-
Kredyt w rachunku bieżącym	140 575	140 575	140 575	-	-	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane	9 680	11 708	93	285	1 279	7 978	2 073
Pochodne instrumenty finansowe	29 213	29 212	3 237	41	15 768	10 166	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego)	141 868	141 868	141 868	-	-	-	-
Razem	327 427	329 746	286 030	609	19 298	21 736	2 073

Na dzień 31.12.2016

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa	Zakontraktowana wartość przepływów	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-ca	od 3 m-ca do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	7 446	7 878	299	445	2 202	4 932	-
Kredyt w rachunku bieżącym	204 492	204 492	204 492	-	-	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane	39 275	42 735	2 525	3 971	3 106	30 333	2 800
Pochodne instrumenty finansowe	7 160	7 160	3 564	3 596	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego)	129 489	129 489	129 489	-	-	-	-
Razem	387 862	391 754	340 369	8 012	5 308	35 265	2 800

Zarządzanie kapitałami

W celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji Grupa zarządza kapitałem w taki sposób, aby zapewnić przyszły rozwój przy jednoczesnym maksymalizowaniu zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy. Poziom zwrotu z kapitału Grupa monitoruje za pomocą wskaźnika rentowności kapitału ROE (zysk netto / kapitał własny). Poziom tego wskaźnika na 31.12.2017 roku wynosi 11,1 % (odpowiednio na 31.12.2016 roku 30,9 %).

Ponadto w procesie zarządzania płynnością i kapitałem Grupa zwraca także uwagę na wskaźniki:

- wskaźnik pokrycia aktywów (kapitał własny / suma aktywów), poziom tego wskaźnika na 31 grudnia 2017 roku wynosi 32,6 % (odpowiednio na 31 grudnia 2016 roku 16,5 %).
- wskaźnik płynności bieżącej aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe, poziom tego wskaźnika na 31 grudnia 2017 roku wynosi 1,4 (odpowiednio na 31 grudnia 2016 roku 1,1).

W celu optymalnego zarządzania kapitałem, utrzymania płynności i zdolności kredytowej pozwalającej na uzyskanie i utrzymanie finansowania zewnętrznego, Spółka w długim okresie dąży do utrzymania wskaźnika pokrycia aktywów na poziomie nie niższym od 20 %, natomiast wskaźnika płynności bieżącej na poziomie nie niższym od 1,1.

3.32 Zobowiązania warunkowe

Grupa posiada następujące zobowiązania warunkowe:

Kwota gwarancji dotyczących zobowiązań Jednostki Dominującej Unimot S.A. wobec osób trzecich, wystawionych w toku bieżącej działalności na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła odpowiednio 50,458 mln PLN oraz 58,824 mln PLN. Dotyczyły one głównie: gwarancji cywilnoprawnych związanych z zabezpieczeniem należytego wykonania umów, oraz gwarancji publicznoprawnych wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących zabezpieczających prawidłowość prowadzenia działalności koncesjonowanych w sektorze paliw ciekłych i wynikających z tej działalności należności podatkowych, celnych itp.

Wartość akredytyw standby wystawionych na zlecenie Jednostki Dominującej Unimot S.A. na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła odpowiednio 11,760 mln USD i 15,026 mln USD.

Jednostka Dominująca Unimot S.A. posiadała poręczenie cywilne wynoszące na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. odpowiednio 0 mln PLN i 48 mln PLN.

Jednostka Dominująca Unimot S.A. udzieliła poręczenie cywilne za zobowiązania jednostki powiązanej niekonsolidowanej w kwotach na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. odpowiednio 1,6 mln PLN i 4,3 mln PLN.

Kwota gwarancji dotyczących zobowiązań spółek powiązanych wobec osób trzecich, wystawionych w toku bieżącej działalności na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła odpowiednio 5,31mln PLN i 0 PLN.

Spółki powiązane posiadały poręczenia wobec osób trzecich na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. wynoszące odpowiednio 14,15 mln PLN i 14,15 mln PLN.

3.33 Podmioty powiązane

Określenie podmiotów powiązanych

Grupa zawiera transakcje z Jednostką Dominującą oraz jednostkami powiązanymi wyszczególnionymi poniżej.

Jednostki powiązane konsolidowane:

- Unimot System Sp. z o.o.
- Blue LNG Sp. z o.o.
- Blue Cold Sp. z o.o.
- PPGW Sp. z o.o.
- Tankuj24.pl Sp. z o.o.
- Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.
- Energogas Sp. z o.o. S.K.A.
- Tradea Sp. z o.o.

Jednostki powiązane niekonsolidowane:

- Unimot Express Sp. z o.o. (jednostka dominująca)
- Zemadon Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)
- Ammerviel Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)
- Unimot Truck Sp. z o.o. (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Należności krótkoterminowe:		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	80	165
Zobowiązania krótkoterminowe		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	249	832
Pożyczki otrzymane		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	312	3 713

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Przychody ze sprzedaży produktów		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	17
Przychody ze sprzedaży usług		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	307	250
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	416	196
Zakup towarów, materiałów i środków trwałych		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	7 839
Zakup usług		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	706	729
Pozostałe przychody		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Pozostałe koszty		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	124
Przychody finansowe		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Koszty finansowe		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	269	142
Koszty dotyczące odpisów na należności		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Koszty dotyczące wątpliwych zobowiązań		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-

Jednostki powiązane niekonsolidowane:

PZL Sędziszów S.A. (jednostka stowarzyszona z Unimot Express Sp. z o.o.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
<i>Należności krótkoterminowe:</i>		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	86	59
<i>Zobowiązania krótkoterminowe</i>		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	52	-

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Przychody ze sprzedaży usług		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	1	-
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	264	374
Zakup towarów, materiałów i środków trwałych		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Zakup usług		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	66	-
Pozostałe przychody		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	15
Pozostałe koszty		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Przychody finansowe		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	14	-
Koszty finansowe		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Koszty dotyczące odpisów na należności		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Koszty dotyczące wątpliwych zobowiązań		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych pomiędzy Spółkami Grupy, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i ich wartość. Transakcje zawarte przez Spółki Grupy wchodzą w zakres normalnych, codziennych operacji gospodarczych, przeprowadzonych na zasadach i warunkach rynkowych. Transakcje te dotyczyły głównie zakupów materiałów i usług na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej (paliwa, energia, usługi najmu).

Grupa w badanym okresie oraz w okresie porównawczym udzieliła poręczeń cywilnych, poręczeń wekslowych oraz wystawiła gwarancje za zobowiązania jednostek powiązanych - szczegóły w nocie 3.32.

3.34 Wynagrodzenia członków kluczowego personelu kierowniczego
Wynagrodzenia Członków Zarządu Jednostki Dominującej i Jednostek Zależnych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 308	642
Razem	1 308	642

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej i Jednostek Zależnych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	160	93
Razem	160	93

3.35 Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Z tytułu umów o przeprowadzeniu przeglądu i badania sprawozdania finansowego	153	63
Z realizacji innych umów	-	7
Razem	153	70

Na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2016 r. i w 2017 r. oraz w 2016 r. nie wystąpiły istotne transakcje podmiotów powiązanych z:

- członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki i z bliskimi im osobami,
- pozostałym kluczowym personelem kierowniczym Spółki oraz z bliskimi im osobami.

3.36 Nota objaśniająca do sprawozdania z przepływów pieniężnych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zmiana stanu należności wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(39 446)	(115 402)
Zmiana stanu należności z tytułu należności odsetkowych	-	-
Zmiana stanu należności z tytułu emisji akcji	-	-
Zmiana stanu należności z instrumentów zabezpieczających	873	(873)
Zmiana stanu należności z tytułu nabycia udziałów jednostek zależnych	-	7 245
Zmiana stanu należności z tytułu należności inwestycyjnych	-	195
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(38 573)	(108 835)
Zmiana stanu zobowiązań wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	6 951	116 502
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(14)	174
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu zakupu udziałów	(251)	(5 889)
Zmiana stanu zobowiązań odsetkowych	-	-
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	6 686	110 787

3.37 Zdarzenia po dniu sprawozdawczym

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu bilansowym, które nie zostały ujęte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zawadzkie, 21 marca 2018 r.

.....
Maciej Szozda
Prezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Robert Brzozowski
Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Marcin Zawisza
Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Michał Parkitny
Członek Zarządu Unimot S.A.

.....
Małgorzata Walnik
Osoba sporządzająca sprawozdanie

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY UNIMOT
4.1 Opis Grupy Kapitałowej
4.1.1. Informacje podstawowe o Emitencie

Pełna nazwa	UNIMOT Spółka Akcyjna
Siedziba	Zawadzkie
Adres	ul. Świerkłańska 2a, 47-120 Zawadzkie
Telefon	+48 77 461 65 48
Adres poczty elektronicznej	gielda@unimot.pl
Adres strony internetowej	www.unimot.pl
Przedmiot działalności	Obrót paliwami gazowymi i ciekłymi
Forma prawna	Spółka Akcyjna
Kapitał zakładowy	<p>Kapitał zakładowy (podstawowy) Emitenta wynosi 8 197 818,00 zł</p> <p>Liczba wszystkich akcji: 8 197 818 sztuk</p> <p>Wartość nominalna akcji: 1 zł</p> <p>a) Seria A – 100 000 akcji imiennych,</p> <p>b) Seria B – 600 000 akcji imiennych,</p> <p>c) Seria C – 2 400 000 akcji zwykłych na okaziciela</p> <p>d) Seria D – 103 797 akcji zwykłych na okaziciela</p> <p>e) Seria E – 400 000 akcji zwykłych na okaziciela</p> <p>f) Seria F – 400 000 akcji zwykłych na okaziciela</p> <p>g) Seria G – 400 000 akcji zwykłych na okaziciela</p> <p>h) Seria H – 400 000 akcji zwykłych na okaziciela</p> <p>i) Seria I – 1 028 000 akcji zwykłych na okaziciela</p> <p>j) Seria J – 2 200 000 akcji zwykłych na okaziciela</p> <p>k) Seria K – 166 021 akcji zwykłych na okaziciela</p>
KRS	Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS 0000382244
REGON	160384226
NIP	7561967341
Czas na jaki została utworzona spółka	Nieograniczony

4.1.2. Struktura Akcjonariatu Emitenta

Struktura Akcjonariatu Emitenta na dzień 31 grudnia 2017 r.

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale %	Liczba głosów	Udział w głosach %
Unimot Express Sp. z o.o.	3 454 120	42,13%	3 804 120	42,75%
Zemadon Limited	1 572 411	19,18%	1 922 411	21,61%
Pozostali	3 171 287	38,68%	3 171 287	35,64%
Razem	8 197 818	100,00%	8 897 818	100,00%

Zmiany w strukturze akcjonariatu w 2017 roku:

- W dniach 10-21 lutego 2017 roku Emitent przeprowadził publiczną ofertę emisji 2,2 mln nowych akcji zwykłych na okaziciela serii J o wartości nominalnej 1,00 zł każda, i debiut na rynku regulowanym GPW. W dniu 7 marca 2017 r. podwyższenie kapitału zakładowego o kwotę 2 200 000 zł zostało zarejestrowane w KRS. W dniu 7 marca 2017 roku prawa do akcji UNIMOT serii J, wyemitowane podczas oferty publicznej zadebiutowały na rynku regulowanym GPW. Równocześnie do obrotu na rynku regulowanym GPW trafiły akcje UNIMOT dotychczas notowane na rynku NewConnect.
- W dniu 20 czerwca 2017 roku Emitent poinformował o zakończeniu subskrypcji Warrantów serii E i Akcji serii K Emitenta, stanowiących częściową zapłatę za nabywane przez Emitenta udziały w Tradea Sp. z o.o. Zapłata ceny emisyjnej Akcji serii K w łącznej kwocie 3 237 409,50 zł nastąpiła poprzez umowne potrącenie wierzytelności Unimot S.A. w stosunku do inwestora, pana Marcina Kapkowskiego, z tytułu ceny emisyjnej Akcji serii K, z wierzytelnością pana Marcina Kapkowskiego o zapłatę drugiej raty ceny sprzedaży udziałów Tradea sp. z o.o. w kwocie 3 237 409,32 zł, wskutek czego wierzytelności umorzyły się. Subskrypcją objętych zostało łącznie 166.021 imiennych warrantów subskrypcyjnych serii E, z których każdy uprawniał do objęcia 1 akcji zwykłej na okaziciela serii K Emitenta o wartości nominalnej 1,00 zł każda. Podpisana została również umowa o ograniczeniu rozporządzania 75 % objętych akcji, tj. 124.516 sz. akcji serii K przez pana Marcina Kapkowskiego. Umowa ogranicza zbywalność akcji serii K przez okres pełnych 12 miesięcy tj. do dnia 30 czerwca 2018 r. W dniu 7 września 2017 r. w KDPW nastąpiła rejestracja 166 021 akcji zwykłych na okaziciela serii K Spółki o wartości nominalnej 1,00 zł każda. W dniu 7 września akcje serii K zostały dopuszczone do obrotu na GPW.

4.1.3. Opis organizacji Grupy Kapitałowej ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji oraz opis zmian w organizacji Grupy Kapitałowej wraz z podaniem ich przyczyn

Na dzień 31.12.2017 roku struktura Grupy Kapitałowej Unimot przedstawiała się następująco:

Nazwa jednostki zależnej	Siedziba	Zakres podstawowej działalności jednostki	Posiadane udziały i prawa głosu	Data uzyskania kontroli
Unimot System Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	20.01.2014
Blue Cold Sp. z o.o.	Polska	wytwarzanie paliw gazowych	50,76%	29.04.2014
Polskie Przedsiębiorstwo Gazownicze Warszawa Sp. z o.o. (PPGW Sp. z o.o.)	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	26.03.2014
Blue LNG Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	04.07.2014
tankuj24.pl Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	16.11.2015
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.*	Polska	dystrybucja energii elektrycznej i paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
Energogas Sp. z o.o. S.K.A.	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
Tradea Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja energii elektrycznej	100,00%	23.05.2016

* zmiana nazwy spółki z Energogas Sp. z o.o. na Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. w dniu 08.02.2018 r.

W 2017 r. wystąpiły następujące zmiany w Grupie Kapitałowej Unimot:

Nabycia i inwestycje kapitałowe w jednostki własne zrealizowane w 2017 roku:

- W dniu 31 stycznia 2017 roku Unimot S.A. dokonał podwyższenia kapitału w spółce Unimot System Sp. z o.o. obejmując 6000 nowych udziałów po 500 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy Unimot System Sp. z o.o. wzrósł o 3 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot System Sp. z o.o. wzrósł z 51,00% do 58,74%.
- W dniu 15 czerwca 2017 roku Unimot S.A. dokonał podwyższenia kapitału w spółce Tradea Sp. z o.o. obejmując 1300 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy Tradea Sp. z o.o. wzrósł o 1,3 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Tradea Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.
- W dniu 26 lipca 2017 roku Unimot S.A. dokonał podwyższenia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 600 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 0,6 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.
- W dniu 9 listopada 2017 roku Unimot S.A. dokonał podwyższenia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 600 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 0,6 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.

Połączenia zrealizowane w 2017 roku:

Brak połączeń w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Zbycia zrealizowane w 2017 roku:

Brak zbyć w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Emitent ani jego spółki zależne nie posiadają zagranicznych i krajowych inwestycji w papiery wartościowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości.

4.1.4. Przedmiot działalności Grupy Kapitałowej

Grupa Unimot specjalizuje się w handlu paliwami ciekłymi i gazowymi. Działalność Grupy obejmuje następujące obszary:

- **Paliwa** – Grupa prowadzi działalność w zakresie hurtowej sprzedaży oleju napędowego, przeznaczonego dla samochodów z silnikiem diesla, oraz hurtowej i detalicznej sprzedaży paliw.
- **Biopaliwa** – Grupa posiada w ofercie bioestry, przeznaczone do pojazdów z silnikiem diesla, stanowiące samoistne paliwo. W porównaniu z tradycyjnym olejem napędowym, z uwagi na swoje właściwości, biopaliwa przyczyniają się do znacznego obniżenia emisji szkodliwych substancji, jak i gazów cieplarnianych. Obniżenie emisji dotyczy zarówno procesu produkcji, jak i użytkowania paliwa.
- **Gaz płynny** (*Liquefield Petroleum Gas - ciekła mieszanina propanu i butanu*) – Grupa prowadzi hurtową sprzedaż gazu płynnego bezpośrednio z rozlewni w Zawadzkiem, jak również z terminali przeładunkowych. Grupa zapewnia dystrybucję gazu płynnego, dostosowaną do różnorodnych potrzeb i rodzajów przeznaczenia LPG: do celów grzewczych, komunalnych, przemysłowych, napędowych (autogaz).
- **Gaz ziemny** (w tym LNG - *Liquefield Natural Gas – gaz ziemny w postaci ciekłej*) – Grupa zajmuje się obrotem i dystrybucją gazu ziemnego, za pośrednictwem TGE oraz własnych sieci dystrybucyjnych.
- **Energia elektryczna** – Grupa prowadzi sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych a także hurtowy handel energią za pośrednictwem platform giełdowych i brokerskich oraz świadczy dodatkowe usługi dla rynku energii.

4.1.5. Historia Grupy Kapitałowej

Spółka działa pod firmą UNIMOT S.A. Siedzibą Spółki jest Zawadzkie, ul. Świerkłańska 2a.

Spółka zawiązana została aktem notarialnym w dniu 14 stycznia 2011 roku. Została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców przez Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy, pod numerem KRS 0000382244 w dniu 29 marca 2011 roku.

Tradycje UNIMOT S.A. sięgają 1992 r. i bazują na relacjach i doświadczeniach Unimot Express – spółki specjalizującej się w handlu paliwami płynnymi. Działalność Unimot Express w sektorze LPG realizowana była w oparciu o rozlewnię gazu, położoną w miejscowości Zawadzkie, woj. opolskie. Z czasem Unimot Express stał się jednym z największych dostawców autogazu na terenie południowej Polski, oferując odbiorcom LPG z własnej rozlewni gazu w Zawadzkiem. Unimot Express

prowadził również bezpośrednią (krajową i zagraniczną) sprzedaż hurtową z zewnętrznych terminali przeładunkowych, zlokalizowanych w różnych częściach kraju. Efektem dynamicznego rozwoju Unimot Express w tym sektorze było wydzielenie UNIMOT S.A.

Działalność UNIMOT S.A. została zainicjowana w 2011 r. pod nazwą Unimot Gaz S.A. W czerwcu 2011 r. został wniesiony przez Unimot Express Sp. z o.o. wkład niepieniężny w postaci rozlewni gazu w miejscowości Zawadzkie. W dniu 27 kwietnia 2012 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki UNIMOT S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki poprzez emisję akcji serii D.

Wkrótce Spółka uzyskała koncesję z Urzędu Regulacji Energetyki na obrót paliwami płynnymi. Rok później, we wrześniu 2012 r., UNIMOT S.A. zadebiutował na rynku NewConnect, wprowadzając do obrotu 2.400.000 akcji serii C oraz 103.797 akcji serii D pochodzących z nowej emisji.

W 2014 r. UNIMOT S.A. dynamicznie się rozwinął, wykorzystując nowe możliwości w sektorze energetycznym. Spółka zaangażowała się w proces liberalizacji rynku gazu ziemnego, m.in. nabywając i rozbudowując sieci dystrybucji, uruchamiając instalację skraplania gazu ziemnego oraz kilka instalacji regazyfikacji LNG. Ponadto Spółka poszerzyła swoją ofertę o hurtową sprzedaż oleju napędowego i skoncentrowała się na działaniach w obszarze paliw płynnych. W IV kwartale 2014 r. Spółka przejęła rentowną część Unimot Express Sp. z o.o. - specjalisty w dystrybucji paliwami płynnymi, poszerzając tym samym geograficzny zasięg swojej działalności. W tym samym okresie nastąpiła oficjalna zmiana nazwy UNIMOT GAZ S.A. na UNIMOT S.A., co miało podkreślić multienergetyczny charakter oferty Spółki.

W IV kwartale 2015 roku UNIMOT S.A. nabył 100% udziałów w Energogas Sp. z o. o., która posiada m.in. koncesję na obrót energią elektryczną (OEE). Natomiast w II kwartale 2016 roku UNIMOT SA nabył 100% udziałów w Tradea Sp. z o.o., która także posiada m.in. koncesję na obrót energią elektryczną (OEE). Spółki ta rozwijają sprzedaż energii elektrycznej, jako elementu realizowania strategii tworzenia multi energetycznej oferty sprzedaży.

W 2016 r. Spółka kontynuowała działalność polegającą na handlu gazem płynnym (LPG) we wszystkich dotychczasowych liniach biznesowych, handlu biopaliwami i bioolejami oraz gazem ziemnym za pośrednictwem spółek zależnych oraz rozpoczęła sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych także za pośrednictwem spółek zależnych. Największy dynamiczny rozwój działalności nastąpił w hurtowej sprzedaży oleju napędowego z wykorzystaniem przejętej w 2014 r. rentownej części Unimot Express Sp. z o.o. UNIMOT S.A. poszerzył geograficznie ofertę w tym zakresie poprzez sukcesywne zwiększenie do 12 ilość baz paliwowych oferujących ON na terenie całego kraju.

W dniach 10-21 lutego 2017 roku Spółka przeprowadziła publiczną ofertę 2,2 mln nowych akcji po cenie emisyjnej 45 zł, oferując je inwestorom instytucjonalnym oraz indywidualnym (20 % oferty). Oferta cieszyła się dużym zainteresowaniem inwestorów i zakończyła się sukcesem, w jej wyniku Emitent pozyskał środki w wysokości 99 mln zł (96,6 mln zł netto). Zgodnie z prospektem emisyjnym, pozyskane środki Emitent przeznaczył na zwiększenie kapitału obrotowego wykorzystywanego w obrocie paliwami, rozwój w Polsce franczyzy sieci stacji paliw AVIA, a także stworzenie aplikacji Tankuj24 do sprzedaży paliw on-line.

W dniu 7 marca 2017 roku prawa do akcji UNIMOT serii J, wyemitowane podczas oferty publicznej zadebiutowały na rynku regulowanym GPW. Równocześnie do obrotu na rynku regulowanym GPW trafiły akcje UNIMOT dotychczas notowane na rynku NewConnect.

W 2017 roku Spółka realizowała cele emisji publicznej: wzrost obrotów hurtowych w oleju napędowym, rozwój sieci stacji AVIA (do końca 2017 roku zgodnie z celem emisyjnym otwarto 15 stacji AVIA), a także uruchomienie i rozwój aplikacji Tankuj24.pl.

4.1.6. Organy Emitenta

Na dzień na dzień sporządzenia niniejszego raportu w skład Zarządu Emitenta wchodzi:

MACIEJ SZOZDA – PREZES ZARZĄDU

Maciej Szozda jest absolwentem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie na Wydziale Handlu.

Przez ostatnie 7 lat pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu Grupy Lotos S.A. W latach 2009-16 zarządzał całokształtem działalności Segmentu Handlu, a od 2015 r. Produkcji i Handlu Grupy Lotos S.A. We wcześniejszym okresie, w latach 2002-09 był związany z PKN Orlen S.A., zajmując kolejno stanowiska: Dyrektora Biura Planowania i Rozwoju Sieci Detalicznej, Dyrektora Biura Rozwoju Sieci Detalicznej – Europa, odpowiadając za zagraniczną ekspansję sieci detalicznej PKN Orlen S.A. oraz Dyrektora Wykonawczego ds. Sprzedaży Detalicznej.

Od 1 stycznia 2018 r. Maciej Szozda pełni funkcję Prezesa Zarządu Spółki.

ROBERT BRZOZOWSKI – WICEPREZES ZARZĄDU

Robert Brzozowski jest absolwentem Uniwersytetu Gdańskiego. W 2016 r. ukończył prestiżową uczelnię BI Norwegian Business School, uzyskując tytuł Executive Master of Business Administration w dziedzinie energii. W latach 2000-03 był Dyrektorem ds. Handlu i Marketingu Orlen Morena Sp. z o.o., a przez kolejne 2 lata pełnił funkcję Dyrektora Handlowego Lotos Marine.

Z Grupą UNIMOT jest związany od 2008 r. jako koordynator międzynarodowego obrotu paliwami. W Unimot S.A. odpowiadał m.in. za projekt hurtowej sprzedaży oleju napędowego. Od 25 sierpnia 2014 r. objął stanowisko Członka Zarządu oraz funkcję Dyrektora Handlowego Spółki.

Od 1 stycznia 2018 r. Robert Brzozowski pełni funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki.

MARCIN ZAWISZA – WICEPREZES ZARZĄDU

Marcin Zawisza jest absolwentem Szkoły Głównej Handlowej oraz Wyższej Szkoły Bankowości i Ubezpieczeń. Ukończył studia podyplomowe z zakresu zarządzania logistycznego, a tytuł MBA uzyskał na GFKM and Erasmus Rotterdam School of Business.

Marcin Zawisza pracował m.in. w Grupie Shell w segmencie chemicznym, w latach 2004-10 w Shell Gas Polska Sp. z o.o. jako Regionalny Dyrektor ds. Dostaw na Europę Wschodnią. Od 2010 r. zajmował się obszarem sprzedaży hurtowej produktów rafineryjnych PKN Orlen S.A., współtworząc Biuro Analiz i Strategii Handlu Hurtowego. Następnie od 2012 r. przez 3 lata pełnił funkcję Prezesa Zarządu Orlen Gaz Sp. z o.o., gdzie odpowiadał m.in. za tworzenie i realizację strategii Grupy w obszarze rynku LPG.

Od 25 lipca 2016 r. Marcin Zawisza pełni funkcję Wiceprezesa Spółki.

MICHAŁ PARKITNY – CZŁONEK ZARZĄDU

Michał Parkitny jest absolwentem Szkoły Głównej Handlowej oraz stypendystą programu „International Business”, zorganizowanego przez Uniwersytet w Kopenhadze.

Michał Parkitny w latach 2010-16 był związany z londyńskim oddziałem Standard Bank, gdzie kierował zespołem ds. finansowania spółek, doradzał spółkom z sektorów: naftowego i gazowego (upstream and downstream), telekomunikacyjnego, wydobywczego oraz consumer finance. Wcześniej pracował w banku inwestycyjnym JP Morgan w Londynie, kierując zespołem instrumentów dłużnych w Europie Centralnej oraz Wschodniej. W Polsce doradzał m.in. spółkom: PGNiG, TPSA, Getin Bank oraz Koleje Mazowieckie. Współpracował

także z Ministerstwem Finansów przy pozyskiwaniu finansowania na rynkach międzynarodowych, i przez dwa lata był związany z warszawskim oraz londyńskim oddziałem Bloomberg, gdzie zajmował się analizą dłużnych papierów wartościowych.

Od 20 czerwca 2017 r. Michał Parkitny pełni funkcję Członka Zarządu Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego raportu w skład Rady Nadzorczej Emitenta wchodzi:

ADAM SIKORSKI – PRZEWODNICZĄCY RADY NADZORCZEJ

Współtwórca Grupy Kapitałowej UNIMOT (1992 r.), Prezes Zarządu Unimot Express Sp. z o.o. od początku istnienia spółki, Prezes Zarządu Unimot Truck Sp. z o.o. (od 1999 r.), Dyrektor UC Energy Ltd w Nikozji (od 2010 r.), Przewodniczący Rady Nadzorczej UNIMOT S.A. (od 2011 r.). W 2015 r. objął stanowisko Prezesa Zarządu PZL Sędziszów S.A. – spółki powiązanej z Grupą UNIMOT, a w 2016 r. został Prezesem Zarządu Polskiej Grupy Motoryzacyjnej.

Adam Sikorski w 2011 r. ukończył studia podyplomowe Executive MBA, a w 2013 r. otrzymał dyplom ukończenia studiów Executive Doctor of Business Administration EDBA w Instytucie Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Jest także absolwentem kierunku Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze na Akademii Polonijnej w Częstochowie.

ISAAC QUERUB – CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

Obywatel Hiszpanii, absolwent Universidad Pontificia de Comillas w Madrycie. W latach 1981-2003 był Dyrektorem Generalnym i Członkiem Zarządu Glencore España S.A. – spółki działającej w sektorze ropy naftowej, metali i minerałów w Hiszpanii, na Środkowym Wschodzie i w Afryce.

Od 2003 r. jest współnikiem Andria Inversiones Inmobiliarias S.A., zajmującej się obrotem nieruchomościami, oraz Incogas S.A., związanej z handlem skroplonym gazem ziemnym. W okresie 2007-13, jako współzałożyciel spółki Moka Consulting S.A., rozwijał strategię ukierunkowaną na kraje afrykańskie, produkujące ciekły gaz ziemny, a w latach 2009-13 był członkiem Komitetu Doradczego portugalskiej firmy Iberiapremium SGPS.

Od 2013 r. jest współnikiem Consejos y Estrategias Técnicas y Empresariales SL, zajmującej się doradztwem biznesowym, oraz członkiem Rady Nadzorczej szwajcarskiej spółki Bluequest Resources AG, związanej z handlem metalami i minerałami.

W latach 1996-2001 Isaac Querub był Przewodniczącym Gminy Żydowskiej w Madrycie, a od roku 2011 pełni funkcję Przewodniczącego Federacji Hiszpańskich Gmin Żydowskich.

Jest także Członkiem Rady Nadzorczej Uniwersytetu w Tel Aviwie i Prezesem Yad Vashem w Hiszpanii. W 2007 r. otrzymał Nagrodę Księcia Asturii, a w 2012 r. został odznaczony marokańskim Orderem Ouissam Alaouite.

PROF. DR HAB. RYSZARD BUDZIK – CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

Specjalista ds. organizacji i zarządzania, dyplomowany rzeczoznawca majątkowy (uprawnienia państwowe nr 2519, uprawnienia bankowe nr 1874/XXXIII/01), Członek Śląskiego Stowarzyszenia Rzeczoznawców Majątkowych. Posiada tytuł naukowy – profesor, nadany przez Prezydenta RP.

W latach 1969-72 pracował jako technolog w Zakładach Górniczo-Hutniczych w Sabinowie. Od 1972 r. związany z Politechniką Częstochowską – początkowo jako pracownik naukowy, następnie pełniąc funkcje kierownicze kilku katedr, obecnie jako Kierownik Katedry Zarządzania Produkcją. Od 2010 r. jest też wykładowcą i Kierownikiem Katedry Logistyki na Politechnice Opolskiej.

Prof. Budzik jest także Wykładowcą w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Bielsku-Białej na podyplomowych studiach do rad nadzorczych. Wśród licznych publikacji jego autorstwa znajduje się ponad 200 opracowań dotyczących polskich przedsiębiorstw do prywatyzacji i przekształceń własnościowych dla Ministerstwa Skarbu i Urzędów Wojewódzkich, jak również ponad 20 opracowań restrukturyzacyjnych polskich firm.

PIOTR CIEŚLAK – CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

Absolwent Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, specjalizacja Zarządzanie Inwestycjami i Nieruchomościami. Od kilku lat bezpośrednio odpowiada za rozwój działu prawnego Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych. Autor komentarzy, wypowiedzi i publikacji dotyczących szeroko rozumianych zagadnień rynku kapitałowego, autor niezależnych raportów analitycznych nt. spółek debiutujących na GPW.

W latach 2005-07 był Dyrektorem ds. Analiz i Głównym Analitykiem Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych. Od 2008 r. pełni funkcję Wiceprezesa Zarządu Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych.

Piotr Cieślak nie prowadzi działalności, która byłaby konkurencyjna w stosunku do działalności Emitenta. Nie jest współnikiem konkurencyjnej spółki cywilnej lub spółki osobowej, ani członkiem organu spółki kapitałowej lub członkiem organu jakiegokolwiek innej konkurencyjnej osoby prawnej.

BOGUSŁAW SATŁAWA – CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

Absolwent Politechniki Kijowskiej oraz Politechniki Częstochowskiej. W 2005 r. ukończył Studium Menedżerskie WIFI w Austrii. W latach 2000-05 Bogusław Satława pełnił funkcję Dyrektora Zarządzającego w Unimot-Truck Sp. z o.o. Przez kolejne dwa lata był Dyrektorem Zarządzającym w Domex Sp. z o.o., a w roku 2010 – w Luxplast Sp. j. W latach 2008-09 był Doradcą Zarządu Schultz Seating Poland Sp. z o.o. W okresie 2011-12 pełnił funkcję Prezesa Zarządu GFD Polskie Druty Sp. z o.o. oraz Edexpol Sp. z o.o. Sułkowiec.

Od lipca 2013 r. do sierpnia 2014 r. Bogusław Satława zajmował stanowisko Prezesa Zarządu UNIMOT S.A., a w latach 2013-15 był Prezesem Zarządu PZL Sędziszów S.A. Od 2013 r. do

chwili obecnej jest Członkiem Zarządu Unimot Express Sp. z o.o.

PIOTR PRUSAKIEWICZ – CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

Absolwent Politechniki Szczecińskiej. W 2000 r. ukończył studia podyplomowe z zakresu zarządzania i marketingu, a w 2004 r. Executive MBA w Międzynarodowym Centrum Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego i University of Illinois.

W latach 2000-11 Piotr Prusakiewicz był związany z Rafinerią Trzebinia S.A., gdzie początkowo pełnił funkcję specjalisty technologa, następnie kierownika ds. produkcji, dyrektora produkcji, a przez ostatnie 5 lat obejmował stanowisko Członka Zarządu. Następnie, w latach 2012-13, był Zastępcą Dyrektora Jednostki Biznesowej w SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o. Ponadto, w okresie 2006-12 Piotr Prusakiewicz był Członkiem CEN

WG24/TF FAME przy Europejskiej Organizacji Normalizacyjnej oraz Członkiem Podkomisji ds. Paliw Komitetu Technicznego nr 222 przy Polskim Komitecie Normalizacyjnym (do 2013 r.).

Od 2012 r. do chwili obecnej Piotr Prusakiewicz prowadzi własną działalność gospodarczą w zakresie doradztwa, obejmującego technikę i technologię chemiczną w obszarze: paliw płynnych, biopaliw ciekłych oraz ochrony środowiska.

4.2 Otoczenie rynkowe

PALIWA PŁYNNNE, W TYM OLEJ NAPĘDOWY

W roku 2017 obserwowaliśmy przede wszystkim wzrost konsumpcji paliw płynnych. Potwierdzają to najnowsze dane rynkowe przygotowane przez POPiHN za trzy kwartały 2017 r. Wyższe wyniki sprzedaży osiągają legalnie działające przedsiębiorstwa naftowe, a dynamika wzrostów oficjalnej sprzedaży w poszczególnych miesiącach od początku 2017 roku była na bardzo dobrym poziomie. Na większym oficjalnym popycie zyskiwały przedsiębiorstwa obracające paliwami ciekłymi. Ten dynamiczny wzrost rynku ma swoje podstawy we wprowadzonych nowych regulacjach prawnych w postaci pakietu paliwowego, energetycznego, a także transportowego (źródło: POPiHN). Na wzrost sprzedaży paliw ciekłych wpływ ma także sprzyjające otoczenie makroekonomiczne, głównie w postaci ożywienia polskiej gospodarki. W całym 2017 r. PKB wzrósł o 4,6%, podczas gdy rok wcześniej dynamika wzrostu wynosiła 2,9% (źródło: GUS). Wzrost ten był napędzany głównie przez konsumpcję, co przełożyło się także na wzrost zapotrzebowania na paliwa.

W okresie trzech pierwszych kwartałów 2017 roku konsumpcja paliw w Polsce wyniosła 23,9 mln m³, czyli o 12% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W przypadku popytu na trzy główne gatunki paliwa (benzyna, olej napędowy i LPG) wzrost ten był podobny i wyniósł 12% r/r. W tym okresie można też zaobserwować zmianę struktury konsumpcji – kosztem benzyny i LPG wzrósł udział oleju napędowego.

Import paliw ciekłych do Polski wzrósł natomiast o 35% (z 6,4 mln m³ w 1-3Q2016 do 8,7 mln m³ w 1-3Q2017). Oznacza to, że oficjalnie w okresie trzech pierwszych kwartałów 2017 r. do Polski sprowadzono 2,2 mln m³ paliw więcej niż w tym samym okresie 2016 roku, z czego aż 2 mln m³ to olej napędowy. Bilans obrotów międzynarodowych po trzech kwartałach 2017 r. wykazuje wyraźną nadwyżkę importu paliw nad eksportem – różnica ta wynosi 6,3 mln m³, podczas, gdy po trzech kwartałach 2016 r. było to ok. 2,5 mln m³. (źródło: POPiHN)

Wg najnowszych danych POPiHN za trzy kwartały 2017 r., szacunkowa wielkość konsumpcji oleju napędowego wyniosła w tym okresie 14,5 mln m³, czyli o 16% więcej w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Import w tym okresie stanowił 34% konsumpcji i wartościowo wzrósł aż o 65% w stosunku do trzech kwartałów 2016 roku.

BIOPALIWA

W 2017 roku, na podstawie przepisów ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych wszystkie podmioty produkujące paliwa i sprowadzające je z zagranicy były zobligowane do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW) na poziomie z roku 2016, tj. wyniósł 7,1% według wartości opałowej.

Ważną kwestią w kontekście NCW była zmiana sposobu jego realizacji. Zgodnie z nowelizacją ww. ustawy, od 1 stycznia 2017 r. zobligowane podmioty musiały realizować minimum 50% NCW za pomocą blendowania biokomponentów z paliwami. Była to istotna zmiana, ponieważ do roku 2016 firmy mogły realizować NCW poprzez wprowadzanie na rynek samoistnego biopaliwa B100, bez obowiązku bio-blendingu.

W związku z wejściem w życie nowych przepisów w 2017 r. obserwowaliśmy spadek wytworzonych biopaliw płynnych (B100). Wg danych URE, w ciągu trzech kwartałów 2017 r. w Polsce wytworzonych zostało 191,7 tys. ton biopaliw płynnych, podczas, gdy w analogicznym okresie roku poprzedniego było to 276,5 tys. ton. (spadek o 44,2% r/r). Wzrosła natomiast produkcja estrów metylowych (biokomponentu spełniającego kryteria zrównoważonego rozwoju, który nie uprawnia do jego podwójnego zaliczenia do realizacji NCW) – z 867,4 tys. ton w całym 2016 roku do 897,0 tys. ton w całym 2017 roku (wzrost o 3,4%) (źródło: KOWR).

GAZ LPG

W 2017 r. na rynku gazu płynnego LPG mieliśmy do czynienia z dalszym wzrostem konsumpcji. Zgodnie z ostatnimi danymi opublikowanymi przez POPiHN za trzy kwartały minionego roku, konsumpcja w tym okresie wzrosła o 5% i wyniosła 3,5 mln m³. Struktura segmentowa rynku LPG w 2017 r. nie uległa zasadniczej zmianie w stosunku do poprzedniego roku. Wciąż większość stanowi autogaz (ok. 3 mln m³ w okresie 1-3Q2017).

Podobnie jak w latach poprzednich większość krajowego zapotrzebowania zapewnia import, głównie z Rosji, Kazachstanu i Białorusi. W ciągu trzech pierwszych kwartałów 2017 r. import gazu LPG wyniósł 3,0 mln m³ i stanowił 86% krajowego zapotrzebowania, a jego udział w konsumpcji wzrósł w analizowanym okresie o 2 punkty procentowe r/r.

Na liczbę podmiotów zajmujących się importem gazu LPG do Polski niezmiennie ma wpływ nowelizacji Prawa energetycznego w zakresie koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą (OPZ). Zgodnie z nią, od 2016 roku warunkiem posiadania koncesji jest złożenie przez importera zabezpieczenia majątkowego w wysokości 10 mln zł na poczet ewentualnych należności związanych z wykonywaną działalnością.

STACJE PALIW

Według danych POPIHN na koniec grudnia 2017 roku, na krajowym rynku paliw funkcjonowało ponad 6643 stacji paliw. 34% stacji paliw stanowiły obiekty krajowych koncernów, 22,4% stacji paliw funkcjonowało w sieci koncernów zagranicznych, a 40,6% stacji należało do operatorów niezależnych. Co ciekawe, operatorzy niezależni (w tym Unimot z marką AVIA) odnotowali wzrost udziału w strukturze detalicznej sprzedaży paliw o niemal 2 punkty procentowe w porównaniu do roku 2016 (z 38,6% do 40,5%). W 2017 roku liczba obiektów stacyjnych w kraju zmniejszyła się o ok. 160.

W 2017 roku na rynku pojawiła się nowa marka stacji – AVIA, wprowadzona przez Unimot S.A. na zasadach franczyzy. Na koniec 2017 r. w Polsce funkcjonowało 15 takich stacji, na dzień publikacji jest ich już 19. Cała sieć AVIA International zrzesza 90 firm z 14 krajów i zarządza ponad 3 tysiącami stacji paliw w Europie.

GAZ ZIEMNY

Rok 2017 był kolejnym udanym rokiem na rynku gazu ziemnego – zarówno pod kątem sprzedaży, jak i rosnącej liczby przyłączeń nowych odbiorców oraz kontynuowanych inwestycji. Jednocześnie, na rynku można zauważyć trwały trend zwiększającego się udziału gazu ziemnego w krajowym rynku energii, który w ostatnim czasie był spowodowany głównie przez uruchomienie elektrociepłowni (CCGT) Orlenu we Włocławku o mocy 463 MW oraz będącej na ukończeniu inwestycji w Płocku bloku (też CCGT) o mocy 596 MW. Szacowane zapotrzebowanie obu elektrociepłowni wynosi około 2,5 mld m³, co stanowi zwiększenie o 15-20% zapotrzebowania krajowego na paliwo gazowe. Dodatkowo, można zauważyć tendencję zamiany sposobu ogrzewania gospodarstw domowych oraz przedsiębiorstw z paliwa węglowego na gaz ziemny. Zgodnie z opracowaniem spółki GAZ-SYSTEM w 2017 roku przesłano najwięcej gazu w historii –19,7 mld m³. Stanowi to wzrost w porównaniu do 2016 roku o niemal 9%.

Rok 2017 był także najlepszym rokiem w historii obrotu gazem ziemnym na Towarowej Giełdzie Energii (TGE). Całkowity wolumen transakcji zawartych na rynkach gazu ziemnego w roku 2017 roku wyniósł 138,7 TWh, czyli o 21,1 proc. więcej r/r. Na Rynku Dnia Następnego (RDNg) i Bieżącego gazu (RDNiBg) wolumen wyniósł 24,0 TWh, malejąc względem roku 2016 o 2,5 proc. O 27,6 proc., do poziomu ponad 114 TWh, wzrósł natomiast wolumen obrotu na RTTg, co stanowi najlepszy wynik roczny w historii TGE handlu na tym rynku.

Średnioważona cena na RDNiBg z dostawą w całym 2017 r. wyniosła 83,66 zł/MWh, czyli o 12,50 zł/MWh więcej niż w roku 2016. Analogiczna cena produktów z dostawą w grudniu 2017 roku wzrosła r/r o 1,64 zł/MWh, do poziomu 93,60 zł/MWh. Z kolei na RTTg cena średnioważona kontraktu z dostawą w roku 2018 (GAS_BASE_Y-18) wyniosła w 2017 roku 81,79 zł/MWh, czyli o 7,29 zł/MWh więcej względem analogicznej ceny z notowań kontraktu GAS_BASE_Y-17 w roku 2016. (źródło: TGE)

W 2017 roku miała także miejsce dalsza liberalizacja rynku gazu, gdzie istotną kwestią jest ograniczanie administracyjnego nadzoru nad cenami paliw gazowych. 1 stycznia 2017 r. weszły w życie przepisy ustawy - Prawo energetyczne znoszące z mocy prawa nadzór Prezesa URE nad taryfami na sprzedaż gazu do odbiorców hurtowych, sprzedaż gazu LNG i CNG oraz na sprzedaż gazu do odbiorców końcowych dokonujących zakupu tego paliwa w punkcie wirtualnym lub w trybie przetargów, aukcji lub zamówień publicznych. Zgodnie z nią, od 1 października 2017 r. zniesiony zostaje obowiązek przedkładania do zatwierdzenia przez Prezesa URE taryf na sprzedaż gazu ziemnego wysokometanowego i zaazotowanego odbiorcom końcowym niebędącym gospodarstwami domowymi. Nadzór Prezesa URE nad taryfami dla gazu sieciowego sprzedawanego do gospodarstw domowych zostaje natomiast utrzymany do końca 2023 r. (źródło: URE)

Istotnym elementem liberalizacji rynku gazu jest swoboda wyboru dostawcy gazu przez odbiorców indywidualnych. Na podstawie danych URE wynika, że zapoczątkowany w III kw. 2014 r. wzrost zmiany sprzedawcy w segmencie odbiorców z grup taryfowych W1-4, czyli głównie wśród gospodarstw domowych nadal się utrzymuje. W 2011 r. odnotowano jedynie kilka przypadków zmiany sprzedawcy gazu, w 2012 r. ich liczba zwiększyła się do 210, w 2013 r. do 429, w 2014 r. - 7 007, w 2015 r. - 30 749, w 2016 r. - 78 437, natomiast od początku prowadzenia monitoringu do końca 2017 r. dokonano 136 419 zmian sprzedawcy gazu. (źródło: URE, Liberalizacja rynku gazu).

Ważne zmiany dla polskiego rynku gazu ziemnego wprowadziła również nowelizacja ustawy z 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz niektórych innych ustaw. Od 1 października 2017 r. importerzy gazu, którzy jego obowiązkowe zapasy utrzymują poza granicami kraju, w celu zapewnienia zdolności ich przesyłu do Polski, muszą w razie kryzysu energetycznego zarezerwować tzw. ciągłe zdolności przesyłowe na połączeniach transgranicznych (interkonektorach). Zarezerwowane zdolności mają pozwalać na przesłanie całości zapasów w każdych warunkach do kraju w ciągu maksimum 40 dni i dodatkowo nie mogą być wykorzystywane do żadnych innych celów, np. handlowych. Wg ustawy zapasy gazu mogą być utrzymywane wyłącznie fizycznie w instalacjach magazynowych przyłączonych do systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego gazu, a na importera gazu nałożony jest obowiązek przekazania operatorowi systemu przesyłowego informacji o miejscu magazynowania tych zapasów.

ENERGIA ELEKTRYCZNA

Wg danych Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, krajowe zapotrzebowanie na energię elektryczną w 2017 r. wyniosło 168,4 TWh i było wyższe o ok. 4 TWh, czyli o 2,4% od zeszłorocznego. Zapotrzebowanie na energię elektryczną w Polsce pokrywają głównie elektrownie na węgiel kamienny i brunatny. W miksie energetycznym zauważalny jest stopniowy wzrost znaczenia źródeł odnawialnych. W tym segmencie dominuje energetyka wiatrowa. W 2017 r. energia elektryczna wytworzona ze źródeł wiatrowych wyniosła 14,4 TWh i była wyższa o 24,1% r/r.

W 2017 r. wzrosła także moc wytwórcza energii elektrycznej w Polsce, co było spowodowane głównie włączeniem do systemów największego bloku energetycznego na węgiel kamienny w Kozienicach należącego do Enei oraz uruchomieniem Elektrociepłowni (CCGT) Orlenu we Włocławku na gaz ziemny.

Sumaryczne wytworzenie JWCD (Jednostka Wytwórcza Centralnie Dysponowana – jednostka podlegająca centralnemu dysponowaniu przez PSE) w 2017 r. wzrosła o 1,4% r/r i wyniosła 113,2 TWh. Sumaryczne wytworzenie nJWCD (jednostki niezależne, same decydujące o wielkości produkcji) wyniosła z kolei 53,6 TWh, co stanowiło wzrost o 4,1% r/r.

W roku 2017 Polska była importerem energii elektrycznej. Zgodnie z danymi PSE, ujemne saldo wymiany zagranicznej wyniosło 2,3 TWh, czyli więcej o około 1,5 proc. r/r. Import odbywał się głównie ze Szwecji, w mniejszym zakresie z: Litwy, Ukrainy, Niemiec, Czech i Słowacji. O imporcie decydowała cena energii na sąsiednich rynkach hurtowych, która często była niższa od cen krajowych (tanie elektrownie wodne obecne na rynku NordPool, duża generacja elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych w Niemczech).

W minionym roku nastąpił spadek liczby odbiorców, który zmienili sprzedawcę w grupach taryfowych A, B i C, a wzrost w grupie taryfowej G (gospodarstwa domowe). Z danych przedstawionych przez operatorów systemów dystrybucyjnych, wynika, że w grupach taryfowych A, B i C w 2017 roku zmiany sprzedawcy dokonało 14,4 tys. odbiorców w porównaniu do 15,2 tys. odbiorców w 2016 roku (spadek o 5,3% r/r), natomiast w grupie taryfowej G w 2017 roku zmiany sprzedawcy dokonało 84 tys. odbiorców w porównaniu do 71 tys. odbiorców w 2016 roku (wzrost o 18,3% r/r). Na koniec 2017 roku liczba odbiorców TPA z grup taryfowych A, B i C wyniosła łącznie 188 tys. natomiast w grupie taryfowej G (gospodarstwa domowe) łącznie 547 tys. od momentu udostępnienia możliwości zmiany sprzedawcy (dane narastające).

Wolumen obrotu energią elektryczną na Towarowej Giełdzie Energii (TGE) wyniósł w 2017 roku 111,7 TWh, co oznacza spadek o 11,8 proc. w stosunku do roku 2016. Na rynku spot wolumen spadł o 8,6 proc. do poziomu 25,2 TWh. Wolumen na Rynku Dnia Następnego (RDN) wyniósł 25,1 TWh, malejąc o 8,7 proc., a na Rynku Dnia Bieżącego 90 605 MWh, wzrastając o 27,0 proc. Spadek o 12,7 proc. miał miejsce na Rynku Terminowym Towarowym (RTT), gdzie wolumen obrotu wyniósł 86,4 TWh.

Średnioważona cena BASE na Rynku Dnia Następnego ukształtowała się w roku 2017 na poziomie 157,96 zł/MWh, malejąc o 3,78 zł/MWh względem roku 2016. Z kolei na RTT średnioważona cena kontraktu rocznego z dostawą pasmową w roku 2018 (BASE_Y-18) wyniosła w całym 2017 roku 167,50 zł/MWh, co oznacza wzrost o 8,24 zł/MWh w stosunku do ceny z notowań kontraktu BASE_Y-17 w roku 2016.

Istotnym wydarzeniem na rynku energii w 2017 r. była zmiana polskiego rynku energii z jednotowarowego na rynek dwutowarowy, która była konsekwencją wejścia w życie Ustawy z 8 grudnia 2017 r. Jest to wprowadzenie rozwiązania regulacyjnego, które ma za zadanie zaspokoić niedobór mocy wytwórczych, wynikający – z jednej strony – z przewidywanego wzrostu zapotrzebowania szczytowego na moc i energię elektryczną, z drugiej – ze znacznego zakresu planowanych wycofań jednostek wytwórczych z eksploatacji. Rynek mocy wprowadza wsparcie w postaci dodatkowego wynagrodzenia – płatności mocowych – dla źródeł wytwórczych za to, że przez określony w kontrakcie czas, w razie potrzeby, np. niedoboru energii, będą dysponować odpowiednią mocą. Oferty na wysokość oczekiwanego wynagrodzenia za moc będą wyłaniane w aukcjach, które rozpoczną się w grudniu 2018 r. (źródło: URE).

4.3 Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych Grupy Kapitałowej

BILANS – Skrócona informacja dotycząca pozycji bilansowych

STRUKTURA AKTYWÓW w tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa trwałe	80 508	81 878
Aktywa obrotowe	538 012	498 413
Zapasy	233 187	233 523
Należności handlowe oraz pozostałe należności	245 948	210 688
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	36 532	47 953
Pozostałe aktywa obrotowe	22 345	6 249
AKTYWA RAZEM	618 520	580 291

Zarówno poziom jak i struktura aktywów na 31 grudnia 2017 roku w porównaniu do okresu porównawczego 31 grudnia 2016 roku nie wykazują istotnych zmian.

Poziom zapasów uwzględnia stan zapasów operacyjnych oraz wartość z tytułu zapasu obowiązkowego w wysokości 153,7 mln zł na 31 grudnia 2017 roku.

Wielkość należności handlowych uwzględnia wzrost sprzedaży zanotowany w 2017 roku, głównie w obszarze oleju napędowego i biopaliw oraz LPG.

STRUKTURA PASYWÓW w tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny	201 419	95 920
Zobowiązania	417 101	484 371
Zobowiązania długoterminowe	23 218	37 275
Zobowiązania krótkoterminowe	393 883	447 096
PASYWA RAZEM	618 520	580 291

Poziom pasywów na 31 grudnia 2017 roku w porównaniu do okresu porównawczego 31 grudnia 2016 roku nie wykazuje istotnych zmian, natomiast struktura pasywów istotnie się zmieniła.

Wzrost kapitałów własnych wynika z pozyskania środków w kwocie 96,6 mln zł (netto) z tytułu publicznej emisji akcji przeprowadzonej w I kwartale 2017 r.

Spadek zobowiązań krótkoterminowych wynika z spożytkowania większości środków pozyskanych z publicznej emisji akcji na finansowanie kapitału obrotowego, związanego z obrotem olejem napędowym (w tym wypadku zmniejszenie zadłużenia z tytułu kredytów obrotowych oraz zobowiązań handlowych do dostawców oleju napędowego).

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW w tysiącach złotych	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży	3 005 002	2 531 575
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	4 247	(12 625)
Koszty sprzedanych towarów i materiałów	(2 860 234)	(2 394 308)
Zysk brutto ze sprzedaży	149 015	124 642
Pozostałe przychody operacyjne	2 201	1 158
Koszty sprzedaży	(95 629)	(71 891)
Koszty ogólnego zarządu	(19 849)	(10 995)
Pozostałe zyski/(straty) netto	(10)	(23)
Pozostałe koszty operacyjne	(2 221)	(1 945)
Zysk na działalności operacyjnej	33 507	40 946
Przychody finansowe	211	262
Koszty finansowe	(6 107)	(3 670)
Koszty finansowe netto	(5 896)	(3 408)
Zysk przed opodatkowaniem	27 611	37 538
Podatek dochodowy	(5 171)	(7 895)
Zysk netto za rok obrotowy	22 440	29 643

W porównaniu do roku poprzedniego, w 2017 roku Grupa osiągnęła wyższe przychody ze sprzedaży natomiast zysk netto był niższy niż rok temu.

Wzrost przychodów w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił głównie dzięki wzrostowi hurtowej sprzedaży oleju napędowego i biopaliw oraz wzrostowi sprzedaży LPG. W 2017 roku Grupa osiągnęła przychody ze sprzedaży na poziomie 3,01 mld zł w porównaniu do 2,52 mld zł przychodów za 2016 roku (wzrost o 19,5 %).

Spadek zysku netto w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił głównie na skutek spadku marż w hurtowej sprzedaży oleju napędowego, wyższych kosztów wykonania obowiązku NCW oraz wzrostu kosztów ogólnego Zarządu. W 2017 roku Grupa wypracowała zysk netto na poziomie 22,4 mln zł w porównaniu do 29,6 mln zł zysku netto za 2016 roku (spadek o 24,3 %).

STRUKTURA KOSZTÓW RODZAJOWYCH w tysiącach złotych	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Amortyzacja	(4 873)	(3 715)
Zużycie materiałów i energii	(4 073)	(4 370)
Usługi obce	(81 655)	(60 143)
Podatki i opłaty	(2 912)	(2 765)
Wynagrodzenia	(13 487)	(9 541)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(2 978)	(2 239)
Pozostałe koszty rodzajowe	(9 640)	(4 540)
KOSZTY RODZAJOWE RAZEM	(119 618)	(87 313)

Równolegle do wzrostu wolumenu sprzedaży, nastąpił wzrost kosztów rodzajowych, zwłaszcza usług obcych związanych m.in. z obsługą sprzedaży (koszty spedycji oleju napędowego, gazu i biopaliw, obsługi przeładunkowej, badania jakości gazu), kosztów ubezpieczenia należności (w związku z polityką bezpieczeństwa obrotu przyjętą przez Grupę), jak również kosztów obcych źródeł finansowania. Zwiększone koszty dotyczą także kontynuowanych działań inwestycyjnych, zwłaszcza w obszarze nowych projektów: budowy sieci stacji AVIA i aplikacji Tankuj24 oraz w obszarze gazu ziemnego. Wzrost skali działania Grupy a także przygotowania do jego dalszego wzrostu w przyszłości, spowodowały wzrost zatrudnienia w Grupie i co za tym idzie wzrost wynagrodzeń.

WYNIKI w tysiącach złotych	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
EBIT	33 507	40 946
EBITDA	38 380	44 661
WYNIK BRUTTO	27 611	37 538
WYNIK NETTO	22 440	29 643

* **wskaźnik EBIT** --> definiowany jako zysk przed odliczeniem odsetek i podatków (ang. *Earning Before Interest and Taxes*)

****wskaźnik EBITDA** --> definiowany jako zysk przed odliczeniem odsetek, podatków, deprecjacji i amortyzacji (ang. *Earning Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*)

WYNIKI w tysiącach złotych - skorygowane	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
EBITDA - skorygowana zgodnie z pkt. 4.18	43 432	44 661
WYNIK NETTO - skorygowany zgodnie z pkt. 4.18	26 532	29 643

Wyniki skorygowane o jednorazowe zwiększone koszty, poniesione w IV kwartale 2017 roku, związane z realizacją Narodowego Celu Wskaźnikowego od rezerwy obowiązkowej oleju napędowego, opisane w pkt. 4.18 niniejszego raportu (konserwatywna interpretacja obecnych przepisów ustawy) są na podobnym poziomie jak w 2016 roku.

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH – Skrócona informacja dotycząca pozycji wpływów i wydatków

PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH w tysiącach złotych	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk przed opodatkowaniem	27 611	37 538
Korekty	(7 494)	(178 475)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	20 117	(140 937)
Wpływy	733	1 622
Wydatki	(3 747)	(11 516)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(3 014)	(9 894)
Wpływy	134 859	30 563
Wydatki	(84 655)	(25 901)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	50 204	4 662
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	67 307	(146 169)
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(14 811)	3 569
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	52 496	(142 600)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 1 stycznia	(156 539)	(13 939)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia	(104 043)	(156 539)

Na koniec roku 2017 Grupa wypracowała dodatnie przepływy z działalności operacyjnej, co należy ocenić pozytywnie. Ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej to konsekwencja realizacji kolejnych etapów strategii ekspansji na rynku paliw. Dodatkowo przepływy z działalności finansowej to efekt pozyskania środków z tytułu publicznej emisji akcji w I kwartale 2017 r. a także dodatkowych źródeł finansowania kapitału obrotowego oraz na bieżące inwestycje.

4.4 Ocena, wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom

Przedstawiona poniżej ocena zarządzania zasobami finansowymi Grupy została przeprowadzona na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za lata 2016-17. Ocena zarządzania zasobami finansowymi Grupy została dokonana w formie analizy wskaźnikowej w następującym układzie:

- płynność finansowa
- rentowność
- sprawność działania
- ocena zadłużenia

Płynność finansowa

Do oceny płynności finansowej wykorzystano następujące wskaźniki:

- **Wskaźnik bieżącej płynności** - stosunek majątku obrotowego do zobowiązań krótkoterminowych. Wskaźnik wyznaczający zdolność Grupy do spłaty jej bieżących zobowiązań krótkoterminowych w średnim okresie czasu, to jest po upłynieniu posiadanych zapasów, krótkoterminowych aktywów finansowych, ściągnięciu należności krótkoterminowych i wykorzystaniu gotówki.
- **Wskaźnik płynności szybki** - stosunek majątku obrotowego pomniejszonego o zapasy do zobowiązań krótkoterminowych. Wskaźnik wyznaczający zdolność Grupy do spłaty jej bieżących zobowiązań krótkoterminowych w krótkim okresie czasu, to jest po upłynieniu krótkoterminowych aktywów finansowych, ściągnięciu należności krótkoterminowych i wykorzystaniu gotówki na kontach bankowych.
- **Wskaźnik płynności gotówką** - stosunek stanu środków pieniężnych do zobowiązań krótkoterminowych. Wskaźnik wyznaczający zdolność Grupy do natychmiastowej spłaty jej bieżących zobowiązań krótkoterminowych w krótkim okresie czasu, to jest jedynie przy wykorzystaniu posiadanych środków pieniężnych na kontach bankowych.

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ	31.12.2017	31.12.2016
Wskaźnik płynności bieżącej	1,4	1,1
Wskaźnik płynności szybkiej	0,8	0,6
Wskaźnik płynności gotówką	0,1	0,1

Wskaźniki płynności osiągnięte na koniec 2017 r. pozostają na bezpiecznych poziomach.

Posiadane doświadczenie w zakresie zabezpieczania należności, systematyczna polityka kontroli limitów kupieckich oraz długofalowa współpraca z instytucjami finansującymi, pozwalają utrzymywać wskaźniki płynności na odpowiednich poziomach.

Rentowność

Analiza rentowności przedstawiona została w oparciu o grupę wskaźników pozwalającą ocenić efektywność działalności sprzedażowej Spółki i wpływ poszczególnych grup kosztów na jej wynik finansowy:

- **Stopa zysku ze sprzedaży** - rentowność sprzedaży wyznacza efektywność prowadzonych działań sprzedażowych, czyli pozwala ona określić część przychodów pozostającą w spółce na pokrycie kosztów jej funkcjonowania – po uwzględnieniu kosztów bezpośrednich sprzedaży. Analogicznie wskaźnik ten pozwala określić wpływ na wynik Grupy kosztów bezpośrednich sprzedaży przez nią realizowanej.
- **Rentowność brutto** - wyznacza efektywność prowadzonej przez Grupę działalności, czyli w ogólności pozwala ocenić część przychodów pozostającą w Grupie na pokrycie podatku, po uwzględnieniu kosztów działalności finansowej i zdarzeń nadzwyczajnych. Analogicznie wskaźnik ten, interpretowany łącznie z powyższymi wskaźnikami rentowności, pozwala ocenić jaka część wyniku zbudowana jest nie przez działalność operacyjną, ale wynika z jej działalności finansowej lub wpływu zdarzeń nadzwyczajnych.
- **Rentowność netto** - wyznacza procent przychodów Grupy stanowiący jej wynik netto, czyli po pokryciu wszystkich kosztów jej działalności: sprzedaży, operacyjnych, finansowych oraz opłaceniu podatków
- **ROE – Rentowność kapitału własnego:** stosunek zysku netto do średniego stanu kapitałów własnych w ciągu roku obrotowego. Wskaźnik pozwala ocenić inwestorom efektywność wykorzystania kapitału powierzonych Grupie. Oznacza on procentowy udział środków wypracowanych przez Grupę (wyniku netto), które mogą zostać wypłacone w postaci dywidendy, do wniesionego przez inwestorów kapitału powiększonego o część wypracowanych przez Grupę środków w poprzednich latach (kapitał własny)
- **ROA – Rentowność aktywów ogółem:** stosunek zysku netto do średniego stanu aktywów w ciągu roku obrotowego. Wskaźnik pozwala ocenić inwestorom efektywność wykorzystania całego posiadanego przez Grupę majątku.

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI	2017	2016
ROE	11,1%	30,9%
ROA	3,6%	5,1%
STOPA ZYSKU ZE SPRZEDAŻY	5,0%	4,9%
RENTOWNOŚĆ BRUTTO	0,9%	1,5%
RENTOWNOŚĆ NETTO	0,7%	1,2%

Spadek rentowności kapitałów własnych Grupy w 2017 roku do poziomu 11,1% i rentowności aktywów do poziomu 3,6 % wynika ze znacznego zwiększenia sumy kapitałów własnych na skutek publicznej emisji akcji w I kwartale 2017 roku i w konsekwencji zwiększenia sumy aktywów a także z niższego poziomu wypracowanego zysku netto w 2017 roku.

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI - skorygowane	2017	2016
STOPA ZYSKU ZE SPRZEDAŻY - skorygowana zgodnie z pkt. 4.18	5,1%	4,9%
RENTOWNOŚĆ NETTO - skorygowana zgodnie z pkt. 4.18	0,9%	1,2%

Wskaźniki rentowności skorygowane o jednorazowe zwiększone koszty, poniesione w IV kwartale 2017 roku, związane z realizacją Narodowego Celu Wskaźnikowego od rezerwy obowiązkowej oleju napędowego, opisane w pkt. 4.18 niniejszego raportu (konserwatywna interpretacja obecnych przepisów ustawy) są na podobnym poziomie jak w 2016 roku.

Sprawność działania

Do oceny sprawności działania wykorzystano następujące wskaźniki:

- **Rotacja należności (w dniach):** relacja stanu należności handlowych na koniec roku obrotowego do przychodów ze sprzedaży netto x 360. Wskaźnik wyznacza średni okres czasu w dniach, po jakim następuje spływ należności z tytułu wystawionych przez spółkę faktur. Ze względu na specyfikę działalności Grupy, obejmującą realizację dużych kontraktów, należy spodziewać się wysokiej wartości tego wskaźnika. W ogólnym przypadku należy dążyć do minimalizacji tego wskaźnika.
- **Rotacja zobowiązań krótkoterminowych (w dniach):** relacja stanu zobowiązań krótkoterminowych wobec dostawców na koniec roku obrotowego do przychodów ze sprzedaży netto x 360 dni. Wskaźnik wyznacza średni okres czasu w dniach, po jakim następuje spłata zobowiązań Grupy. Ze względu na specyfikę działalności Grupy, obejmującą realizację dużych kontraktów, należy spodziewać się wysokiej wartości tego wskaźnika. W ogólnym przypadku należy dążyć do maksymalizacji tego wskaźnika.
- **Rotacja zapasów (w dniach):** relacja średniego stanu zapasów na koniec roku obrotowego do przychodów ze sprzedaży netto x 360. Wskaźnik wyznacza średni okres czasu w dniach, przez który Grupa przetrzymuje zapasy przed ich sprzedażą. Ze względu na efektywność należy dążyć do minimalizacji tego wskaźnika.

WSKAŹNIKI SPRAWNOŚCI DZIAŁANIA	2017	2016
Rotacji należności handlowych w dniach (dni)	29	30
Rotacji zobowiązań handlowych w dniach (dni)	26	30
Rotacji zapasów w dniach (dni)	28	33
Rotacji zapasów w dniach (dni) - skorygowany o zapas obowiązkowy	14	23

Wskaźniki rotacji należności i zobowiązań pokazują nieznaczne skrócenie cykli rozliczeń w porównaniu do 2016 roku co w warunkach zwiększenia poziomu sprzedaży (głównie oleju napędowego i biopaliw oraz LPG) należy ocenić pozytywnie.

Wskaźnik rotacji zapasów spadł z 33 dni na koniec 2016 r. do 28 dni na koniec 2017 r. w tym z tytułu zapasu obowiązkowego. Wskaźnik rotacji zapasów skorygowany o wartość zapasu obowiązkowego spadł z 23 dni na koniec 2016 r. do 14 dni na koniec 2017 r.

Cykl środków pieniężnych = cykl od gotówki do gotówki

Cash to Cash = cykl zapasów + cykl należności – cykl zobowiązań

Cash to Cash = 28 dni + 29 dni – 26 dni = 31 dni

Skorygowany o wartość zapasu obowiązkowego cykl środków pieniężnych wynosi 17 dni.

Ocena zadłużenia

Ocenę stopnia zadłużenia Grupy dokonano w oparciu o następujące wskaźniki:

- **Wskaźnik pokrycia aktywów:** relacja sumy wartości kapitałów własnych do sumy aktywów ogółem. Wskaźnik określa stopień pokrycia majątku Grupy posiadanymi przez nią kapitałami własnymi.
- **Wskaźnik ogólnego zadłużenia:** relacja wielkości zobowiązań ogółem do wartości majątku ogółem. Wskaźnik określa w jakiej części majątek Grupy został sfinansowany jej długiem

WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	31.12.2017	31.12.2016
Wskaźnik zadłużenia ogółem	67,4%	83,5%
Wskaźnik pokrycia aktywów	32,6%	16,5%
Wskaźnik pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym	250,2%	117,1%
Wskaźnik zadłużenia ogółem - skorygowany o kredyt na zapas obowiązkowy	62,1%	81,4%

Spadek wskaźnika zadłużenia ogółem oraz wzrost pokrycia aktywów wynika głównie z pozyskania środków w kwocie 96,6 mln zł (netto) z publicznej emisji akcji w I kwartale 2017 roku. Środki finansowe ze zrealizowanej publicznej emisji akcji powiększające kapitał wpłynęły także pozytywnie na wskaźnik pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym.

Pozytywna ocena wymienionych wskaźników jest podstawą do pozytywnej oceny zdolności Grupy do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań i świadczy o braku zagrożeń w tym zakresie.

4.5 Informacje o podstawowych produktach, towarach lub usługach wraz z ich określeniem wartościowym i ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Grupy ogółem, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym

Przychody ze sprzedaży w poszczególnych grupach asortymentowych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
ON i BIOPALIWA	2 626 551	2 281 492
LPG	251 727	192 210
Paliwa gazowe	32 186	22 472
Energia elektryczna *	97 678	20 320
Pozostałe	1 107	2 456
Razem	3 009 249	2 518 950

* wyniki Tradea Sp. z o.o. są konsolidowane do wyników Grupy od 06.2016 r.

Struktura przychodów ze sprzedaży w poszczególnych grupach asortymentowych

<i>w %</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
ON i BIOPALIWA	87,3%	90,6%
LPG	8,4%	7,6%
Paliwa gazowe	1,1%	0,9%
Energia elektryczna	3,2%	0,8%
Pozostałe	0,0%	0,1%
Razem	100,0%	100,0%

Wolumeny w poszczególnych grupach asortymentowych

<i>w tonach i GWh</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
ON i BIOPALIWA [T]	708 819	635 648
LPG [T]	113 352	104 686
Paliwa gazowe [T]	16 788	15 364
Pozostałe [T]	17 804	11 825
Razem [T]	856 763	767 524
Energia elektryczna [GWh]*	591,6	116,0

* wyniki Tradea Sp. z o.o. są konsolidowane do wyników Grupy od 06.2016 r.

Struktura wolumenów w poszczególnych grupach asortymentowych (bez energii elektrycznej)

<i>w %</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
ON + BIOPALIWA	82,7%	82,8%
LPG	13,2%	13,6%
Paliwa gazowe	2,0%	2,0%
Pozostałe	2,1%	1,5%
Razem	100,0%	100,0%

4.6 Informacje o rynkach zbytu, z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne, oraz informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi, z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców i dostawców, a w przypadku gdy udział jednego odbiorcy lub dostawcy osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem - nazwy (firmy) dostawcy lub odbiorcy, jego udział w sprzedaży lub zaopatrzeniu oraz jego formalne powiązania z Emitentem

Źródła zaopatrzenia

Grupa korzysta z wielu dostawców paliw. W przypadku paliw ciekłych duża część zakupów realizowana jest za zagranicą, a Grupa jest bezpośrednim importerem. Dotyczy to w szczególności gazu płynnego LPG oraz oleju napędowego. Paliwa te są sprowadzane głównie z kierunku wschodniego (Białoruś, Rosja, Kazachstan, Litwa). W przypadku oleju napędowego import następuje statkami poprzez bazę paliwową w Dębogórze oraz składami kolejowymi z Białorusi i Niemiec. Gaz LPG sprowadzany jest koleją, w tym linią szerokotorową, aż do terminala w Sławkowie.

Biopaliwa nabywane są głównie w kraju. Natomiast zakupy oleju napędowego i gazu płynnego LPG w kraju stanowią uzupełnienie importu i dokonywane są w przypadku korzystnych relacji cenowych lub w celu zapewnienia dodatkowych dostaw w okresach zwiększonego popytu, który nie może być terminowo zaspokojony z dostaw zagranicznych.

Gaz ziemny nabywany jest na Towarowej Giełdzie Energii oraz w ramach transakcji poza rynkiem giełdowym (rynek OTC). Emitent będąc członkiem EFET w handlu gazem wykorzystuje wystandaryzowane umowy ramowe EFET.

W 2017 roku następujący dostawcy przekroczyli próg 10 % ogółu zakupów paliw:

<i>w tysiącach złotych i %</i>	Wartość zakupów netto	% zakupów ogółem
GLENCORE ENERGY UK LTD - olej napędowy	380 949	12,7%
WRATISLAVIA-BIODISEL S.A. - biopaliwa	313 172	10,4%

Emitent ani jego spółki zależne nie posiadają sztywnej polityki w zakresie dywersyfikacji dostawców. Dobór dostawców, zwiększanie poziomu dywersyfikacji dostaw, bądź zawężenie liczby dostawców w danym okresie wynika głównie z cen jakie dostawcy oferują Emitentowi i jego spółkom zależnym na dostarczany towar. Zakupy dokonywane są na podstawie ofert rynkowych. Emitent i jego spółki zależne nie posiadają stałych umów z dostawcami, które mogłyby ograniczać jego działania. Żaden z powyższych podmiotów nie jest formalnie powiązany z Emitentem ani jego spółkami zależnymi.

Emitent ani jego spółki zależne nie są uzależnione od żadnego z dostawców. Wysokie obroty nie świadczą o uzależnieniu od tych podmiotów.

Rynki zbytu

W segmencie paliw ciekłych Grupa posiada ugruntowaną pozycję na rynku gazu płynnego LPG, a także szybko rozwija sprzedaż oleju napędowego i biopaliw. Emitent i jego spółki zależne koncentrują swoje działania na rynku krajowym. Eksport stanowił w 2017 roku ok. 22% przychodów ze sprzedaży. Całość sprzedaży zagranicznej realizowana jest w Europie, a zdecydowana większość trafia do odbiorców z Unii Europejskiej.

Emitent i jego spółki zależne jako Grupa multienergetyczna posiada zróżnicowaną ofertę, co ułatwia utrzymywanie zdywersyfikowanego portfela odbiorców. Emitent i jego spółki zależne koncentrują swoją działalność na rynku hurtowym, jednak w wybranych obszarach działalności sprzedają towary również odbiorcy detalicznemu.

Olej napędowy sprzedawany jest do hurtowni oraz do profesjonalnych odbiorców końcowych posiadających własne zbiorniki (np. firmy transportowe, zakłady przemysłowe).

Biopaliwa oferowane są podmiotom hurtowym, które samodzielnie odbierają towar z bazy biopaliwowej.

Najbardziej zróżnicowany portfel odbiorców dotyczy gazu płynnego LPG. Paliwo to jest sprzedawane tak odbiorcom hurtowym (np. gaz luzem), jak poprzez własną sieć dystrybucji (np. butle 11 kg), a także do sprzedaży detalicznej (np. stacje autogazu LPG).

Energia elektryczna i gaz ziemny sprzedawane są w spółkach zależnych do klientów końcowych. Wysoka ilość zawieranych umów w tych obszarach wpływa na duże rozdrobnienie tej sprzedaży.

W 2017 roku następujący odbiorcy przekroczyli próg 10 % ogółu przychodów ze sprzedaży:

<i>w tysiącach złotych i %</i>	Wartość sprzedaży netto	% sprzedaży ogółem
GUNVOR INTERNATIONAL B.V. - biopaliwa	336 382	11,2%

Emitent ani jego spółki zależne nie są uzależnione od żadnego z dostawców. Wysokie obroty nie świadczą o uzależnieniu od tego podmiotu. Podmiot ten nie jest formalnie powiązany z Emitentem ani jego spółkami zależnymi.

4.7 Najważniejsze czynniki i zdarzenia, w tym o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na działalność Grupy Kapitałowej i sprawozdanie finansowe, w tym na osiągnięte przez nią zyski lub poniesione straty w roku obrotowym

Najważniejsze zdarzenia dotyczące Grupy Kapitałowej:

- W dniach 10-21 lutego 2017 roku Emitent przeprowadził publiczną ofertę 2,2 mln nowych akcji po cenie emisyjnej 45 zł, oferując je inwestorom instytucjonalnym oraz indywidualnym (20% oferty). Oferta cieszyła się dużym zainteresowaniem inwestorów i zakończyła się sukcesem, w jej wyniku Emitent pozyskał środki w wysokości 99 mln zł (96,6 mln zł netto). Zgodnie z prospektem emisyjnym, pozyskane środki Emitent przeznaczył na zwiększenie kapitału obrotowego wykorzystywanego w obrocie paliwami, rozwój w Polsce franczyzy sieci stacji paliw AVIA, a także stworzenie aplikacji Tankuj24 do sprzedaży paliw on-line.
- W dniu 7 marca 2017 roku prawa do akcji UNIMOT serii J, wyemitowane podczas oferty publicznej, zadebiutowały na rynku regulowanym GPW. Do obrotu trafiło 2,2 mln PDA UNIMOT. Równocześnie do obrotu na rynku regulowanym GPW trafiły akcje UNIMOT dotychczas notowane na rynku NewConnect.

- ##### Budowa sieci stacji AVIA – cel emisyjny

W wyniku publicznej emisji akcji serii J Unimot uzyskał od inwestorów kwotę 96,6 mln zł (netto), z czego 23 mln zł przeznacza na budowę sieci stacji paliw AVIA na podstawie umów franczyzowych typu *master franchising*. Nowy kanał dystrybucji umożliwia dotarcie do nowego segmentu odbiorców paliwa – klienta detalicznego.

W 2017 roku rozwój sieci stacji AVIA postępował zgodnie z przyjętymi założeniami, do końca 2017 roku Spółka otworzyła 15 stacji AVIA.

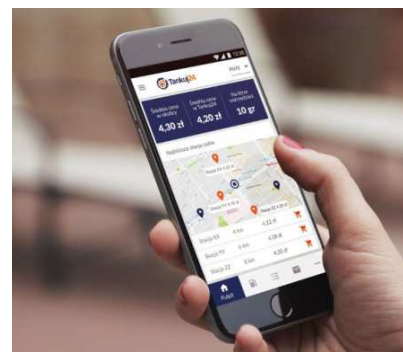
Unimot prowadzi jednocześnie negocjacje i rozmowy w kilkunastu innych lokalizacjach na terenie Polski. Docelowo do roku 2020 Unimot planuje otworzyć łącznie 100 stacji AVIA.

Unimot otrzymał zgodę na rozwój sieci franczyzowej stacji paliw AVIA na Ukrainie. W dniu 8 listopada 2017 r. Zarząd AVIA International wyraził zgodę na reprezentowanie marki AVIA na Ukrainie przez Spółkę. Oferta franczyzowa na rynku ukraińskim będzie dotyczyła wyłącznie wystroju stacji i działań marketingowych pod wspólną marką AVIA, bez fizycznej dostawy paliw. Nowa umowa franczyzowa nie wygeneruje istotnych kosztów w budżecie Unimot.

- ##### Aplikacja Tankuj24 – realizacja celu emisyjnego

W dniu 17 maja 2017 roku Unimot uruchomił aplikację Tankuj24 do zakupu paliwa on-line. Od momentu startu aplikacja jest dostępna do pobrania na smartfony i tablety w marketach z aplikacjami Google Play i AppStore. Aplikacja została zaprezentowana podczas XXIV Międzynarodowych Targów Stacja Paliw i otrzymała nagrodę publiczności targów za innowacyjność i nowatorskie podejście do sprzedaży paliwa.

Na początku listopada została uruchomiona nowa wersja aplikacji Tankuj24, wprowadzająca system polecania aplikacji potencjalnym klientom przez dotychczasowych użytkowników oraz umożliwiającą łatwiejsze zdefiniowanie karty kredytowej klienta w aplikacji.

Spółka cały czas czyni starania w celu pokrycia projektem wszystkich kluczowych regionów Polski. Na dzień publikacji niniejszego raportu zakup paliwa przez aplikację można dokonać w 102 stacjach.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku aplikację pobrano 51.000 razy i zarejestrowało się 13 250 aktywnych uczestników.

Na dzień 31 marca 2017 roku aplikację pobrano 55.000 razy i zarejestrowało się 14 500 aktywnych uczestników.

We wrześniu 2017 roku ruszyła wspólna akcja Przemysłowego Instytutu Motoryzacji i aplikacji Tankuj24, w ramach której monitorowana jest jakość paliw na stacjach w Polsce. Ocenie podlega paliwo oferowane na stacjach współpracujących z Tankuj24.

- W dniu 14 marca 2017 roku Emitent uruchomił dla swoich klientów nowy system elektronicznego zamawiania produktów paliwowych o nazwie e-Zamówienia. Nowe rozwiązanie umożliwia składanie elektronicznych zamówień na zakup oleju napędowego oraz integruje system zamówień z operatorami baz paliwowych. Nowa aplikacja wpisuje się w strategię rozwoju Spółki, która zakłada większe zaangażowanie nowoczesnych technologii w sprzedaży paliw.

- W dniu 21 marca 2017 roku decyzją Prezesa URE, została zaktualizowana koncesja na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, po znowelizowaniu ustawy Prawo energetyczne. Aktualizacja koncesji Unimot S.A. na obrót paliwami ciekłymi rozszerza zakres produktowy o benzyny oraz lekkie oleje opałowe, co wraz z pozostałymi paliwami ujętymi w koncesji, tj. olejem napędowym i opałowym, biopaliwami i gazem płynnym pozwoli na wykorzystanie szerszej palety produktowej paliw i umocnienie stosunków handlowych z obecnymi podmiotami zagranicznymi, a także pozyskanie nowych, zagranicznych parterów biznesowych
- W dniu 15 marca 2017 roku Emitent otrzymał wyróżnienie dla „Najlepszej Spółki na rynku NewConnect” podczas gali „Byki i Niedźwiedzie”, organizowanej przez Gazetę Giełdy Parkiet. Nagrody trafiły do osób i instytucji, które najlepiej zapisały się na kartach historii rynku kapitałowego w 2016 r. „Byki i Niedźwiedzie” to najstarsze i najważniejsze nagrody przyznawane corocznie najlepszym spółkom giełdowym oraz instytucjom i organizatorom rynku kapitałowego przez Gazetę Giełdy Parkiet.
- W dniu 14 września 2017 roku UNIMOT otrzymał nagrodę w 3. edycji międzynarodowego konkursu CEE CAPITAL MARKETS AWARDS 2017 w kategorii „Best transition to Main Market”. Spółka została doceniona za najlepszy transfer z rynku New Connect na Główny Rynek GPW w 2017 roku. W tegorocznej edycji konkursu wzięły udział spółki z Polski, Rumunii, Ukrainy, Węgier, Czech, Litwy, Estonii, Bułgarii, Chorwacji oraz Słowenii. Wyboru dokonało międzynarodowe jury, w którego skład wchodził m.in. inwestorzy, bankierzy z regionu CEE.

Zdarzenia po dniu bilansowym

Rozwój sieci stacji AVIA

Po dacie bilansowej otwarte zostały kolejne stacje pod marką AVIA. Na dzień publikacji niniejszego raportu sieć AVIA w Polsce liczy łącznie już 19 stacji. Tworzona przez Unimot S.A. franczyzowa sieć stacji paliw pod marką AVIA znalazła się na 3. miejscu w rankingu najszybciej rozwijających się na rynku (źródło: ranking www.wnp.pl). W 2017 roku pod względem dynamiki wzrostu AVIA wyprzedziła m.in. sieci krajowych koncernów.

- W dniu 12 stycznia 2018 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał nowe decyzje koncesyjne dla Unimot S.A. w zakresie obrotu (w tym z zagranicą), wytwarzania i magazynowania paliw ciekłych. Uprawnienia Spółki do prowadzenia działalności handlowej na rynku paliw zostały przedłużone i rozszerzone. Spółka może handlować paliwami lotniczymi, a w ramach koncesji na magazynowanie może świadczyć usługi przeładunku jak i magazynowania paliw ciekłych. Okres obowiązywania wszystkich koncesji został przedłużony do końca 2030 roku.
- UNIMOT został uznany przez magazyn Forbes za Lidera Polskiej Przedsiębiorczości 2018. W prestiżowym rankingu Diamenty Forbesa Spółka zajęła pierwsze miejsce. Ranking grupuje najszybciej rosnące firmy i najlepszych przedsiębiorców. Spółka zwyciężyła też w regionalnym rankingu Diamentów Forbesa w woj. opolskim, w kategorii firm o przychodach powyżej 250 mln zł. W sumie, w zestawieniu miesięcznika Forbes znalazło się prawie 2 tys. firm.

Najważniejsze czynniki mające wpływ na wyniki finansowe

Najważniejsze czynniki wpływające na wyniki finansowe w segmentach działalności Emitenta (ON i biopaliwa, LPG, gaz ziemny i stacje paliw) przedstawiono w pkt. 3.5 niniejszego raportu.

Najważniejsze czynniki wpływające na wyniki finansowe w spółkach zależnych:

- W spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. w 2017 r. nastąpiło istotne zwiększenie przychodów i marży ze sprzedaży energii elektrycznej i gazu ziemnego do klientów końcowych. Nastąpił znaczący przyrost liczby punktów poboru energii i gazu z 1359 na koniec grudnia 2016 roku do 3603 na koniec grudnia 2017 roku (wzrost o 165 %). Spółka zanotowała wzrost wolumenów sprzedaży z 5,4 GWh za 2016 rok do 145,5 GWh za 2017 rok. Przełożyło się to na znaczny wzrost przychodów ze sprzedaży z 0,77 mln zł za rok 2016 do 23,74 mln zł za rok 2017 roku. Spółka cały czas aktywnie pozyskuje nowych klientów budując w ten sposób marżę na kolejne okresy.

Przychody z umów podpisanych z klientami wg stanu na dzień bilansowy kształtują się następująco:

w tysiącach złotych	2018 - 2021
Przyszłe przychody na lata 2018-2021	40 776
Zysk na sprzedaży	5 482
Koszty pozyskania umów	(1 605)
Zysk operacyjny	3 877

- Spółka Tradea Sp. z o.o. realizuje przychody i marże w hurtowym handlu energią za pośrednictwem platform giełdowych i brokerskich oraz z dodatkowych usług dla rynku energii. Nastąpił znaczący przyrost liczby współpracujących ze spółką wytwórców energii z 17 w 2016 roku do 38 w 2017 roku. Spółka zanotowała wzrost wolumenów sprzedaży z 198,9 GWh w 2016 r. do 591,6 GWh w 2017 r. Przełożyło się to na znaczny wzrost przychodów ze sprzedaży z 33 mln zł za 2016 do 96 mln zł za 2017 roku (wzrost o 190,9%).
- Spółka Unimot System Sp. z o.o. kontynuowała inwestycję rozbudowy sieci do docelowej długości ponad 130 km w północnej części woj. mazowieckiego. W 2017 roku przyłączono do sieci gazowej dwóch istotnych klientów przemysłowych o planowanym, łącznym zapotrzebowaniu na gaz ziemny w ilości ok. 2,5 mln m³/rok, co przełożyło się na wzrost wolumenów i przychodów ze sprzedaży i dystrybucji gazu ziemnego. Ponadto spółka dokonywała przyłączenia mniejszych klientów (w tym klientów indywidualnych). Wolumen sprzedanego i dystrybuowanego gazu w 2017 roku wzrósł w stosunku do roku 2016 o 50%.
- Spółka Blue Lng Sp. z o.o. zakończyła budowę stacji regazyfikacji LNG i sieci gazowej w miejscowości Białowieża (woj. podlaskie). W II połowie 2017 roku nastąpiło uruchomienie stacji i rozpoczęcie przyłączania odbiorców. Do końca 2017 roku uruchomiono dostawę gazu do jednego z największych odbiorców przemysłowych (ok. 200 tys. m³/rok). Ponadto do stacji regazyfikacji w lokalizacji Wieleń (woj. wielkopolskie) w 2017 roku Spółka dokonała przyłączenia nowych odbiorców o planowanym zapotrzebowaniu na gaz ziemny w ilości. 80 tys. m³/rok. łącznie w 3 posiadanych stacjach regazyfikacji (Tuczno, Wieleń, Białowieża) Spółka w 2017 roku zwiększyła wolumen sprzedanego i dystrybuowanego gazu w stosunku do roku 2016 o 6 %.
- Spółka Polskie Przedsiębiorstwo Gazownicze Warszawa Sp. z o.o. w posiadanej stacji regazyfikacji w lokalizacji Szepietowo (woj. podlaskie) zwiększyła wolumen sprzedanego i dystrybuowanego gazu w 2017 roku w stosunku do roku 2016 o 50 %.

Ponadto na wyniki finansowe wpływ miały następujące czynniki:

- Unimot kontynuuje samodzielne utrzymywanie zapasu obowiązkowego, zgodnie z Ustawą o Zapasach Obowiązkowych (ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym tj. Dz.U. 2014 poz. 1695, z późn. zm.) w miejsce opłat (biletów) dla firm zewnętrznych. W dniu 28 lutego 2017 r. Spółka podpisała pakiet umów z instytucją finansującą oraz operatorem baz paliw, które umożliwiają Emitentowi zakup i zwiększenie ilości magazynowanego oleju napędowego pod samodzielne utworzenie zapasu obowiązkowego na okres do dnia 31 grudnia 2018 r. Zawarcie w/w umów i samodzielne utrzymywanie zapasu obowiązkowego, w połączeniu z zawarciem transakcji zabezpieczających cenę rynkową oleju napędowego, znacznie zmniejszyło koszty utrzymywania zapasów obowiązkowych w porównaniu do opłat (biletów) dla firm zewnętrznych.
- Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Unimot S.A. zdecydowało o przeznaczeniu 30% zysku netto, wypracowanego w roku obrotowym 2016, na wypłatę dywidendy. Akcjonariusze Spółki otrzymali 9 837,4 tys. zł, czyli 1,20 zł na akcję. Pozostała część zysku została przeznaczona m.in. na rozwój działalności operacyjnej Spółki. Była to najwyższa wartość dywidendy w historii Spółki.

4.8 Omówienie rozwoju działalności Grupy Kapitałowej w latach następnych

- Emitent przewiduje dalszy rozwój organiczny w zakresie hurtowej sprzedaży oleju napędowego, w oparciu o poszczególne bazy paliw a także poprzez wykorzystanie własnych platform zakupowych, w tym e-Zamówienia dla klientów hurtowych oraz Tankuj24.pl dla klientów detalicznych. Czynniki sprzyjającymi są m.in. wprowadzony w Polsce tzw. pakiet paliwowy i pakiet transportowy, wykorzystanie własnych, stabilnych źródeł zaopatrzenia i kompetencji w zakresie handlowym, jak również umiejętności zastosowania narzędzi finansowych i hedgingowych
- Emitent oczekuje doprecyzowania przez Ustawodawcę przepisów dotyczących konieczności realizacji w danym kwartale minimalnego udziału biokomponentów i innych paliw odnawialnych w ogólnej ilości paliw ciekłych zgodnie ze współczynnikami – Narodowym Celem Wskaźnikowym oraz Narodowym Współczynnikiem Redukcyjnym. Nie można wykluczyć zmian w tym obszarze w kolejnych latach.
- W grudniu 2016 r. Unimot S.A. podpisał umowę z AVIA INTERNATIONAL na używanie znaku towarowego AVIA. W oparciu o tę umowę, Unimot S.A. rozwija działalność w kanale sprzedaży detalicznej. W tym celu Spółka będzie rozwijać sieć franczyzową stacji paliw AVIA na Ukrainie, w oparciu o umowę franczyzy typu *master franchising*. Pakiet franczyzowy jest oferowany niezależnym stacjom, zlokalizowanym na terenie całego kraju. Do końca 2017 roku, zgodnie z planem, Spółka otworzyła 15 stacji AVIA. Unimot prowadzi jednocześnie negocjacje i rozmowy w kilkunastu

innych lokalizacjach na terenie Polski. Docelowo do roku 2020 Unimot planuje otworzyć łącznie 100 stacji AVIA. Spółka będzie też rozwijać franczyzę stacji paliw AVIA na Ukrainie. Oferta franczyzowa na rynku ukraińskim będzie dotyczyła wyłącznie wystroju stacji i działań marketingowych pod wspólną marką AVIA, bez fizycznej dostawy paliw.

- Emitent będzie rozwijał uruchomioną w dniu 17 maja 2017 roku aplikację Tankuj24 do zakupu paliwa on-line. Od momentu startu aplikacja jest dostępna do pobrania na smartfony i tablety w marketach z aplikacjami Google Play i AppStore. Na dzień publikacji niniejszego raportu zakup paliwa przez aplikację można dokonać w 102 stacjach. Spółka cały czas czyni starania w celu pokrycia projektem wszystkich kluczowych regionów Polski.
- Emitent oczekuje, że poziom sprzedaży i realizowane marże w segmencie gazu płynnego LPG pozostaną na relatywnie stabilnym poziomie.
- Emitent oczekuje kontynuacji sprzedaży biopaliw i bioolejów, w tym z wykorzystaniem poszerzonych źródeł zakupów tego paliwa.
- Grupa rozwija projekt gazu ziemnego, którego istotą jest wielokierunkowa intensyfikacja sprzedaży paliwa gazowego. Projekt jest rozwijany w ramach działalności własnej Unimot S.A. oraz czterech spółek zależnych, dedykowanych do określonych rodzajów działalności. W szczególności:
  - Spółka Unimot System Sp. z o.o. kontynuuje inwestycję rozbudowy sieci do docelowej długości ponad 130 km w północnej części woj. mazowieckiego (na koniec 2017 roku sieć dystrybucji gazu ziemnego wraz z siecią dosyłową jest praktycznie ukończona). Spółka będzie kontynuować przyłączanie klientów indywidualnych i przemysłowych. Długookresowa perspektywa zwrotu z inwestycji przesądza w ocenie Grupy o atrakcyjności tego projektu.
  - Spółka Blue Lng Sp. z o.o. po uruchomieniu stacji regazyfikacji LNG w miejscowości Białowieża (woj. podlaskie) w 2018 r. planuje kolejne przyłączenia, które będą skutkować gazyfikacją lewobrzeżnej części Białowieży w tym pozyskaniem kolejnego dużego odbiorcy (ok. 120 tys. m³/rok).
  - Spółka Blue Cold Sp. z o.o. jako producent skroplonego gazu LNG planuje dywersyfikować kierunki dostaw, rozszerzając je o dostawy gazu dla potrzeb transportu samochodowego, w tym komunikacji autobusowej. W 2018 r. planowane jest podpisanie listu intencyjnego z jednym z przedsiębiorstw na współpracę przy projekcie zasilania autobusów gazem ziemnym, dla których źródłem gazu będzie stacja regazyfikacji LNG. Planowane zużycie skroplonego gazu LNG szacowane jest w tym projekcie na poziomie 3 000 ton LNG/rok.
- Grupa kontynuuje rozwój projektu sprzedaży energii elektrycznej, jako elementu realizowania strategii tworzenia multi energetycznej oferty sprzedaży. Projekt jest rozwijany w ramach działalności dwóch spółek zależnych, dedykowanych do określonych rodzajów działalności:
  - W spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nastąpi dalsze zwiększenie przychodów i marży ze sprzedaży energii elektrycznej i gazu ziemnego do klientów końcowych po wejściu w życie umów obowiązujących od początku 2018 r. Kontynuowane będzie pozyskiwanie kolejnych klientów i podpisywanie umów generujących marżę na kolejne lata.
  - Spółka Tradea Sp. z o.o. oczekuje, że przychody i marże w hurtowym handlu energią za pośrednictwem platform giełdowych i brokerskich oraz z dodatkowych usług dla rynku energii pozostaną w 2018 roku na podobnym poziomie.
- Unimot S.A. będzie kontynuował realizację obowiązku utrzymywania zapasu obowiązkowego, zgodnie z Ustawą o Zapasach Obowiązkowych (ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym t.j. Dz.U. 2014 poz. 1695, z późn. zm.) poprzez samodzielne utworzenie zapasu obowiązkowego, w miejsce opłat (biletów) dla firm zewnętrznych. Tak jak w roku ubiegłym w celu minimalizacji ryzyka związanego ze zmiennością ceny rynkowej oleju napędowego, Spółka zawarła odpowiednie transakcje zabezpieczające, zgodnie z obowiązującą w Spółce polityką zabezpieczeń. Samodzielne utrzymywanie zapasu obowiązkowego, w połączeniu z zawarciem transakcji zabezpieczających cenę rynkową oleju napędowego, znacznie zmniejsza koszty utrzymywania zapasów obowiązkowych.
- Unimot S.A. planuje aktywnie uczestniczyć w rozwoju elektromobilności w Polsce. Spółka prowadzi rozmowy na temat warunków współpracy z wiodącym operatorem stacji do ładowania pojazdów elektrycznych. Unimot S.A. rozważa rozszerzenie oferty produktowej Grupy o stacje do ładowania pojazdów elektrycznych. W tym celu Zarząd Spółki podpisał wstępne porozumienie z Wanbang Charge Equipment Co. Ltd. (Star Charge) – największym niezależnym operatorem stacji ładowania pojazdów EV w Chinach. W ramach zawartego porozumienia Unimot przeanalizuje też możliwość produkowania ładowarek elektrycznych w oparciu o rozwiązania Star Charge, jak również uruchomienie wspólnego centrum badawczo-rozwojowego w celu rozwoju tych technologii.

4.9 Informacje o zawartych umowach znaczących dla działalności Grupy kapitałowej, w tym znanych Grupie umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami), umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji

Brak takich umów.

4.10 Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania

Na dzień 31.12.2017 roku struktura Grupy Kapitałowej Unimot przedstawiała się następująco:

Nazwa jednostki zależnej	Siedziba	Zakres podstawowej działalności jednostki	Posiadane udziały i prawa głosu	Data uzyskania kontroli
Unimot System Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	20.01.2014
Blue Cold Sp. z o.o.	Polska	wytwarzanie paliw gazowych	50,76%	29.04.2014
Polskie Przedsiębiorstwo Gazownicze Warszawa Sp. z o.o. (PPGW Sp. z o.o.)	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	26.03.2014
Blue LNG Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	04.07.2014
tankuj24.pl Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	16.11.2015
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.*	Polska	dystrybucja energii elektrycznej i paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
Energogas Sp. z o.o. S.K.A.	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
Tradea Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja energii elektrycznej	100,00%	23.05.2016

* zmiana nazwy spółki z Energogas Sp. z o.o. na Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. w dniu 08.02.2018 r.

W 2017 r. wystąpiły następujące zmiany w Grupie Kapitałowej Unimot:

Nabycia i inwestycje kapitałowe w jednostki własne zrealizowane w 2017 roku:

- W dniu 31 stycznia 2017 roku Unimot S.A. dokonał podwyższenia kapitału w spółce Unimot System Sp. z o.o. obejmując 6000 nowych udziałów po 500 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy Unimot System Sp. z o.o. wzrósł o 3 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot System Sp. z o.o. wzrósł z 51,00% do 58,74%.
- W dniu 15 czerwca 2017 roku Unimot S.A. dokonał podwyższenia kapitału w spółce Tradea Sp. z o.o. obejmując 1300 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy Tradea Sp. z o.o. wzrósł o 1,3 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Tradea Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.
- W dniu 26 lipca 2017 roku Unimot S.A. dokonał podwyższenia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 600 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 0,6 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.
- W dniu 9 listopada 2017 roku Unimot S.A. dokonał podwyższenia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 600 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 0,6 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.

Połączenia zrealizowane w 2017 roku:

Brak połączeń w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Zbycia zrealizowane w 2017 roku:

Brak zbyć w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Emitent ani jego spółki zależne nie posiadają zagranicznych i krajowych inwestycji w papiery wartościowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości.

4.11 Informacje o transakcjach zawartych przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji

Transakcje zawarte przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązаныmi przeprowadzone były na warunkach rynkowych.

4.12 Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek, z podaniem ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności

Analiza umów kredytowych i pożyczek na 31.12.2017 r.

Nazwa firmy finansującej	Część długoterminowa	Część krótkoterminowa	Rodzaj zobowiązania	Data udzielenia	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Raiffeisen Bank Polska S.A.	-	10 080	kredyt w rachunku bieżącym Unimot SA	2011-08-11	2018-12-20	-hipoteka kaucyjna na nieruchomości wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na środkach trwałych, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności
Bank Millenium S.A.	-	5 802	kredyt w rachunku bieżącym Unimot SA	2012-09-20	2018-04-21	-hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, poręczenie udzielone przez Unimot Express Sp. z o.o., cesja wierzytelności
mBank S.A.	-	40 536	kredyt obrotowy Unimot SA	2012-10-01	2018-05-22	-hipoteka łączna na nieruchomości, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na oleju napędowym
ING Bank Śląski	-	77 518	kredyt obrotowy Unimot SA	2016-03-03	2018-08-07	zastaw rejestrowy na zapasach, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
BNP Paribas	-	6 570	trade finance Unimot SA	2016-09-26	2026-09-26	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, zastaw lub zastaw rejestrowy na finansowanym lub refinansowanym produkcie, cesja odszkodowania z polisy ubezpieczeniowej, potwierdzona cesja wierzytelności, cicha cesja wierzytelności, zastaw rejestrowy na rachunku bankowym, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do dysponowania środkami finansowymi na wszystkich rachunkach bankowych w Banku
Bank Gospodarstwa Krajowego	-	69	kredyt w rachunku bieżącym Unimot System Sp. z o.o.	2016-01-27	2019-01-26	weksel in blanco; poręczenie wekslowe Unimot S.A.; poręczenie cywilne BLE; hipoteka umowna do kwoty 12.760.058 zł; zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy przyszłych; przelew wierzytelności; przelew wierzytelności z umowy ubez.; oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Unimot SA, BLE, Unimot System
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z/s w Knurowie (Wieleń)	438	148	kredyt inwestycyjny Blue Lng Sp. z o.o.	2013-11-22	2022-06-20	weksel własny, hipoteka umowna na nieruchomości, cesja z polisy, sądowy zastaw rejestrowy, poręczenie BLE SA, pełnomocnictwo do rachunków, przelew z umów z odbiorcami z Wielenia
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z/s w Knurowie (Tuczno)	340	97	kredyt inwestycyjny Blue Lng Sp. z o.o.	2014-04-03	2022-06-20	weksel własny, hipoteka umowna na nieruchomości, cesja z polisy, sądowy zastaw rejestrowy, poręczenie BLE SA, pełnomocnictwo do rachunków, przelew z umowy z Trumpf Mauxion Chocolates
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z/s w Knurowie (Białowieża)	1 022	167	kredyt inwestycyjny Blue Lng Sp. z o.o.	2016-04-08	2025-03-30	weksel własny, hipoteka umowna na nieruchomości, cesja z polisy, sądowy zastaw rejestrowy, poręczenie Unimot System Sp. z o.o. i Unimot S.A., pełnomocnictwo do rachunków, przelew z umów z odbiorcami z Białowieży
Spółdzielczy Bank Rozwoju w Szepietowie	217	240	kredyt inwestycyjny PPG Warszawa Sp. z o.o.	2014-08-08	2022-09-30	weksel poręczony przez Unimot S.A. i Blue Line Engineering S.A., zastaw rejestrowy na nieruchomościach, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności, przelew praw z polisy ubezpieczeniowej
Bank Spółdzielczy w Płońsku	1 300	200	kredyt inwestycyjny Unimot System Sp. z o.o.	2014-05-14	2023-12-31	hipoteka umowna, poręczenie Blue Line Engineering S.A., Unimot S.A., Quantum 6, cesja wierzytelności, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków, weksel własny
Bank Gospodarstwa Krajowego	4 899	300	umowa o kredyt inwestycyjny Unimot System Sp. z o.o.	2016-01-27	2024-06-30	weksel in blanco; poręczenie wekslowe Unimot S.A.; poręczenie cywilne BLE; hipoteka umowna do kwoty 12.760.058 zł; zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy przyszłych; przelew wierzytelności; przelew wierzytelności z umowy ubez.; oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Unimot SA, BLE, Unimot System
Unimot Express sp. z o.o.	-	312	pożyczka Unimot System Sp. z o.o.	2015-12-12	2017-12-31	brak zabezpieczenia
Razem	8 216	142 039				

Marża od zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych zależy od zmiennej stopy procentowej, do której się odnosi. Analiza przedziałowa marży jest zaprezentowana poniżej:

- WIBOR 1M – marża w przedziale 0,9% - 2%,
- LIBOR 1M – marża w przedziale 1,1% - 2%,
- EURIBOR 1M – marża w przedziale 1,1% - 1,45%.

Nie występuje sytuacja niespłacenia lub naruszenia istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki.

4.13 Informacje o udzielonych w danym roku obrotowym pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych podmiotom powiązanim Emitenta, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności

Udzielone pożyczki w 2017 roku:

1. Unimot S.A. udzielił pożyczki spółce Unimot System Sp. z o.o. na kwotę 202,2 tys. zł. Umowa została zawarta od dnia jej zawarcia tj. 3 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2019 r. Oprocentowanie pożyczki wynosi 5% w skali roku.
2. Unimot S.A. udzielił pożyczki spółce Unimot System Sp. z o.o. na kwotę 2.200 tys. zł. Umowa została zawarta od dnia jej zawarcia tj. 26 lipca 2017 r. do 1 sierpnia 2018 r. Oprocentowanie pożyczki wynosi 5% w skali roku.

Udzielone pożyczki przed 2017 ale wciąż aktywne:

1. Unimot S.A. udzielił w dniu 16 lipca 2015 r. pożyczki spółce Polskie Przedsiębiorstwo Gazownicze Warszawa Sp. z o.o. na kwotę 123 tys. zł. Oprocentowanie pożyczki wynosi 5% w skali roku. Pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty udzielonej pożyczki w terminie do dnia 30 czerwca 2018 r.
2. Unimot S.A. udzielił w dniu 24 lipca 2015 r. pożyczki spółce Polskie Przedsiębiorstwo Gazownicze Warszawa Sp. z o.o. na kwotę 61,5 tys. zł. Oprocentowanie pożyczki wynosi 5% w skali roku. Pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty udzielonej pożyczki w terminie do dnia 30 czerwca 2018 r.
3. Unimot S.A. udzielił w dniu 24 sierpnia 2015 r. pożyczki spółce Polskie Przedsiębiorstwo Gazownicze Warszawa Sp. z o.o. na kwotę 61,5 tys. zł. Oprocentowanie pożyczki wynosi 5% w skali roku. Pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty udzielonej pożyczki w terminie do dnia 30 lipca 2018 r.

4.14 Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach, ze szczególnym uwzględnieniem poręczeń i gwarancji udzielonych podmiotom powiązanim Emitenta

Grupa posiada następujące zobowiązania warunkowe:

Kwota gwarancji dotyczących zobowiązań Emitenta wobec osób trzecich, wystawionych w toku bieżącej działalności na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła odpowiednio 50,458 mln PLN oraz 58,824 mln PLN. Dotyczyły one głównie: gwarancji cywilnoprawnych związanych z zabezpieczeniem należytego wykonania umów, oraz gwarancji publicznoprawnych wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących zabezpieczających prawidłowość prowadzenia działalności koncesjonowanych w sektorze paliw ciekłych i wynikających z tej działalności należności podatkowych, celnych itp.

Wartość akredytyw standby wystawionych na zlecenie Emitenta na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiła odpowiednio 11,760 mln USD i 15,026 mln USD.

Emitent posiadał poręczenie cywilne wynoszące na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. odpowiednio 0 mln PLN i 48 mln PLN.

Emitent udzielił poręczenie cywilne za zobowiązania jednostki powiązanej osobowo niekonsolidowanej w kwotach na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. odpowiednio 1,6 mln zł i 4,3 mln zł.

Kwota gwarancji dotyczących zobowiązań spółek powiązanych wobec osób trzecich, wystawionych w toku bieżącej działalności na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła odpowiednio 5,31 mln zł i 0 zł.

Spółki powiązane posiadały poręczenia wobec osób trzecich na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. wynoszące odpowiednio 14,15 mln zł i 14,15 mln zł.

4.15 W przypadku emisji papierów wartościowych w okresie objętym raportem - opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności

W dniach 10-21 lutego 2017 roku Emitent przeprowadził publiczną ofertę emisji 2,2 mln nowych akcji zwykłych na okaziciela serii J o wartości nominalnej 1,00 zł każda i debiutu na rynku regulowanym GPW. Subskrypcja akcji serii J w transzy instytucjonalnej i indywidualnej zakończyła się przydziałem akcji w dniu 23 lutego 2017 r. W wyniku emisji akcji serii J, Spółka pozyskała łącznie 99 mln zł brutto, a na cele emisyjne – po odliczeniu kosztów emisji, pozyskała 96,6 mln zł.

Na dzień bilansowy Emitent przeznaczył następujące kwoty ze środków pochodzących z emisji::

- **Inwestycje w nowoczesne technologie** - uruchomienie nowego kanału sprzedażowego paliw z wykorzystaniem innowacyjnej, mobilnej platformy „Tankuj24.pl”, wspomagającej sprzedaż oleju napędowego i benzyn w nowym kanale dystrybucji do klienta detalicznego – kwota 1.768 tys. zł
- **Wprowadzenie do Polski nowego brandu stacji paliwowych AVIA** na zasadach franczyzy, który umożliwi dotarcie do nowego segmentu odbiorców paliwa – rynku sprzedaży detalicznej paliw - kwota 5.187 tys. zł
- **Sfinansowanie wzrostu sprzedaży paliw płynnych** - intensyfikacja sprzedaży oleju napędowego, zarówno w zakresie terytorialnym jak również wolumenowym i umocnienie pozycji wiodącego, niezależnego dostawcy – kwota 75,2 mln zł przeznaczona na zakup zapasu w postaci oleju napędowego

4.16 Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Emitent nie publikował prognoz wyników skonsolidowanych za 2017 rok.

4.17 Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności

W wyniku przeprowadzonej publicznej oferty akcji serii J Emitenta pozyskała środki w wysokości 96,6 mln zł (netto) z przeznaczeniem na następujące cele inwestycyjne:

- Inwestycje w nowoczesne technologie - uruchomienie nowego kanału sprzedażowego paliw z wykorzystaniem innowacyjnej, mobilnej platformy „Tankuj24.pl”, wspomagającej sprzedaż oleju napędowego i benzyn w nowym kanale dystrybucji do klienta detalicznego – kwota 3 mln zł
- Wprowadzenie nowego w Polsce brandu stacji paliwowych AVIA na zasadach franczyzy, który umożliwi dotarcie do nowego segmentu odbiorców paliwa – rynek sprzedaży detalicznej paliw - kwota 23 mln zł
- Sfinansowanie wzrostu sprzedaży paliw płynnych - intensyfikacja sprzedaży oleju napędowego, zarówno w zakresie terytorialnym jak również wolumenowym i umocnienie pozycji wiodącego, niezależnego dostawcy – kwota 73 mln zł

W wyniku przeprowadzonej publicznej oferty akcji serii J Unimot S.A. pozyskał środki w wysokości 96,6 mln zł (po uwzględnieniu kosztów emisji). Unimot S.A. nie widzi zagrożeń co do możliwości realizacji swoich zamierzeń inwestycyjnych.

Spółka Unimot System Sp. z o.o. prowadząca inwestycję rozbudowy sieci gazu ziemnego oraz Blue LNG Sp. z o.o. prowadząca inwestycję w stację regazyfikacji LNG prowadzą te inwestycje ze środków pochodzących z kredytów bankowych a wymagany wkład własny wniosły ze środków własnych. Spółki Unimot System Sp. z o.o. i Blue LNG Sp. z o.o. nie widzą zagrożeń co do możliwości realizacji swoich zamierzeń inwestycyjnych.

Pozostałe spółki zależne nie realizują przedsięwzięć inwestycyjnych.

4.18 Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik

Część zwiększonych kosztów poniesionych w 4 kwartale 2017 r. związana była z realizacją NCW od operacyjnych stanów magazynowych oleju napędowego oraz rezerwy obowiązkowej objętych zastawem. Ustawodawca, w związku z niejednoznacznością relatywnie nowych przepisów NCW, uczestniczył w rozmowach z podmiotami operującymi w tym segmencie i planował doprecyzowanie tych przepisów. Niestety, do końca roku 2017 ustawodawcy nie udało się wprowadzić tych zmian. W związku z tym Zarząd podjął decyzję o realizacji NCW w oparciu o konserwatywne interpretacje obecnych przepisów ustawy. Z uwagi na jednokrotność realizowania NCW dla danej partii towaru koszty te miały jednorazowy charakter ale wpłynęły na spadek zrealizowanej marży na oleju napędowym w 2017 roku.

Wysokość jednorazowo poniesionych kosztów związanych z realizacją Narodowego Celu Wskaźnikowego od rezerwy obowiązkowej oleju napędowego, wpływających na wynik finansowy w 2017 roku Grupa oszacowała na 5,05 mln zł.

4.19 Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej oraz opis perspektyw rozwoju działalności Grupy Kapitałowej co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej

W ocenie Grupy jednym z najistotniejszych czynników, jaki może mieć wpływ na działalność Grupy w przyszłości, jest dostępność kapitału obrotowego niezbędnego do sfinansowania dalszego wzrostu realizowanych obrotów, a także sfinansowanie zakupu zapasu obowiązkowego w kolejnych okresach. Wysokość kapitału obrotowego niezbędnego do

sfinansowania jest uzależniona od poziomu cen paliw na rynkach (dotyczy szczególnie cen oleju napędowego). Istotne będzie również przedłużenie posiadanych kredytów obrotowych oraz wygoszparowanie wolnych środków w wysokości umożliwiającej spłatę pożyczek od podmiotów powiązanych, albo w optymalnym scenariuszu przedłużenie terminu zwrotu tych pożyczek.

Inne czynniki istotne dla rozwoju Grupy Kapitałowej:

- Poziom stóp procentowych – Grupa korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania (głównie kredyty i pożyczki w złotych polskich a także w dolarach amerykańskich i euro), których koszt jest uzależniony od poziomu stóp procentowych. W kilku ostatnich latach nastąpił znaczący spadek rynkowych stóp procentowych, co miało pozytywny wpływ na koszty obsługi zadłużenia. Korzystny, niski poziom stóp procentowych (poniżej 2% p.a.) utrzymywał się w 2017 roku. Dla pożyczek w walutach USD i EUR stopami referencyjnymi są LIBOR i EURIBOR.
- Poziom kursów walutowych – Grupa prowadzi sprzedaż na rynku krajowym i na eksport (22% sprzedaży w 2017 roku), natomiast zakupy paliw dokonywane są w większości na rynkach zagranicznych i rozliczane w walutach obcych. Głównymi walutami, w których realizowane są transakcje eksportowe są EUR i USD. W przypadku nabycia walutami rozliczeniowymi są USD, EUR i PLN. Wpływ kursów walutowych na działalność Grupy Kapitałowej jest niwelowany przez stosowane przez Emitenta instrumenty zabezpieczające.
- Koszty usług transportowych związanych ze sprzedażą oleju napędowego i LPG. W kilku ostatnich latach nie ulegały one dużym zmianom. Hurtowy transport oleju napędowego na terenie kraju z bazy paliw w Gdyni i z dostaw zagranicznych odbywa się koleją, LPG transportowane jest koleją jak i autocysternami. Emitent nie przewiduje w 2018 roku wzrostu jednostkowych kosztów transportu. Można liczyć na obniżenie kosztów związanych ze zwiększonym wolumenem przewożonych paliw i coraz mocniejszą pozycją negocjacyjną względem usługodawców. Koszty wynajmu zbiorników w bazach paliwowych w kilku poprzednich latach były na stabilnym poziomie, Emitent nie przewiduje również istotnych zmian tych kosztów w przyszłości. Dalszy wzrost wolumenów sprzedaży paliw spowoduje jednak wzrost kosztów ogółem. Stawki podatków i opłat oraz innych regulacji administracyjnych dotyczących rynku paliw – ich podwyższenie może ograniczyć popyt ze strony klientów, a przez to wpłynąć na wzrost konkurencji i obniżenie przychodów lub marż Emitenta.
- Ograniczenie popytu na samochody osobowe z silnikiem diesla, w konsekwencji afery związanej z manipulowaniem wynikami pomiarów emisji z układu wydechowego. Ocenia się, że po wprowadzeniu nowej metodologii pomiarów emisji znaczna część silników diesla nie będzie spełniała rygorystycznych norm obowiązujących na terenie UE. W konsekwencji koncerny motoryzacyjne mogą zrezygnować z produkcji części silników. Dodatkowo część klientów może zrezygnować z silników diesla po tym gdy wyszło na jaw, że nie są one tak ekologiczne jak zapewniali producenci. W konsekwencji spaść może popyt na olej napędowy, co wpłynęłoby na wzrost konkurencji a w konsekwencji na obniżenie przychodów lub marż Emitenta.
- Działania mające na celu ograniczenie szarej strefy. Głównym problemem branży paliwowej w Polsce jest duży udział szarej strefy, szczególnie odczuwalny na rynku oleju napędowego. Najczęstszym mechanizmem stosowanym przez przestępców są wyłudzenia VAT z wykorzystaniem tzw. karuzeli ze znikającymi podmiotami. Ofiarami wyłudzeń padają uczciwe przedsiębiorstwa i Skarb Państwa, a efektem istnienia szarej strefy jest zmniejszona sprzedaż paliw przez podmioty działające zgodnie z prawem. Jednym z narzędzi służących do zmniejszenia skali tego problemu jest koncesja na obrót paliwami z zagranicą (OPZ), która wymaga złożenia zabezpieczenia majątkowego w wysokości 10 mln złotych. 1 sierpnia 2016 roku wszedł w życie tzw. pakiet paliwowy (ustawa z dnia 7 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. 2016 poz.1052) - pakiet szeregu zmian ustawowych celem ograniczenia szarej strefy. Wprowadził on m.in. dla wewnątrzwspólnotowego nabycia paliwa obowiązek zapłaty podatku VAT w momencie jego nabycia (a nie jak dotąd w momencie sprzedaży). W dniu 18 kwietnia 2017 roku wszedł w życie tzw. pakiet przewozowy, nakładający obowiązek cyfrowej rejestracji przewozu towarów, w tym paliw płynnych. W myśl ustawy monitorowanie przewozu towarów jest realizowane poprzez rejestr zgłoszeń, który jest prowadzony w systemie teleinformatycznym przez szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Ustawa wymaga, że przewóz paliw płynnych jest być rejestrowany i nadzorowany elektronicznie za pomocą systemów satelitarnych. Kontrolę przewozu towarów przeprowadzają funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej, a także funkcjonariusze policji, Straży Granicznej i inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego. Ustawa jest kolejnym narzędziem walki z nieuczciwymi firmami i regulacją uzupełniającą tzw. pakiet paliwowy, który wszedł w życie w sierpniu 2016 r. W ocenie Emitenta wprowadzone zmiany prawne ograniczyły szarą strefę w handlu paliwami.
- Na działalność Emitenta wpływa konieczność realizacji w danym roku minimalnego udziału biokomponentów i innych paliw odnawialnych w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych sprzedawanych, zbywanych lub zużywanych w innej formie na potrzeby własne, zgodnie ze współczynnikami – Narodowym Celem Wskaźnikowym oraz

Narodowym Współczynnikiem Redukcyjnym. Nowelizacja przepisów z 22 lipca 2016 r. wprowadziła do ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych obowiązek realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego w co najmniej 50 proc. (liczonych według wartości opałowej) za pomocą biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych. Powoduje to konieczność korzystania z infrastruktury logistycznej i magazynowej w celu realizacji wymaganego blendowania (fizyczne komponowanie paliwa z biokomponentami). Ustawodawca, w związku z niejednoznacznością relatywnie nowych przepisów NCW, uczestniczył w rozmowach z podmiotami operującymi w tym segmencie i planował doprecyzowanie tych przepisów. Niestety, do końca roku 2017 ustawodawcy nie udało się wprowadzić tych zmian. W związku z tym Zarząd podjął decyzję o realizacji NCW w oparciu o konserwatywne interpretacje obecnych przepisów ustawy. Emitent spodziewa się doprecyzowania przepisów w najbliższym czasie. Nie można wykluczyć zmian w tym obszarze w kolejnych latach.

- Plany połączenia spółek PKN ORLEN S.A. i LOTOS S.A. – w dniu 27.02.2018 roku zarząd PKN ORLEN poinformował o podpisaniu listu intencyjnego pomiędzy spółką i Skarbem Państwa w sprawie przejęcia kontroli kapitałowej nad Grupą LOTOS. Rozważane jest bezpośrednie lub pośrednie przejęcie minimum 53 proc. udziałów. Potencjalne skutki połączenia dwóch największych podmiotów z branży paliwowej w Polsce dla Emitenta są trudnie do przewidzenia. Oba podmioty swoje marże realizują zarówno w segmencie produkcji, jak i sprzedaży hurtowej/detalicznej. Trudno przewidzieć politykę połączonego podmiotu w kwestii marż w poszczególnych segmentach. Do połączenia obydwu podmiotów konieczna jest zgoda UOKiK, który może narzucić dodatkowe warunki do spełnienia. Jedną z możliwych konsekwencji połączenia może być konieczność zbycia przez oba podmioty kilkuset posiadanych stacji benzynowych co otwierało by przez Emitentem nowe perspektywy w zakresie budowy sieci stacji AVIA.

Poza informacjami wymienionymi powyżej nie są znane inne informacje o tendencjach, niepewnych elementach, żądaniach, zobowiązaniach lub zdarzeniach, które mogą mieć znaczący wpływ na perspektywy Grupy w najbliższej przyszłości.

4.20 Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta i jego Grupą Kapitałową

W badanym okresie podstawowe zasady zarządzania Spółką Emitenta i jej Grupą Kapitałową nie uległy istotnym zmianom.

4.21 Wszelkie umowy zawarte między spółkami Grupy Kapitałowej a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie

Spółki Grupy Kapitałowej nie zawierały z osobami zarządzającymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub w przypadku gdy ich odwołanie lub zwolnienie nastąpi z powodu połączenia przez przejęcie.

4.22 Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale Emitenta, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających, nadzorujących albo członków organów administrujących emitenta w przedsiębiorstwie emitenta, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku gdy emitentem jest jednostka dominująca, znaczący inwestor, wspólnik jednostki współzależnej lub odpowiednio jednostka będąca stroną wspólnego ustalenia umownego – oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych;

Wynagrodzenie Członków Zarządu za rok 2017:

Robert Brzozowski – 423 446,18 zł brutto

Pan Robert Brzozowski otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 25 sierpnia 2014 r. w postaci miesięcznego wynagrodzenia oraz premii w wysokości do 2,5% rocznego zysku netto Spółki. Te same warunki wynagrodzenia członka Zarządu Spółki zostały potwierdzone uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 5 maja 2016 r.

Marcin Zawisza – 433 178,06 zł brutto

Pan Marcin Zawisza otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 25 lipca 2016 r. w postaci miesięcznego wynagrodzenia oraz premii w wysokości do 2,5% rocznego zysku netto Spółki.

Michał Parkitny – 80 702,12 zł brutto

Pan Michał Parkitny otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 20 czerwca 2017 r. w postaci miesięcznego wynagrodzenia oraz premii w wysokości do 2,5% rocznego zysku netto grupy kapitałowej Unimot S.A.

Małgorzata Garncarek – 270 868,33 zł brutto

Pani Małgorzata Garncarek otrzymywała wynagrodzenie na podstawie uchwały Rady Nadzorczej w postaci miesięcznego wynagrodzenia oraz premii w wysokości do 2,5% rocznego zysku netto Spółki. Te same warunki wynagrodzenia członka Zarządu Spółki zostały potwierdzone uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 5 maja 2016 r.

Wszyscy członkowie Zarządu Spółki uzyskiwali w 2017 roku od Emitenta świadczenia w naturze w postaci prawa do korzystania z telefonu służbowego, laptopa służbowego oraz prawa do korzystania z samochodu służbowego.

W 2017 r. Członkowie Zarządu nie otrzymywali żadnych świadczeń warunkowych lub odroczonech, otrzymali natomiast premie z zysku rocznego za 2016 rok.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Emitenta, w 2016 roku, poza powyższymi świadczeniami, członkowie Zarządu Spółki nie otrzymali żadnych innych dodatkowych świadczeń ze strony Emitenta na podstawie planu premii lub podziału zysków, w formie opcji na akcje lub innych świadczeń w naturze.

W 2017 roku członkowie Zarządu Spółki nie uzyskiwali żadnego wynagrodzenia od spółek zależnych od Emitenta.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej za rok 2017:

Adam Sikorski – 24 988,72 zł brutto

Isaac Querub – 26 179,80 zł brutto

Ryszard Budzik – 24 297,04 zł brutto

Piotr Cieślak – 24 786,60 zł brutto

Bogusław Satława – 24 786,60 zł brutto

Piotr Prusakiewicz – 24 786,60 zł brutto

Adil A. Al.-Tubayyeb – 10 546,54 zł brutto

Na mocy uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 2 czerwca 2016 r. członkowie Rady Nadzorczej uzyskują co miesięczne wynagrodzenie w kwocie 1.500 zł netto.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Emitenta, członkowie Rady Nadzorczej nie otrzymali żadnych innych dodatkowych świadczeń ze strony Emitenta na podstawie planu premii lub podziału zysków, w formie opcji na akcje lub innych świadczeń w naturze. Ponadto członkom Rady Nadzorczej nie przysługują od Spółki świadczenia o charakterze odroczonech lub warunkowym.

Członkowie Rady Nadzorczej nie uzyskiwali również w 2017 roku wynagrodzenia od spółek zależnych od Emitenta.

4.23 Informacje o wszelkich zobowiązaniach wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz o zobowiązaniach zaciągniętych w związku z tymi emeryturami, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii organu; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym

Brak takich zobowiązań.

4.24 Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji (udziałów) Emitenta oraz akcji i udziałów odpowiednio w podmiotach powiązanych Emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Emitenta (dla każdej osoby oddzielnie)

Pan Robert Brzozowski – Prezes Zarządu Emitenta jest posiadaczem 20.630 sztuk akcji Emitenta, których udział w kapitale zakładowym nadzień bilansowy 31.12.2017 roku wynosił 0,25%, a udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu stanowił 0,23%.

Pan Michał Parkitny – Wiceprezes Zarządu Emitenta jest posiadaczem 2000 sztuk akcji Emitenta, których udział w kapitale zakładowym nadzień bilansowy 31.12.2017 roku wynosił 0,02%, a udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu stanowił 0,02%.

Pan Adam Antoni Sikorski – Przewodniczący Rady Nadzorczej, posiada pośrednio 100% udziałów w Zemadon Ltd. na Cyprze poprzez „Family First Foundation” z siedzibą w Vaduz w Lichtensteinie, którą kontroluje i której beneficjentami jest rodzina Pana Adama Antoniego Sikorskiego.

Spółka Zemadon Ltd. z siedzibą w Nikozji na Cyprze jest znaczącym akcjonariuszem Emitenta, która na dzień 31 grudnia 2017 r. posiada 19,18% w kapitale zakładowym Emitenta oraz 21,61% w głosach na walnym zgromadzeniu Emitenta.

Spółka Zemadon Ltd. z siedzibą w Nikozji na Cyprze jest również udziałowcem w Unimot Express sp. z o.o. (głównym akcjonariuszu Emitenta), w której posiada 49,75% udziału w kapitale zakładowym i głosach. Drugim współnikiem Unimot Express sp. z o.o. jest Pan Adam Władysław Sikorski (bratanek Przewodniczącego Rady Nadzorczej Adama Antoniego

Sikorskiego) posiadający 49,75% w udziale i głosach na zgromadzeniu wspólników. Pozostały mniejszościowy udział stanowiący 0,5% w kapitale zakładowym i głosach w Unimot Express sp. z o.o. posiada Pani Magdalena Sikorska żona Adama Antoniego Sikorskiego – Przewodniczącą Rady Nadzorczej.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Unimot Express sp. z o.o. posiadał 42,13% w kapitale zakładowym i 42,75% w głosach na walnym zgromadzeniu Unimot S.A.

Od dnia 5 grudnia 2016 r. małżonkowie Adam Antoni Sikorski i Magdalena Sikorska, z uwagi na łączące ich ustne porozumienie co do prowadzenia wspólnej polityki wobec Unimot Express sp. z o.o. oraz Unimot S.A. , pośrednio poprzez Unimot Express sp. z o.o. oraz Zemadon Ltd. kontrolowali łącznie 61,32% kapitału zakładowego oraz 64,36% głosów na walnym zgromadzeniu Unimot S.A.

Jednostką powiązaną z Emitentem, ze względu na podleganie wspólnej kontroli przez Unimot Express sp. z o.o. jest Unimot -Truck sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, w której Unimot Express sp. z o.o. posiada 52,02% udziału w kapitale zakładowym oraz Ammeriel Ltd z siedzibą w Nikozji na Cyprze, w której Unimot Express sp. z o.o. posiada 100% udziałów. Spółką powiązaną z Emitentem jest również PZL Sędziszów S.A. z siedzibą w Sędziszowie Małopolskim, w której Pan Adam Antoni Sikorski – Przewodniczący Rady Nadzorczej posiada 48,04% a Unimot Express sp. z o.o. posiada 48,85% udziału w kapitale zakładowym. Jednostką powiązaną z Emitentem, ze względu na podleganie wspólnej kontroli przez Pana Adama Antoniego Sikorskiego – Przewodniczącą Rady Nadzorczej (pośrednio przez Zemadon Ltd.) jest U.C. Energy Ltd. z siedzibą na Cyprze.

4.25 Informacje o znanych Emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy

Brak takich informacji

4.26 Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych

U Emitenta ani w żadnej z jego spółek zależnych nie ma programów akcji pracowniczych.

4.27 Informacje o:

- **dacie zawarcia przez Emitenta umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okresie, na jaki została zawarta ta umowa za 2017 i 2016 rok**
- **wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy 2017 i 2016 odrębnie za:**
  - badanie rocznego sprawozdania finansowego,
  - inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego,
  - usługi doradztwa podatkowego,
  - pozostałe usługi

Emitent zawarł umowę na badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego w dniu 7 sierpnia 2017 r. z podmiotem uprawnionym Deloitte Polska Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Warszawie.

Wartość umowy na badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Emitenta za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r. wynosi 135 000 zł netto (kwota zawiera także przegląd śródrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania na dzień 30 czerwca 2017 roku).

Audytorem sprawozdania jednostkowego i skonsolidowanego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r. był podmiot uprawniony Primefields Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach. Umowa została zawarta w dniu 19 grudnia 2016 r. Wartość umowy w zakresie badania sprawozdania jednostkowego wyniosła 49 500 zł netto.

Powyższe podmioty nie świadczyły na rzecz Emitenta usług poświadczających, usług doradztwa podatkowego lub innych.

4.28 Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, z uwzględnieniem informacji w zakresie:

- a) **postępowania dotyczącego zobowiązań albo wiarytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta, z określeniem: przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania, stron wszczętego postępowania oraz stanowiska Emitenta,**

- b) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta, z określeniem łącznej wartości postępowań odrębnie w grupie zobowiązań oraz wierzytelności wraz ze stanowiskiem Emitenta w tej sprawie oraz, w odniesieniu do największych postępowań w grupie zobowiązań i grupie wierzytelności - ze wskazaniem ich przedmiotu, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania oraz stron wszczętego postępowania**

Emitent ani żadna z jego jednostek zależnych nie jest stroną postępowania toczącego się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczącego zobowiązań lub wierzytelności, których wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta.

Emitent ani żadna z jego jednostek zależnych nie jest stroną dwu lub więcej postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań lub wierzytelności, których wartość stanowi łącznie co najmniej 10 % kapitałów własnych Emitenta.

Emitent ani żadna z jego jednostek zależnych nie jest stroną pozwaną w żadnym pojedynczym lub grupie postępowań, które osobno lub łącznie mogłyby w sposób istotny rzutować na wyniki finansowe.

4.29 Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem w jakim stopniu Grupa Kapitałowa jest na nie narażona

Czynniki związane z działalnością Grupy:

Ryzyko wynikające z dużej dynamiki zwiększania skali działalności Grupy

W ciągu ostatnich lat nastąpił bardzo dynamiczny wzrost skali działalności Grupy (mierzonej wartością uzyskiwanych przychodów ze sprzedaży). Jest to bezpośredni efekt zwiększania aktywności na rynku biopaliw oraz oleju napędowego, w tym systematycznego rozszerzania zasięgu terytorialnego działalności. Grupa zwiększa ilość importowanego paliwa (dostarczanego zarówno transportem kolejowym jak i statkami). W konsekwencji, w celu utrzymania rosnącego tempa rozwoju, Grupa coraz większą kwotę środków finansowych musi angażować w kapitał obrotowy netto (w zapasy). Niewystarczające tempo zwiększania kapitału obrotowego może przełożyć się negatywnie na sytuację płynnościową Grupy oraz na osiągnięte wyniki finansowe.

Ryzyko związane z utratą kluczowej kadry menadżerskiej i znalezienia wykwalifikowanych pracowników

Sukces Grupy zależy od działań osób pełniących funkcje kierownicze o bogatym doświadczeniu zawodowym oraz ugruntowanych relacjach handlowych w branży. Istnieje ryzyko utraty przez Emitenta i spółki należące do jego Grupy Kapitałowej tych pracowników i niezastąpienia ich osobami o podobnych kwalifikacjach. W związku z utrzymywaniem wieloletnich dobrych relacji z tymi pracownikami i kadrami Emitent ocenia wystąpienie tego ryzyka jako niewielkie.

Ryzyko cofnięcia, wygaśnięcia lub naruszenia koncesji na obrót paliwami bądź nałożenia kary finansowej.

Emitent i jego spółki zależne, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą posiadają wymagane zgodnie z polskim prawem, koncesje wydane na określony w nich czas, przez Urząd Regulacji Energetyki. Przepisy Prawa Energetycznego, mające zastosowanie do Emitenta i jego spółek zależnych, w przypadkach naruszenia bezpieczeństwa, bądź zasad uczciwego obrotu, przewidują możliwość cofnięcia koncesji, która skutkowałaby koniecznością zaprzestania działalności. Prawo Energetyczne przewiduje również możliwość nałożenia kary finansowej na podmioty, które naruszają postanowienia koncesji. Ewentualna konieczność zapłaty kary finansowej przez Emitenta lub jego spółki zależne może skutkować pogorszeniem jej wyników finansowych.

Kluczowe kierownictwo Emitenta ma doświadczenie w prowadzeniu działalności objętej ww. koncesjami, stąd jest w pełni świadome istniejącego ryzyka, a także zakresu czynności regulowanych przez te koncesje. Emitent na bieżąco monitoruje ważność koncesji swoich odbiorców na stronie internetowej URE. W związku z tym ryzyko wystąpienia zdarzenia skutkującego odebraniem koncesji, jej wygaśnięciem lub naruszeniem Emitent ocenia jako niewielkie.

Ryzyko uzależnienia od zewnętrznych terminali oraz baz przeładunkowych.

Emitent korzysta z baz przeładunkowych i terminali zewnętrznych, położonych w obszarach korzystnych z punktu widzenia kierunku realizacji dostaw. Istnieje ryzyko wypowiedzenia lub nieprzedłużenia umów o współpracę z tymi operatorami, co może wpłynąć negatywnie na wyniki finansowe Emitenta, ze względu na konieczność poszukiwania nowych baz, położonych w większej odległości od potencjalnych odbiorców. Emitent minimalizuje wystąpienie tego ryzyka poprzez działania zmierzające do dywersyfikacji baz oraz terminali, z których korzysta.

Ryzyka związane z transportem

Z uwagi na trudną sytuację polityczną na Ukrainie i możliwość wystąpienia zdarzeń mogących skutkować m.in. uszkodzeniem lub zniszczeniem infrastruktury transportowej tego kraju, istnieje ryzyko opóźnień lub braku możliwości realizacji dostaw gazu LPG przez terytorium tego państwa do terminala, z którego usług korzysta Emitent. Emitent ogranicza to ryzyko, dywersyfikując kanały dostaw m.in. poprzez zakup gazu od polskich dostawców oraz z Europy Zachodniej.

Emitent narażony jest także na dodatkowe ryzyko związane z opłatami naliczanymi przez przewoźnika z tytułu ponadnormatywnych przestojów środków transportu (autocysterny, wagony, statki). Emitent minimalizuje to ryzyko poprzez właściwą organizację procesu sprzedaży, jak i stosowanie wewnętrznych procedur weryfikacji dokumentów przewozowych, które ograniczają liczbę zdarzeń powodujących ponadnormatywne.

Ryzyko związane z utrzymywaniem zapasów obowiązkowych paliw płynnych.

Z uwagi na prowadzoną działalność w obszarze handlu olejem napędowym oraz innymi paliwami, Emitent zobowiązany jest do utrzymywania obowiązkowych zapasów tych paliw, co wiąże się ze znaczącymi kosztami finansowania tych zapasów i magazynowania. Emitent narażony jest również na zmiany cen, co może mieć wpływ na wycenę zapasów. Ze względu na powyższe, istnieje ryzyko nieutrzymania przez Emitenta wymaganych zapasów, co wiąże się z wysokimi karami finansowymi. Emitent zapobiega wystąpieniu tego ryzyka poprzez zawarcie umów związanych z utrzymaniem zapasu obowiązkowego, monitorując poziom wymaganego zapasu.

Ryzyko związane z obowiązkiem zapewnienia Narodowego Celu Wskaźnikowego dla biokomponentów.

Prowadząc działalność w obszarze handlu paliwami ciekłymi i biopaliwami ciekłymi, Emitent zobowiązany jest do zapewnienia w danym roku minimalnego udziału biokomponentów i innych paliw odnawialnych w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych sprzedawanych, zbywanych lub zużywanych w innej formie na potrzeby własne, zgodnie ze współczynnikami – Narodowym Celem Wskaźnikowym oraz Narodowym Współczynnikiem Redukcyjnym. Istnieje ryzyko niedotrzymania wymaganych prawem poziomów biopaliw, co może skutkować nałożeniem na Emitenta kary pieniężnej. Emitent minimalizuje wystąpienie tego ryzyka poprzez bieżące monitorowanie wysokości wymaganych współczynników.

Ryzyko walutowe

Emitent dokonuje zakupów towarów (import paliw) oraz ich sprzedaży (eksport paliw) rozliczanych w walutach obcych. Głównymi walutami, w których realizowane są transakcje eksportowe i importowe są dolar amerykański i euro. Zakupy walutowe w 2016 roku stanowiły ok. 2/3 (większość USD) całości zakupów Emitenta, natomiast udział sprzedaży rozliczanej w walutach stanowił w tym okresie 1/4 (większość EUR) całej sprzedaży. Niekorzystne zmiany kursów walut mogą przełożyć się negatywnie na osiągnięte marże, a zatem i wyniki finansowe Emitenta.

Emitent wykorzystuje procedurę zabezpieczania ryzyka walutowego, mającą na celu minimalizowanie ryzyka wahań kursów walutowych od momentu zakupu towarów handlowych do momentu ich sprzedaży w przypadkach, gdy zakup i sprzedaż realizowane są w różnych walutach. Podstawową metodą zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym jest naturalne bilansowanie pozycji walutowych, tj. dążenie do zamkniętej pozycji walutowej względem pojedynczej waluty, oznaczający stan równowagi pomiędzy wielkością wszystkich wpływów i wydatków. Emitent korzysta z instrumentów zabezpieczających ryzyko walutowe (głównie transakcje terminowe forward i swap walutowy), mających odzwierciedlenie w rzeczywistych transakcjach i stanowiących zabezpieczenie kursów kalkulacji marż handlowych. Emitent nie stosuje opcji walutowych w celu zabezpieczenia kursów walut. Emitent zamierza również w przyszłości korzystać z instrumentów zabezpieczających ryzyko walutowe.

Ryzyko związane z cenami surowca

Model biznesowy Emitenta w przeważającej części opiera się na zakupie paliw ciekłych i gazowych za granicą lub w Polsce, jego dystrybucji i późniejszej sprzedaży. Prowadząc tego typu działalność, Emitent zakłada uzyskanie dodatniej marży, która stanowi jego zysk. Brak stabilności cenowej paliw ciekłych oraz gazowych w kraju i za granicą ma istotny wpływ na osiągnięte marże i w konsekwencji na uzyskane przez Emitenta wyniki. Dodatkowo gwałtowny wzrost cen nośników energii może skutkować spadkiem konsumpcji, co może przełożyć się na pogorszenie sytuacji finansowej Emitenta.

Z hurtowym handlem paliwami wiąże się posiadanie dużych zapasów towaru. Zmiana cen na rynkach światowych, a w konsekwencji i na rynku krajowym, może więc wygenerować stratę przy sprzedaży towaru odbiorcom. Ryzyko zmian cen towaru Emitent zabezpiecza transakcjami hedgingowymi. Emitent wykorzystuje w tym celu kontrakty terminowe. W transakcjach zabezpieczających może jednak występować niepełne dopasowanie transakcji hedgingowej do rzeczywistej pod względem cenowym, ilościowym, jak i zastosowanego instrumentu pochodnego, czego efektem może być pogorszenie wyników finansowych Grupy Emitenta. W przypadku towarów o szybkiej rotacji ryzyko jest ograniczane poprzez przenoszenie formuł cenowych na klienta oraz ustalanie cen kupna i sprzedaży w jak najkrótszym odstępie czasowym.

Ryzyko związane z transakcjami z podmiotami powiązаныmi.

W ramach Grupy kapitałowej Emitenta oraz pomiędzy Emitentem a podmiotami powiązаныmi osobowo i kapitałowo dokonywane są transakcje, co do których przepisy podatkowe przewidują szczególne zasady określania ich cen (tzw. ceny transferowe) oraz innych warunków, w tym dokumentowania i dokonywania analizy przyjętych wynagrodzeń do tych transakcji. Z uwagi na niejednoznaczność przepisów podatkowych istnieje ryzyko zakwestionowania przez organy podatkowe lub kontroli skarbowej, przyjętych szacunków cen transferowych, co może wiązać się z nałożeniem na Emitenta lub spółki zależne wyższych niż zakładane zobowiązań podatkowych. Emitent i spółki z Grupy kapitałowej prowadzą wymaganą przepisami prawa dokumentację cen transferowych. W związku ze zmianą od 2017 roku przepisów Grupa Kapitałowa Emitenta podjęła działania zmierzające do przygotowania polityki cen transferowych, która pozwoli spełnić wymogi prawa.

Ryzyko związane z inwestycjami w obszarze paliw gazowych

Grupa Emitenta jest w trakcie znaczących inwestycji w obszarze paliw gazowych. Inwestycje te wymagają wysokich nakładów finansowych. Grupa zakłada, że okres zwrotu zainwestowanych środków wyniesie 7-10 lat, a posiadana sieć gazociągów będzie na długie lata źródłem stałych przychodów dla Grupy Emitenta. Nie ma pewności, że przyjęte założenia i cele zostaną zrealizowane, a stopa zwrotu z inwestycji będzie satysfakcjonująca.

Aby ograniczyć ryzyko związane z rozpoczęciem działalności w nowym obszarze, Emitent pozyskał doświadczonych partnerów z Hiszpanii (Moka Consulting oraz Incogas) oraz z Polski (Blue Line Engineering S.A.), którzy mogą ją wesprzeć własnym know-how w zakresie określonych projektów.

Czynniki związane z otoczeniem Grupy Kapitałowej Emitenta:

Ryzyko braku stabilności polskiego systemu prawnego i podatkowego.

Emitent i jego spółki zależne narażone są na częste zmiany przepisów prawa regulujących działalność na rynku paliw, jak również zmian prawa podatkowego, w tym w obszarze podatku VAT, podatku akcyzowego i opłaty paliwowej. Zmiany przepisów mogą wpłynąć na utrudnienia w prowadzonej działalności, związane z koniecznością ponoszenia dodatkowych kosztów, co może mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej. Emitent i jego spółki zależne minimalizują to ryzyko w swojej działalności, korzystając z usług firm podatkowych oraz prawnych oraz monitorując istotne dla jego działalności zmiany w przepisach prawa.

Ryzyko związane z istnieniem szarej strefy

Nieuczciwe praktyki niektórych jednostek dotyczą sprzedaży paliw bez opłacania należnych opłat i podatków oraz z naruszeniem obowiązujących przepisów i ustaw. Powoduje to zmniejszenie konkurencyjności oraz ograniczenie popytu na produkty oferowane przez Emitenta i jego spółki zależne, co może negatywnie wpływać na osiągnięte wyniki finansowe. Emitent, posiadając wieloletnie doświadczenie na rynku, jest świadom wszelkiego rodzaju ograniczeń i ryzyk związanych z szarą strefą. Emitent uwzględni ewentualny wpływ dodatkowych kosztów związanych z opłatami od koncesji lub zabezpieczeniem ryzyka solidarnego VAT-u w prowadzonej działalności gospodarczej i prognozach finansowych.

Ryzyko wynikające z dużej konkurencji

Segment paliw ciekłych i gazowych podlega prawnym regulacjom i jest koncesjonowany, co sprawia, iż dostępne produkty cechuje pewien stopień standaryzacji. Z tego powodu głównymi przewagami konkurencyjnymi na rynku jest cena, jakość, a także terminowość i możliwość zapewnienia ciągłości dostaw paliwa. Istniejąca konkurencja i możliwość pojawienia się na polskim rynku kolejnych międzynarodowych koncernów mogą wymusić na Emitencie i jego spółkach zależnych obniżenie cen oferowanych produktów, co w konsekwencji znajdzie odzwierciedlenie w pogorszeniu się wyników finansowych.

Emitent i jego spółki zależne minimalizują tego typu ryzyko poprzez budowanie bezpośrednich i trwałych relacji z odbiorcami indywidualnymi oraz hurtowymi. Emitent i jego spółki zależne dążą do tworzenia więzi z odbiorcami poprzez oferowanie wysokiej jakości usług i produktów, a także gwarancje ciągłości i terminowości dostaw produktu oraz odpowiednio prowadzoną politykę kredytowania odbiorców.

Czynniki związane z rynkiem kapitałowym i inwestowaniem w instrumenty finansowe:

Ryzyko związane z przyszłym kursem akcji oraz płynnością obrotu

Inwestor nabywający Akcje powinien zdawać sobie sprawę, że ryzyko bezpośredniego inwestowania w akcje na rynku kapitałowym jest zdecydowanie większe od inwestycji w papiery skarbowe czy też jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, co związane jest z nieprzewidywalnością zmian kursów akcji, tak w krótkim, jak i w długim okresie.

W przypadku polskiego rynku kapitałowego ryzyko to jest relatywnie większe niż na rynkach rozwiniętych, co związane jest z wcześniejszą fazą jego rozwoju, a co za tym idzie – większymi wahaniami cen i stosunkowo niewielką płynnością.

Kurs akcji i płynność obrotu akcjami spółek notowanych na GPW zależy od zleceń kupna i sprzedaży składanych przez inwestorów giełdowych, na które wpływ ma koniunktura giełdowa. Cena rynkowa Akcji może podlegać znacznym wahanom w wyniku wpływu wielu czynników, na które Spółka nie będzie miała wpływu. Wśród takich czynników należy wymienić m.in. szacunki publikowane przez analityków giełdowych, zmiany koniunktury (w tym koniunktury branżowej), ogólną sytuację na rynku papierów wartościowych, prawo i politykę rządu oraz ogólne tendencje gospodarcze i rynkowe. Cena rynkowa Akcji może również ulec zmianie w konsekwencji emisji przez Emitenta nowych akcji, zbycia akcji przez głównych akcjonariuszy Emitenta, zmian płynności obrotu, obniżenia kapitału zakładowego, wykupu akcji własnych przez Spółkę i zmiany postrzegania Emitenta przez inwestorów. Ponadto ze względu na strukturę akcjonariatu Emitenta obrót wtórny akcjami Emitenta może charakteryzować się ograniczoną płynnością. W związku z możliwością wystąpienia powyższych lub innych czynników nie można zagwarantować, że cena akcji na rynku regulowanym nie będzie niższa od ceny Akcji Oferowanych oraz że inwestor nabywający akcje będzie mógł je zbyć w dowolnym terminie i po satysfakcjonującej go cenie.

Ryzyko zawieszenia notowań

Zgodnie z § 30 ust. 1 Regulaminu GPW na wniosek emitenta lub jeśli Zarząd GPW uzna, że emitent narusza przepisy obowiązujące na GPW, lub jeśli wymaga tego interes i bezpieczeństwo uczestników obrotu, Zarząd GPW może zawiesić obrót akcjami emitenta na okres do trzech miesięcy. Zgodnie z art. 20 ust. 2 Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, w przypadku gdyby obrót akcjami emitenta był dokonywany w okolicznościach wskazujących na możliwość zagrożenia prawidłowego funkcjonowania rynku regulowanego lub bezpieczeństwa obrotu na tym rynku, albo naruszenia interesów inwestorów, na żądanie KNF, GPW zawieszają obrót tymi papierami na okres nie dłuższy niż miesiąc.

Zgodnie z art. 20 ust. 4b Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi GPW może podjąć decyzję o zawieszeniu lub wykluczeniu akcji emitenta z obrotu w przypadku, gdyby akcje te przestały spełniać warunki obowiązujące na rynku regulowanym pod warunkiem, że nie spowoduje to znaczącego naruszenia interesów inwestorów lub zagrożenia prawidłowego funkcjonowania rynku.

Ryzyko wykluczenia akcji z obrotu giełdowego

Zgodnie z § 31 ust. 1 Regulaminu Giełdy, Zarząd Giełdy wyklucza akcje z obrotu giełdowego:

- jeżeli ich zbywalność stała się ograniczona,
- na żądanie KNF zgłoszone zgodnie z przepisami Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi,
- w przypadku zniesienia ich dematerializacji,
- w przypadku wykluczenia ich z obrotu na rynku regulowanym przez właściwy organ nadzoru.

Zgodnie z § 31 ust. 2 Regulaminu Giełdy, Zarząd Giełdy może wykluczyć akcje z obrotu giełdowego m.in.:

- jeżeli akcje te przestały spełniać warunki określone w Regulaminie Giełdy, z wyjątkiem warunku dot. ograniczonej zbywalności,
- jeżeli emitent uporczywie narusza przepisy obowiązujące na Giełdzie,
- na wniosek emitenta,
- wskutek ogłoszenia upadłości emitenta albo w przypadku oddalenia przez sąd wniosku o ogłoszenie upadłości z powodu braku środków w majątku emitenta na zaspokojenie kosztów postępowania,
- jeżeli uzna, że wymaga tego interes i bezpieczeństwo uczestników obrotu,
- wskutek podjęcia decyzji o połączeniu emitenta z innym podmiotem, jego podziale lub przekształceniu,
- jeżeli w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie dokonano żadnych transakcji giełdowych na akcjach emitenta,
- wskutek podjęcia przez emitenta działalności zakazanej przez obowiązujące przepisy prawa,
- wskutek otwarcia likwidacji emitenta.

Zgodnie z art. 20 ust. 3 Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi Giełda, na żądanie KNF, wyklucza z obrotu akcje emitenta w przypadku, gdyby obrót nimi zagrażał w sposób istotny prawidłowemu funkcjonowaniu rynku regulowanego lub bezpieczeństwu obrotu na tym rynku, albo powodował naruszenie interesów inwestorów.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 Ustawy o Ofercie Publicznej prawo do czasowego lub bezterminowego wykluczenia akcji z obrotu giełdowego przysługuje również KNF w przypadku stwierdzenia niewykonywania lub nienależytego wykonywania przez emitenta szeregu obowiązków, do których odwołuje się art. 96 ust. 1 Ustawy o Ofercie Publicznej.

Ryzyko niedopełnienia przez inwestorów obowiązków wymaganych przepisami prawa zagrożonymi karami pieniężnymi oraz sankcjami karnymi

Na podstawie art. 97 ust. 1 Ustawy o Ofercie na każdego, kto:

- nabywa lub zbywa papiery wartościowe z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 67 tej ustawy;
- przekracza określony próg ogólnej liczby głosów bez zachowania warunków, o których mowa w art. 72-74 tej ustawy;
- nie zachowuje warunków o których mowa w art. 76 lub 77 tej ustawy,
- nie ogłasza lub nie przeprowadza w terminie wezwania albo nie zbywa w terminie akcji w przypadkach o których mowa w art. 72 ust. 2, art. 73 ust. 2 i 3 oraz art. 74 ust. 2 i 5 tej ustawy;
- nie ogłasza wezwania lub nie przeprowadza w terminie wezwania w przypadkach, o których mowa w art. 74 ust. 2 lub 5 tej ustawy;
- nie ogłasza wezwania lub nie przeprowadza w terminie wezwania, w przypadku, o którym mowa w art. 90a ust. 1 tej ustawy;
- wbrew żądaniu, o którym mowa w art. 78 tej ustawy, w określonym w nim terminie, nie wprowadza niezbędnych zmian lub uzupełnień w treści wezwania albo nie przekazuje wyjaśnień dotyczących jego treści;
- nie dokonuje w terminie zapłaty różnicy w cenie akcji w przypadku określonym w art. 74 ust. 3 tej ustawy;
- w wezwaniu, o którym mowa w art. 72-74 lub art. 91 ust. 6, proponuje cenę niższą niż określona na podstawie art. 79 tej ustawy;
- bezpośrednio lub pośrednio nabywa lub obejmuje akcje z naruszeniem art. 77 ust. 4 pkt. 1 lub 3 tej ustawy albo art. 88a tej ustawy;
- nabywa akcje własne z naruszeniem trybu, terminów i warunków określonych w art. 72-74, art. 79 lub art. 91 ust. 6 tej ustawy;
- dokonuje przymusowego wykupu niezgodnie z zasadami, o których mowa w art. 82 tej ustawy,
- nie czyni zadość żądaniu, o którym mowa w art. 83 tej ustawy,
- wbrew obowiązkowi określone w art. 86 ust. 1 tej ustawy nie udostępni dokumentów rewidentowi do spraw szczególnych lub nie udziela mu wyjaśnień;
- nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 90a ust. 3 tej ustawy;
- dopuszcza się czynu określonego w pkt. 1-11a działając w imieniu lub interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej.

KNF może, w drodze decyzji, następującej po przeprowadzeniu rozprawy, nałożyć karę pieniężną do wysokości 1.000.000 zł. Zgodnie z art. 97 ust. 1a Ustawy o Ofercie, na każdego, kto nie dokonuje w terminie zawiadomienia, o którym mowa w art. 69-69b Ustawy o Ofercie, lub dokonuje takiego zawiadomienia z naruszeniem warunków określonych w tych przepisach, Komisja Nadzoru Finansowego może nałożyć karę pieniężną:

- w przypadku osób fizycznych - do wysokości 1 000 000 zł;
- w przypadku innych podmiotów - do wysokości 5 000 000 zł albo kwoty stanowiącej równowartość 5% całkowitego rocznego przychodu wykazanego w ostatnim zbadanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy, jeżeli przekracza ona 5 000 000 zł.

W przypadku gdy jest możliwe ustalenie kwoty korzyści osiągniętej lub straty unikniętej w wyniku naruszenia, o którym mowa w art. 97 ust. 1a Ustawy o Ofercie, przez podmiot niedokonujący zawiadomienia, o którym mowa w art. 69-69b Ustawy o Ofercie, lub dokonujący takiego zawiadomienia z naruszeniem warunków określonych w tych przepisach, zamiast kary, o której mowa w ust. 1a, Komisja może nałożyć karę pieniężną do wysokości dwukrotnej kwoty osiągniętej korzyści lub unikniętej straty.

W przypadku gdy podmiot jest jednostką dominującą, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, całkowity roczny przychód, o którym mowa w ust. 1a powyżej, stanowi kwota całkowitego skonsolidowanego rocznego przychodu emitenta ujawniona w ostatnim zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy.

Zgodnie z art. 99 ust. 1 Ustawy o Ofercie, kto dokonuje oferty publicznej papierów wartościowych bez wymaganego ustawą zatwierdzenia Prospektu Emisyjnego, złożenia zawiadomienia obejmującego memorandum informacyjne albo udostępnienia takiego dokumentu do publicznej wiadomości lub do wiadomości zainteresowanych inwestorów, podlega grzywnie do 10 mln złotych albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie. Tej samej karze podlega kto udostępnia 150 osobom lub większej liczbie osób lub nieoznaczonemu adresatowi, w dowolnej formie i w dowolny sposób, informacje w celu promowania bezpośrednio lub pośrednio nabycia lub objęcia papierów wartościowych albo zachęca, bezpośrednio lub pośrednio, do nabycia lub objęcia tych papierów wartościowych, o ile udostępnianie to nie jest związane z ubieganiem się o dopuszczenie tych papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym lub ofertą publiczną tych papierów wartościowych w rozumieniu art. 3 ust. 1 Ustawy o Ofercie. W przypadku mniejszej wagi czynu wymiar grzywny wynosi 2,5 mln złotych.

Ryzyko związane z możliwością niewypełnienia lub naruszenia określonych obowiązków przewidzianych w regulacjach prawnych rynku regulowanego – uprawnienia KNF

W sytuacji, gdy spółki publiczne nie dopełniają określonych obowiązków wymienionych w art. 157 i 158 Ustawy o Obrocie, KNF może nałożyć na podmiot, który nie dopełnił obowiązków, karę pieniężną do wysokości 1.000.000 złotych albo może wydać decyzję o wykluczeniu akcji z obrotu na rynku regulowanym albo nałożyć dwie kary łącznie.

Ponadto, zgodnie z art. 20 Ustawy o Obrocie, w przypadku, gdy obrót określonymi papierami wartościowymi jest dokonywany w okolicznościach wskazujących na możliwość zagrożenia prawidłowego funkcjonowania rynku regulowanego lub bezpieczeństwa obrotu na tym rynku, albo naruszenia interesów inwestorów, na żądanie KNF Giełda zawiesza obrót tymi papierami lub instrumentami na okres nie dłuższy niż miesiąc.

Na żądanie KNF Giełda wyklucza z obrotu wskazane przez KNF papiery wartościowe, w przypadku, gdy obrót nimi zagraża w sposób istotny prawidłowemu funkcjonowaniu rynku regulowanego lub bezpieczeństwu obrotu na tym rynku, albo powoduje naruszenie interesów inwestorów.

4.30 Oświadczenie Zarządu o stosowaniu ładu korporacyjnego

4.30.1 Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent, oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Od początku 2017 roku do dnia przeniesienia notowań na rynek regulowany Emitent stosował zasady ładu korporacyjnego wynikające z Załącznika nr 1 do Uchwały nr 293/2010 Zarządu GPW z dnia 31 marca 2010 roku, stanowiącego tekst jednolity dokumentu "Dobre Praktyki Spółek Notowanych na NewConnect". Zasady te w 2017 roku były zamieszczone na stronie internetowej Emitenta: www.unimot.pl.

Na dzień 31.12.2017 r. Emitent przestrzega rekomendacji i zasad ładu korporacyjnego przyjętych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej GPW z dnia 13 października 2015 roku. Informacja na temat stanu stosowania przez Spółkę rekomendacji i zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016 roku została pierwszy raz opublikowana 07.03.2017 rok w dniu debiutu akcji na GPW. Zakres stosowania Dobrych Praktyk jest zamieszczony na stronie internetowej Emitenta: www.unimot.pl.

4.30.2 Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego wraz z wyjaśnieniem

W zakresie "Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na NewConnect", stosowanych na dzień bilansowy 31.12.2016 roku Emitent odstąpił od zasad:

- *Zasada nr 1 w zakresie transmisji obrad walnego zgromadzenia przez Internet, rejestracji video przebiegu obrad oraz upubliczniania takiej video rejestracji* - Emitent nie stosował tej praktyki ze względu na koszty przeprowadzenia takiej transmisji. W przypadku wystąpienia w przyszłości okoliczności uzasadniających to rozwiązanie, Spółka gotowa jest takie działania podjąć. Aktualnie wszystkie istotne informacje dotyczące zwołania i przebiegu walnego zgromadzenia były publikowane przez Emitenta w formie raportów bieżących oraz w materiałach umieszczane na jego stronie internetowej. Zdaniem Emitenta prowadzenie transmisji obrad nie jest aktualnie konieczne dla zapewnienia akcjonariuszom nie biorącym udziału w walnym zgromadzeniu i innym zainteresowanym inwestorom niezbędnych informacji o walnym zgromadzeniu.
- *Zasada nr 3 w zakresie zamieszczania na prowadzonej przez Spółkę korporacyjnej stronie internetowej:*
  - *zasada nr 3.3. - opis rynku, na którym działa emitent, wraz z określeniem pozycji emitenta na tym rynku* – zasada jest stosowana, z wyłączeniem określenia dokładnej pozycji Emitenta na tym rynku, ze względu na brak wystarczająco szczegółowych opracowań pozwalających na określenie tej pozycji.
  - *zasada nr 3.17. - informacja na temat powodów odwołania walnego zgromadzenia, zmiany terminu lub porządku obrad wraz z uzasadnieniem* - zdarzenia takie jak dotąd nie miały miejsca, w przypadku wystąpienia tego typu zdarzeń Spółka zastosuje niniejszą zasadę.
  - *zasada nr 3.18 - informację o przerwie w obradach walnego zgromadzenia i powodach zarządzenia przerwy* – zdarzenia takie jak dotąd nie miały miejsca, w przypadku wystąpienia tego typu zdarzeń Spółka zastosuje niniejszą zasadę.

- *Zasada nr 9.2. w zakresie zamieszczania w raporcie rocznym informacji na temat wynagrodzenia Autoryzowanego Doradcy otrzymywanego od emitenta z tytułu świadczenia wobec emitenta usług w każdym zakresie - Emitent nie stosował niniejszej zasady, ponieważ w jego ocenie wynagrodzenie Autoryzowanego Doradcy stanowi tajemnicę handlową i powinno pozostać poufne.*
- *Zasada nr 11 w zakresie organizowania publicznie dostępnych spotkań z inwestorami, analitykami i mediami, przynajmniej 2 razy w roku emitent, przy współpracy Autoryzowanego Doradcy - Spółka podjęła działania w kierunku organizacji publicznych spotkań z inwestorami, analitykami i mediami, podpisując umowy z serwisami inwestorskimi, w ramach których zostanie przeprowadzony m.in. czat z inwestorami, Spółka przewiduje też możliwość zorganizowania telekonferencji.*
- *Zasada nr 12. w zakresie zamieszczania w uchwale walnego zgromadzenia w sprawie emisji akcji z prawem poboru precyzyjnego wskazania ceny emisyjnej albo mechanizmu jej ustalenia lub zobowiązania organu do tego upoważnionego, do ustalenia jej przed dniem ustalenia prawa poboru, w terminie umożliwiającym podjęcie decyzji inwestycyjnej - zdarzenia takie jak dotąd nie miały miejsca, w przypadku wystąpienia tego typu zdarzeń Spółka zastosuje niniejszą zasadę.*
- *Zasada nr 13. Uchwały walnego zgromadzenia powinny zapewniać zachowanie niezbędnego odstępu czasowego pomiędzy decyzjami powodującymi określone zdarzenia korporacyjne a datami, w których ustalone są prawa akcjonariuszy wynikające z tych zdarzeń korporacyjnych - zdarzenia takie jak dotąd nie miały miejsca, w przypadku wystąpienia tego typu zdarzeń Spółka zastosuje niniejszą zasadę.*
- *Zasada nr 16: w zakresie publikacji raportów miesięcznych w terminie 14 dni od zakończenia miesiąca - Emitent stosował niniejszą zasadę w zakresie informacji dotyczących uzyskanych przychodów w okresach miesięcznych, uznając to za wystarczające dla oceny rozwoju działalności Emitenta w związku z charakterem jego działalności.*

W zakresie "Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016", stosowanych na dzień publikacji raportu Emitent nie stosuje rekomendacji i zasad

- *Rekomendacja nr II.R.2. Osoby podejmujące decyzję w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny dążyć do zapewnienia wszechstronności i różnorodności tych organów, między innymi pod względem płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego - dobór kadr w Spółce nie jest uzależniony od takich kryteriów jak: płeć czy wiek. Głównymi kryteriami wyboru do pełnienia funkcji w organie są umiejętności, profesjonalizm oraz kompetencje kandydata do sprawowania danej funkcji. Aktualny skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki zapewnia różnorodność zarówno w zakresie doświadczenia, wykształcenia, jak i wieku.*
- *Rekomendacja nr III.R.1. Spółka wyodrębnia w swojej strukturze jednostki odpowiedzialne za realizację zadań w poszczególnych systemach lub funkcjach, chyba że wyodrębnienie jednostek organizacyjnych nie jest uzasadnione z uwagi na rozmiar lub rodzaj działalności prowadzonej przez spółkę - z uwagi na rozmiar i charakter działalności oraz strukturę organizacyjną, w Spółce nie będą wyodrębnione specjalne jednostki odpowiedzialne za realizację zadań w poszczególnych systemach i funkcjach, tj. jednostki kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance i funkcji audytu wewnętrznego.*
- *Zasada nr III.Z.1. Za wdrożenie i utrzymanie skutecznych systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego odpowiada zarząd spółki - zasada ta będzie stosowana jedynie w zakresie systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem, które obowiązują w Spółce. Ze względu na rozmiar i charakter prowadzonej działalności oraz strukturę organizacyjną, w Spółce nie zostały wdrożone sformalizowane systemy dotyczące compliance i audytu wewnętrznego. Zadania z zakresu compliance jako badania działania w zgodności z prawem oraz audytu wewnętrznego sprawują organy spółki w zakresie swoich statutowych kompetencji oraz pracownicy Spółki bezpośrednio podlegający pod Zarząd, odpowiedzialni za funkcjonowanie określonych działów.*
- *Zasada nr III.Z.2. Z zastrzeżeniem zasady III.Z.3, osoby odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny i compliance podlegają bezpośrednio prezesowi lub innemu członkowi zarządu, a także mają zapewnioną możliwość raportowania bezpośrednio do rady nadzorczej lub komitetu audytu - ze względu na rozmiar i charakter działalności oraz strukturę organizacyjną, w Spółce nie są zatrudnione osoby odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny i compliance. Zadania z zakresu kontroli wewnętrznej, compliance jako badania działania w zgodności z prawem oraz audytu wewnętrznego sprawują organy spółki w zakresie swoich statutowych kompetencji oraz pracownicy Spółki bezpośrednio podlegający pod Zarząd, odpowiedzialni za funkcjonowanie określonych działów.*

- *Zasada nr III.Z.3. W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego - ze względu na rozmiar i charakter działalności oraz strukturę organizacyjną, w Spółce nie jest zatrudniona osoba kierująca funkcją audytu wewnętrznego.*
  - *Zasada nr III.Z.4. Co najmniej raz w roku osoba odpowiedzialna za audyt wewnętrzny (w przypadku wyodrębnienia w spółce takiej funkcji) i zarząd przedstawiają radzie nadzorczej własną ocenę skuteczności funkcjonowania systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, wraz z odpowiednim sprawozdaniem - zasada ta będzie stosowana jedynie w zakresie systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem, które obowiązują w Spółce. Ze względu na rozmiar i charakter prowadzonej działalności oraz strukturę organizacyjną, nie zostały wdrożone sformalizowane systemy dotyczące compliance i audytu wewnętrznego. Zarząd Spółki dokonuje bieżącej oceny ryzyka dotyczącego funkcjonowania Spółki i zarządza tym ryzykiem. Zadania z zakresu kontroli wewnętrznej i compliance jako badania działania w zgodności z prawem oraz audytu wewnętrznego sprawują organy spółki w zakresie swoich statutowych kompetencji oraz pracownicy Spółki bezpośrednio podlegający pod Zarząd, odpowiedzialni za funkcjonowanie określonych działów. Z powyższych względów jedynie Zarząd Spółki jako organ odpowiedzialny za skuteczność tych systemów może dokonać oceny ich funkcjonowania, w zakresie w jakim takie systemy w Spółce obowiązują.*
  - *Rekomendacja nr IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:*
    - transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
    - dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
    - wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.
- Emitent, mając na uwadze konieczność przeprowadzenia wielu czynności techniczno-organizacyjnych, konieczność zapewnienia bezpieczeństwa wykorzystywanych systemów oraz związane z nimi koszty i ryzyka oraz małe doświadczenie rynku w tym zakresie, nie decyduje się na chwilę obecną na: transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad, jak również na wykonywanie prawa głosu przy wykorzystaniu środków komunikowania się na odległość, zarówno osobiście, jak i przez pełnomocnika.
- *Zasada nr IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym - struktura akcjonariatu Emitenta oraz dotychczasowe niewielkie zainteresowanie akcjonariuszy uczestnictwem w walnych zgromadzeniach Emitenta nie uzasadnia stosowania niniejszej zasady do Spółki. Ponadto, Emitent, mając na uwadze konieczność przeprowadzenia wielu czynności techniczno-organizacyjnych, związane z tym ryzyka, małe doświadczenie rynku w tym zakresie, jak również z uwagi na strukturę akcjonariatu, nie decyduje się na chwilę obecną na umożliwienie udziału w walnym zgromadzeniu poza miejscem jego odbywania, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, tj. poprzez transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.*

W zakresie "Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016", Emitent w 2017 r. dokonał modyfikacji:

było:

- *Rekomendacja nr II.R.2. Osoby podejmujące decyzję w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny dążyć do zapewnienia wszechstronności i różnorodności tych organów, między innymi pod względem płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego - dobór kadr w Spółce nie jest uzależniony od takich kryteriów jak: płeć czy wiek. Głównymi kryteriami wyboru do pełnienia funkcji w organie są umiejętności, profesjonalizm oraz kompetencje kandydata do sprawowania danej funkcji. Pomimo braku polityki, aktualny skład Rady Nadzorczej Spółki zapewnia różnorodność zarówno w zakresie doświadczenia, wykształcenia, jak i wieku, a skład Zarządu Spółki w zakresie doświadczenia, wykształcenia i płci.*
- *Zasada nr II.Z.8. Przewodniczący komitetu audytu spełnia kryteria niezależności wskazane w zasadzie II.Z.4. - Przewodniczącym Komitetu Audytu jest Pan Bogusław Satława, który nie jest członkiem niezależnym. Komitet audytu nie ukonstytuował swojego składu zgodnie z postanowieniami dobrych praktyk spółek notowanych na rynku regulowanym. W związku z dopuszczeniem akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym, podczas najbliższego posiedzenia komitetu audytu zostanie dokonana stosowna zmiana na stanowisku Przewodniczącego Komitetu Audytu, celem dostosowania się spółki do stosowania tej zasady.*

jest:

- *Rekomendacja nr II.R.2. Osoby podejmujące decyzję w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny dążyć do zapewnienia wszechstronności i różnorodności tych organów, między innymi pod względem płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego - dobór kadr w Spółce nie jest uzależniony od takich kryteriów jak: płeć czy wiek. Głównymi kryteriami wyboru do pełnienia funkcji w organie są umiejętności, profesjonalizm oraz kompetencje kandydata do sprawowania danej funkcji. Aktualny skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki zapewnia różnorodność zarówno w zakresie doświadczenia, wykształcenia, jak i wieku.*
- *Zasada nr II.Z.8. Przewodniczący komitetu audytu spełnia kryteria niezależności wskazane w zasadzie II.Z.4. – Zasada została wdrożona i jest stosowana*

W dniu 18 maja 2017 roku Emitent opublikował raport 2/2017 o incydentalnym naruszeniu zasady I.Z.1.20 poprzez nie zamieszczenie pliku audio z odbytego NWZA z dnia 18 maja 2017 roku.

Informacja na temat stanu stosowania przez spółkę rekomendacji i zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016 znajduje się na stronie Emitenta: dobre_praktyki_unimot.pdf

4.30.3 Opis głównych cech stosowanych w Grupie systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Z uwagi na rozmiar i charakter działalności oraz strukturę organizacyjną, w Grupie nie są wyodrębnione specjalne jednostki kontroli wewnętrznej w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych. Sprawozdania finansowe sporządzane są na podstawie danych otrzymanych od osób odpowiedzialnych za poszczególne działy w Grupie oraz na podstawie przyjętych i zweryfikowanych dowodów księgowych. Czynności księgowe podlegają procedurom operacyjnym i akceptacyjnym. Dostęp do systemów informatycznych zawierających dane finansowe jest ograniczony poprzez nadanie specjalnych uprawnień upoważnionym pracownikom wyłącznie w zakresie powierzonych im zadań.

Za poprawne prowadzenie ksiąg rachunkowych na podstawie obowiązującego prawa i Polityki Rachunkowości przyjętej u Emitenta odpowiada Główny Księgowy. Księgi rachunkowe spółek zależnych: Unimot System Sp. z o.o., Blue Cold Sp. z o.o., Blue Lng Sp. z o.o., PPG Warszawa Sp. z o.o., Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o., Energogas Sp. z o.o. S.K.A., Tradea Sp. z o.o. oraz tankuj24.pl Sp. z o.o. prowadzą inne zewnętrzne biura rachunkowe. Nadzór nad prawidłowym prowadzeniem ksiąg rachunkowych pełni członek Zarządu pełniący funkcję Dyrektora Finansowego. Dyrektor Finansowy sprawuje też bezpośredni nadzór nad przygotowaniem sprawozdań finansowych, kompletności danych i zakresu ich przedstawienia.

Funkcję kontrolną w Grupie spełnia powołany w ramach Rady Nadzorczej Komitet Audytu, w skład którego wchodzi osoby spełniające kryteria, wymagane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1089). Pierwszy komitet audytu został powołany w Grupie na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 18 stycznia 2013 r. Zadania oraz tryb działania komitetu audytu w Grupie Regulamin Komitetu Audytu przyjęty uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/12/2017 z dnia 11 grudnia 2017 roku. W Grupie są przyjęte polityki w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz w zakresie świadczenia dodatkowych usług przez firmę audytorską. Obecny skład Komitetu Audytu: Piotr Cieślak – przewodniczący, Piotr Prusakiewicz – członek, Ryszard Budzik – członek.

Półroczne sprawozdania finansowe Grupy podlegają przeglądowi, a roczne sprawozdania badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta.

Członkowie Komitetu Audytu mają bezpośredni kontakt do Dyrektora Biura biegłego rewidenta. Audytor w ramach swych procedur jest zobligowany raportować lub w razie potrzeby konsultować się z Komitetem Audytu. Niezależnie od tego przed zakończeniem badania sprawozdań finansowych Audytor sporządza i przekazuje do Komitetu Audytu pisemny raport.

4.30.4 Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu wg stanu na 31.12.2017 r. oraz na dzień sporządzenia sprawozdania.

Struktura akcjonariatu Emitenta na dzień bilansowy 31.12.2017 roku

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale %	Liczba głosów	Udział w głosach %
Unimot Express Sp. z o.o.	3 454 120	42,13%	3 804 120	42,75%
Zemadon Limited	1 572 411	19,18%	1 922 411	21,61%
Pozostali	3 171 287	38,68%	3 171 287	35,64%
Razem	8 197 818	100,00%	8 897 818	100,00%

Akcjonariusze posiadający **bezpośrednio** znaczne pakiety akcji na dzień 31.12.2017 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania:

- Unimot Express sp. z o.o. posiadający 3 454 120 akcji Emitenta, stanowiących 42,13% kapitału zakładowego uprawniających do 3 804 120 głosów na walnym zgromadzeniu, tj. 42,75% głosów na walnym zgromadzeniu.
- Zemadon Ltd posiadający 1 572 411 akcji Emitenta, stanowiących 19,18% kapitału zakładowego uprawniających do 1 922 411 głosów na walnym zgromadzeniu, tj. 21,61% głosów na walnym zgromadzeniu.

Akcjonariusze posiadający **pośrednio** znaczne pakiety akcji na dzień 31.12.2016 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania:

- Adam Antoni Sikorski kontrolujący „Family First Foundation” z siedzibą w Vaduz w Lichtensteinie, posiadającą 100% udziałów w Zemadon Ltd z siedzibą w Nikozji na Cyprze, przez co:
  - a) pośrednio kontroluje 1 572 411 akcji Emitenta, stanowiących 19,18% kapitału zakładowego uprawniających do 1 922 411 głosów na walnym zgromadzeniu, tj. 21,61% głosów na walnym zgromadzeniu, należących do Zemadon.
  - b) pośrednio wraz z małżonką Magdaleną Sikorską na podstawie ustnego porozumienia co do prowadzenia wspólnej polityki wobec Unimot Express sp. z o.o. oraz Unimot S.A. poprzez Zemadon Ltd. i Unimot Express sp. z o.o. kontroluje 3 454 120 akcji Emitenta, stanowiących 42,13% kapitału zakładowego uprawniających do 3 804 120 głosów na walnym zgromadzeniu, tj. 42,75% głosów na walnym zgromadzeniu
- „Family First Foundation” z siedzibą w Vaduz w Lichtensteinie posiadająca 100,00% głosów w Zemadon Ltd z siedzibą w Nikozji na Cyprze przez co pośrednio kontroluje 1 572 411 akcji Emitenta, stanowiących 19,18% kapitału zakładowego uprawniających do 1 922 411 głosów na walnym zgromadzeniu, tj. 21,61% głosów na walnym zgromadzeniu, należących do Zemadon Ltd. a w związku z porozumieniem łączącym małżonków Adama Antoniego Sikorskiego i Magdalenę Sikorską dotyczącym prowadzenia wspólnej polityki wobec Unimot Express sp. z o.o. i Unimot S.A. posiadała pośrednio przez Unimot Express sp. z o.o. 42,13% udziału w kapitale zakładowym Emitenta, tj. 42,75% głosów w walnym zgromadzeniu Emitenta.

4.30.5 Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Unimot Express Sp. z o.o. posiada 100 000 akcji serii A oraz 250 000 akcji serii B Emitenta uprzywilejowanych co do głosu w ten sposób, że na jedną akcję przypadają dwa głosy na WZA.

Zemadon Ltd posiada 350 000 akcji serii A Emitenta uprzywilejowanych co do głosu w ten sposób, że na jedną akcję przypadają dwa głosy na WZA.

Na dzień bilansowy 31.12.2017 roku Unimot Express Sp. z o.o. posiadał łącznie 3.454.120 akcji Emitenta, stanowiących 42,13 % w kapitale zakładowym i uprawniających do 3.804.120 głosów, tj. 42,75% głosów na walnym zgromadzeniu.

Na dzień bilansowy 31.12.2017 roku Zemadon Ltd posiadał łącznie 1.572.411 akcji Emitenta, stanowiących 19,18 % w kapitale zakładowym i uprawniających do 1.922.411 głosów, tj. 21,61% głosów na walnym zgromadzeniu.

4.30.6 Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Akcje Emitenta nie posiadają, żadnych ograniczeń odnośnie wykonywania praw głosu na WZA. Ograniczenia mogą wynikać z ogólnie obowiązujących przepisów prawa m.in. Ustawy o ofercie w przypadku naruszenia przepisów dotyczących wezwań na akcje i Kodeksu Spółek Handlowych art. 6.

4.30.7 Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

Nie istnieją ograniczenia w przenoszeniu praw własności akcji na okaziciela.

Zbywalność imiennych uprzywilejowanych co do głosu Akcji Serii A oraz Akcji Serii B jest ograniczona na podstawie § 10 Statutu Emitenta. Prawo pierwszeństwa nabycia akcji imiennych u Emitenta przysługuje pozostałym akcjonariuszom akcji imiennych, proporcjonalnie do ilości posiadanych akcji imiennych.

Zbywalność Akcji Serii C, Akcji Serii D, Akcji Serii E, Akcji Serii F, Akcji Serii G, Akcji Serii H, Akcji Serii I oraz Akcji Serii K nie jest ograniczona na podstawie Statutu Emitenta.

Następujące akcje Emitenta są objęte zakazem sprzedaży typu „lock- up” ustanowionym na podstawie umów zakazu sprzedaży akcji zawartych w dniu 13 lutego 2017 r. przez Emitenta z głównymi akcjonariuszami Spółki, tj. Zemadon LTD z siedzibą w Nikozji, Cypr i Unimot Express Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie: 100.000 Akcji Serii A, 600.000 Akcji Serii B, 2.076.120 Akcji Serii C, 22.411 Akcji Serii E, 400.000 Akcji Serii F, 400.000 Akcji Serii G, 400.000 Akcji Serii H oraz 1.028.000 Akcji Serii I.

Na mocy zawartych umów ww. akcjonariusze zobowiązują się, iż w okresie kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych od daty pierwszego notowania akcji Emitenta na rynku regulowanym prowadzonym przez GPW, bez uprzedniej pisemnej zgody Spółki, nie dokonają sprzedaży, przeniesienia, obciążenia lub zbycia żadnej z posiadanych przez siebie akcji, ani nie będą zawierać żadnych umów, które dotyczyłyby sprzedaży, przeniesienia, obciążenia lub zbycia posiadanych akcji w przyszłości. Zobowiązanie nie dotyczy sprzedaży w odpowiedzi na wezwanie do zapisywania się na sprzedaż akcji Emitenta. Spółka może wyrazić zgodę na sprzedaż akcji pod warunkiem podpisania tożsamej umowy z nabywcą tych akcji.

Następujące akcje Emitenta są objęte ograniczeniem rozporządzania typu „lock- up” ustanowionym na podstawie umowy o ograniczeniu rozporządzania akcjami, zawartej w dniu 12 czerwca 2017 r. przez Emitenta z akcjonariuszem Spółki, tj. Marcinem Kapkowskim: 124.516 Akcji Serii K.

Na mocy zawartej umowy ww. akcjonariusz zobowiązuje się, iż w okresie kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych od daty podpisania umowy bez uprzedniej pisemnej zgody Spółki, nie dokona sprzedaży, przeniesienia, obciążenia lub zbycia żadnej z posiadanych przez siebie akcji, ani nie będzie zawierać żadnych umów, które dotyczyłyby sprzedaży, przeniesienia, obciążenia lub zbycia posiadanych akcji w przyszłości.

Zbywalność pozostałych Akcji Serii C, Akcji Serii D oraz Akcji Serii E i Akcji Serii K nie jest ograniczona na podstawie czynności prawnych dokonanych przez ich posiadaczy.

4.30.8 Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Osoby Zarządzające wchodzące w skład Zarządu działają na podstawie Ustawy Kodeks Spółek Handlowych, Statutu Spółki Dominującej i Regulaminu Zarządu. W swym postępowaniu kierują się zasadami przyjętymi przez Spółkę Dominującą w kodeksie „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych Na GPW 2016”. Zarząd Spółki Dominującej liczy od jednej do pięciu osób powoływanych i odwoływanych przez Radę Nadzorczą. Liczbę członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Możliwa jest zmiana liczby członków Zarządu w trakcie trwania wspólnej kadencji Zarządu. Członkowie Zarządu powoływani są na okres wspólnej kadencji wynoszącej pięć lat. Dopuszczalne jest powoływanie tych samych osób na następne kadencje Zarządu. Do Zarządu mogą być powoływani akcjonariusze, a także osoby spoza Spółki.

Ogólne zasady działania Zarządu Spółki określa § 16a Statutu Spółki Dominującej.

Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy niezastrzeżone przez przepisy lub Statut dla innych organów Spółki Dominującej. Nabycie i zbycie nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości stanowi kompetencję Zarządu i nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia.

Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Spółki Dominującej, w tym podpisywania umów i zaciągania zobowiązań, uprawniony jest każdy Członek Zarządu samodzielnie do kwoty 500.000,00 zł, dwóch Członków Zarządu łącznie albo jeden Członek Zarządu łącznie z Prokurentem powyżej kwoty 500.000,00 zł. Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków niemajątkowych Spółki Dominującej uprawniony jest każdy Członek Zarządu samodzielnie.

Co do zasady, Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał na posiedzeniach zwoływanych przez Prezesa Zarządu z jego inicjatywy bądź na wniosek Członka Zarządu lub na wniosek Rady Nadzorczej. Jeżeli Zarząd Spółki Dominującej jest wieloosobowy, uchwały Zarządu mogą być również podejmowane poza posiedzeniem Zarządu w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, pod warunkiem, że wszyscy członkowie Zarządu zostali powiadomieni o treści projektu uchwały. Głosowanie w trybie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, może zarządzić Prezes Zarządu z własnej inicjatywy bądź na wniosek któregośkolwiek z pozostałych Członków Zarządu. W przypadku Zarządu wieloosobowego w razie równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

Członek Zarządu informuje Zarząd o każdym konflikcie interesów w związku z pełnioną funkcją lub o możliwości jego powstania oraz powstrzymuje się od zabierania głosu w dyskusji i od głosowania nad uchwałą w sprawie, w której zaistniał konflikt interesów.

Prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji przysługuje Walnemu Zgromadzeniu.

4.30.9 Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki Emitenta

Zmiana Statutu dokonywana jest na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych.

4.30.10 Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

Nadrzędnym aktem prawnym regulującym działanie walnego zgromadzenia jest Kodeks Spółek Handlowych. Szczegółowe działania Walnego zgromadzenia określone są przez Statut Spółki Dominującej i Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki Unimot S.A.

Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje corocznie Zarząd nie później niż na dzień 30 czerwca każdego roku. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek Rady Nadzorczej albo na wniosek akcjonariuszy, reprezentujących co najmniej 1/20 kapitału zakładowego. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że Kodeks spółek handlowych lub postanowienia niniejszego Statutu przewidują surowsze warunki podejmowania uchwał. Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki, Częstochowie lub w Warszawie.

Uchwały Walnego Zgromadzenia wymaga:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- powzięcie uchwały o podziale zysku albo pokryciu straty,
- określenie dnia dywidendy,
- postanowienie dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisja warrantów subskrypcyjnych, o których mowa w art. 453 § 2 Kodeksu spółek handlowych,
- nabycie własnych akcji w przypadku określonym w art. 362 § 1 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych oraz upoważnienie do ich nabywania w przypadku określonym w art. 362 § 1 pkt 8 Kodeksu spółek handlowych,
- zawarcie umowy, o której mowa w art. 7 Kodeksu spółek handlowych,
- ustalanie liczby i wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej.

Zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych (art. 402¹ – 402³) zwołanie walnego zgromadzenia następuje przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Emitenta oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących (w formie raportu bieżącego). Ogłoszenie jest dokonywane co najmniej na 26 dni przed terminem walnego zgromadzenia.

Porządek obrad Walnego Zgromadzenia ustala Zarząd i jest on zawarty w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. Rada Nadzorcza albo inny podmiot uprawniony do zwołania Walnego Zgromadzenia na podstawie odrębnych przepisów prawa ustala porządek obrad tylko w przypadku nie zwołania albo nie ustalenia porządku obrad Walnego Zgromadzenia przez Zarząd. Rada Nadzorcza jak również akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego walnego zgromadzenia. W sprawach nieobjętych porządkiem obrad nie można powziąć uchwały, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Walnym Zgromadzeniu, a nikt z uczestników nie zgłosi sprzeciwu dotyczącego podjęcia uchwały. Uchwała o zwołaniu nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia oraz uchwały o charakterze porządkowym mogą być podjęte, mimo że nie były umieszczone w porządku obrad.

Zgodnie z brzmieniem art. 406¹ - 406³ Kodeksu Spółek Handlowych prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki publicznej mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia (tzw. dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu). Natomiast uprawnieni z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są wpisani do księgi akcyjnej w dniu rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu. Na żądanie uprawnionego z akcji

zdematerializowanych zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu walnego zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych wystawia imienne zaświadczenie o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu.

Na mocy art. 412 – 412² Kodeksu Spółek Handlowych każdy akcjonariusz może uczestniczyć w walnym zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnik wykonuje wszystkie uprawnienia akcjonariusza na walnym zgromadzeniu, chyba że co innego wynika z treści pełnomocnictwa. Pełnomocnictwo do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu wymaga formy pisemnej lub udzielenia w postaci elektronicznej.

4.30.11 Informacja na temat składu osobowego i zmian, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego dotyczących organów zarządzających, nadzorujących oraz administrujących oraz ich komitetów

Skład Zarządu Spółki Dominującej na dzień 31.12.2017 roku:

Robert Brzozowski – Prezes Zarządu
Marcin Zawisza – Wiceprezes Zarządu
Michał Parkitny – Członek Zarządu

W 2017 roku nastąpiły następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki Dominującej:

- W dniu 20 czerwca 2017 r. Pani Małgorzata Garncarek złożyła rezygnację ze stanowiska Członka Zarządu. Rada Nadzorcza w dniu 20 czerwca 2017 r. na Członka Zarządu powołała Pana Michała Parkitnego.
- W dniu 11 grudnia 2017r. Rada Nadzorcza Spółki powołała Pana Macieja Szozdę od dnia 1 stycznia 2018 r. na stanowisko Prezesa Zarządu. Jednocześnie Rada Nadzorcza powierzyła dotychczasowemu Prezesowi Zarządu – Robertowi Brzozowskiemu od dnia 1 stycznia 2018 r. funkcję Wiceprezesa Zarządu.

Skład Zarządu Spółki Dominującej na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania:

Maciej Szozda – Prezes Zarządu
Robert Brzozowski – Wiceprezes Zarządu
Marcin Zawisza – Wiceprezes Zarządu
Michał Parkitny – Członek Zarządu

Skład Rady Nadzorczej Spółki Dominującej na dzień 31.12.2017 roku:

Adam Antoni Sikorski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
Bogusław Satława - Członek Rady Nadzorczej
Piotr Prusakiewicz – Członek Rady Nadzorczej
Piotr Cieślak – Członek Rady Nadzorczej
Isaac Querub – Członek Rady Nadzorczej
Ryszard Budzik - Członek Rady Nadzorczej

W 2017 roku nastąpiły następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki Dominującej:

- W dniu 20 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę w sprawie powołania Pana Adil A. Al.-Tubayyeb w skład Rady Nadzorczej
- W dniu 14 listopada 2017 r. Pan Adil A. Al.-Tubayyeb złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (tj. z dnia 20 czerwca 2016 r., Dz.U. z 2016 r. poz. 1000), w jednostkach zainteresowania publicznego działa komitet audytu, którego członkowie są powoływani przez radę nadzorczą lub komisję rewizyjną spośród swoich członków, z których przynajmniej jeden powinien spełniać warunki niezależności i posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Zgodnie z § 18 ust. 8 Statutu Spółki Dominującej, Rada Nadzorcza Spółki Dominującej powołuje komitet audytu, odpowiedzialny za nadzór nad sprawami finansowymi Spółki. Komitet Audytu ma składać się z co najmniej trzech członków, w tym Przewodniczącego, powoływanych przez Radę Nadzorczą, w tym co najmniej dwóch członków niezależnych Rady Nadzorczej, z których przynajmniej jeden posiada kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej. Przewodniczący Komitetu Audytu jest powołany przez Radę Nadzorczą spośród członków niezależnych Rady. Szczegółowe zasady i sposób działania komitetu audytu określa Regulamin Komitetu Audytu stanowiący Załącznik do Regulaminu Rady Nadzorczej.

Pierwszy komitet audytu został powołany w Spółce Dominującej na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 18 stycznia 2013 r. Zadania oraz tryb działania komitetu audytu w Spółce określa Regulamin Komitetu Audytu przyjęty uchwałą Rady Nadzorczej nr 02/1 z dnia 18 stycznia 2013 r.

Dnia 23 lutego 2016 r. w związku z powołaniem w skład Komitetu Audytu członka posiadającego kwalifikacje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej, ukonstytuował się nowy skład komitetu audytu: Pan Bogusław Satława jako Przewodniczący Komitetu Audytu, Pan Piotr Prusakiewicz, Pan Piotr Cieślak oraz Pan Ryszard Budzik.

Cztery osoby wchodzące w skład Rady Nadzorczej, tj. Pan Piotr Cieślak, Pan Piotr Prusakiewicz, Pan Isaac Querub oraz Pan Ryszard Budzik, spełniają kryterium niezależności członka Rady Nadzorczej określone w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW.

Członkiem Rady Nadzorczej spełniającym kryteria niezależności oraz posiadającym kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej, wymagane zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (tj. z dnia 20 czerwca 2016 r., Dz.U. z 2016 r. poz. 1000) jest Pan Ryszard Budzik.

W Spółce Dominującej nie powołano komisji ds. wynagrodzeń.

4.30.12 Opis polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta w odniesieniu do aspektów takich jak na przykład wiek, płeć lub wykształcenie i doświadczenie zawodowe, celów tej polityki różnorodności, sposobu jej realizacji oraz skutków w danym okresie sprawozdawczym

Na dzień publikacji niniejszego raportu Emitent nie spełnia Rekomendacji II.R.2. Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 o brzmieniu: „Osoby podejmujące decyzję w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny dążyć do zapewnienia wszechstronności i różnorodności tych organów, między innymi pod względem płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego”. Dobór kadr w Spółce nie jest uzależniony od takich kryteriów jak: płeć czy wiek. Głównymi kryteriami wyboru do pełnienia funkcji w organie są umiejętności, profesjonalizm oraz kompetencje kandydata do sprawowania danej funkcji. Pomimo braku polityki w tym zakresie, aktualny skład Rady Nadzorczej Spółki zapewnia różnorodność zarówno w zakresie doświadczenia, wykształcenia, jak i wieku, a skład Zarządu Spółki w zakresie doświadczenia, wykształcenia i płci.

OŚWIADCZENIA ZARZĄDU UNIMOT S.A.**OŚWIADCZENIE**

Niniejszym oświadczamy, że wedle naszej najlepszej wiedzy roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2017 i dane porównywalne za rok 2016 sporządzone zostały zgodnie z przepisami obowiązującymi Emitenta, oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Emitenta i jego wynik finansowy, jak również, że sprawozdanie z działalności Emitenta zawiera prawdziwy obraz sytuacji Emitenta, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyk.

Zawadzkie, 21 marca 2018 r.

.....
Maciej Szozda
Prezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Robert Brzozowski
Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Marcin Zawisza
Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Michał Parkitny
Członek Zarządu Unimot S.A.

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczamy, że podmiot uprawniony do badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, tj. Deloitte Polska Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Warszawie, został wybrany zgodnie z przepisami prawa, oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący badania sprawozdania za 2017 rok, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

Zawadzkie, 21 marca 2018 r.

.....
Maciej Szozda
Prezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Robert Brzozowski
Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Marcin Zawisza
Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Michał Parkitny
Członek Zarządu Unimot S.A.